

61. évf., 2007. IV. 5., ára 140 dinár

13-14

Jó Pajtás

Kellemes húsvéti ünnepeket!

*Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk minden tininek,
a pedagógusoknak, szülőknek, lapterjesztőknek
és az újság valamennyi barátjának, támogatójának.*

A Jó Pajtás következő, 15. száma április 19-én jelenik meg.

Húsvétjaim

Gyermekkorom húsvétjaiból a csendesen fővő sonka illata, a nagy fazék oldalához koccanó tojások hangja (az a legjobb húsvéti tojás, amely a sonkalében fő, átvéve annak enyhén füstölt ízét, igaz, a héjra rakódó zsiradék miatt már festésre nem alkalmas, de az íze a lényeg...), nagyanyám, majd később anyám hajnali kalácsdagasztása, a kertben virágzó kék jácint illata, a barka kiscsibepihéhez hasonló puhasága, a cirógató napsugár, vagy éppen az utolsókat dühöngő böjti szél ereje, a nyuszifészekbe szedett zsenge fű zöldje, húsvéthétfőn a kaput feszengve nyitogató szomszédfiúk szokatlan, ünnepire fésült frizurája jut eszembe. Meg a templom, ahova húsvétvasárnap mentünk családotul. Tömve volt, sokkal többen voltak a misén, mint más vasárnapokon, és mindenki furcsának tűnt, hiszen a legünneplőbb öltözeteket viselte. Ez így illet: ünnep volt.

Ünnep, a csoda, a keresztre feszített feltámadásának az ünnepe.

Aztán évekig nem éreztem ennél többet. (Kell-e ennél több?) Vártam az ünnepet, készülődtem rá, a várakozás izgalmába bevontam a fiamat is. Amíg kicsi volt, őt leginkább az foglalkoztatta, mit talál a nyuszifészekben.

Persze az idő nem állt meg. Nagymama lettem. Kétszer is. S most már a fiúk szedik a füvet, ők gyakorolják jó előre anyjakkal a locsolóverset, nehogy megakadjanak a család nőtagjainál tett húsvéthétfői látogatáskor. Megható, s egyben mosolyra készítő érzés az ötévestől vagy a hétévestől hallani, hogy „virágszállként” még öntözésre várok.

Gondolom, minden fiú, aki locsolókörrúra indul, átél legalább egy olyan élményt, amelyet a távolabbi jövőben, majdani gyermekeinek, unokáinak elmesélhet. És a lányok is elraktároznak a szívük csücskében, a lelkük mélyén valami olyasmit, ami az ezután következő húsvéthétfőkön előbukkan az emlékezetükből.

Ám ide kívánczik még egy húsvéti dolog. A tömbházban lakó egyik család legfiatalabb tagja elsőként szokott hétfőn reggel becsengetni hozzám. A kisfiú verset nem mond, de illatos vízzel meglocsol, s a magával hozott kis szatyrába boldogan teszi a tőlem kapott első csokitóját. Hogy ez miért olyan fontos nekem? Elmondom. A kisfiú édesanyja kosovói muzulmán, édesapja szerb, igaz, apai nagyanyja magyar. Azt hiszem, külön magyarázatot nem kell hozzáfűzőm.

Kellemes húsvétot, a fentiekhez hasonló szép húsvéthétfői élményt kívánok mindenkinek.

Tripolszki Zsuzsa

Kosztolányi Dezső

Fasti

Már kék selyembe pompázik az égbolt,
Tócsákba fürdenek alant a fák,
A földön itt-ott van csak még fehér folt,
A légen édes szellő szárnyal át.

Pöttöm fiúcskák nagy hasú üvegbe
Viszik a zavaros szagos vizet,
A lány piros tojást tesz el merengve,
A boltokat emberraj tölti meg.

S míg zúg a kedv s a víg kacaj kitör,
Megrészegül az illaton a föld,
S tavasz-ruhát kéjes mámorban ölt –

Kelet felől egy sírnak mélyiből,
Elrúgva a követ, fényes sebekkel
Száll, száll magasba, föl az isten-ember.

FASTI – római naptár, amelyben feltüntették a különböző ünnepek, áldozati szertartások, vásárok, népgyűlések időpontja mellett azt is, hogy mely napok alkalmasak törvényhozásra és melyek nem, vagy csak részben.

Kedves Lennert Géza!

A Jó Pajtás csomagok már több mint egy hónapja, hogy megérkeztek. Mindig eszemben volt, hogy írni kellene és megköszönni a kedves ajándékot. Közben az idő múlik, és én nem tudok hozzáfogni az íráshoz. A kor megnehezített minden munkát. A legtöbb időt pihenéssel töltöm, mert a mozdulat is fájdalmas.

Köszönöm a lapokat, olvasgatom, ami az óhazát hozza az eszembe. A kedves szép emlékek mindig felébresztik bennem az elmúlt ifjúságot.

Köszönöm még egyszer, hogy eszébe jutott egy öreg néni, aki valami-kor szintén szerkesztette a kedves gyermekújságot!

Üdvözetem küldöm kedves családjának és a szerkesztőség tagjainak.
Szeretettel

Cellik Magda

Nanaimo, 2007. március 2.

Bíró András Ez a húsvét

Ez a húsvét olyan ünnep,
fák, virágok megzsenedülnek,
mintha húznák-vonnák őket,
oly sebesen, gyorsan nőnek.
Ez a húsvét olyan ünnep,
fiatalok megszedülnek,

összebújnak, sugdolóznak,
szavakból szép jövőt fonnak.
Ez a húsvét olyan ünnep,
Szelek vizek megperdülnek,
Hol a napfény, hol a zápor
Nyes nagyobb részt a határból.
Ez a húsvét olyan ünnep,
Sírás és bánat, elülnek.
Minden örül, hogy létezhet,
Hogy nagy lélegzetet vehet.
Ez a húsvét olyan ünnep,
Bocsánata van a bűnnek
Fönt a hegyen az a Kereszt
Új élet útjára ereszt.
A tél szennyét mind lemosva
Készülődünk a holnapra,
A pünkösdre, szép pünkösdre,
Lángos csodák jövőjére.
Szirmos jövőnk féltve, óva
Készülődünk még nagyobbra,
El nem érhető csodára:

Szia

Mi mást mondhat az ember ilyenkor,
csakis ezt: kellemes húsvéti ünnepeket!

S mivel itt a tavaszi szünidő, pihenj egy nagyot, töltsd fel magad jókedvvel, erővel, elszántsággal, hogy a nagy tavaszi hajrá a suliban minél eredményesebb legyen. Még semmi sincs veszve, a négyesből ötös lehet, a hármasból négyes, a kettesből pedig hármas.

Szóval szórakozz, igyekezz kapcsolódni a mindennapok hajrájából, izgalmaiból.

Hogy te mit szeretnél húsvétra, azt nem tudhatom. Csak találgathatok: talán új bringát, netán egy divatos Nike vagy Adidas szabadidőcipőt, menő hátizsákot?

Ellenben én pontosan tudom, mi az óhajom, mi az álmom. No persze azt is hozzá kell tennem, hogy egyelőre ez valóban csak álom marad, mert mostanában idehaza másra kell a pénz.

Szóval: én egy Garmin Forerunner 305-ös karórát szeretnék (majd egyszer...) a kezeimen.

S hogy mit tud a képeinken látható szerentyű, azt is elárulom. El fogsz ájulni, ezért jól kapaszkodj meg, mielőtt elolvasnád az alábbiakat.

Szóval ez a valami kimondottan sportolónak, természetjáróknak, hegymászóknak, terep-kerékpározóknak készült.

Elsősorban is van benne GPS-vevő. Ami annyit jelent, hogy sosem tévedhetsz el,

még a legsűrűbb Fruška gora-i erdőben sem. A GPS ugyanis nem más, mint 24 műholdból álló rendszer, amely állandóan jeleket sugároz a Földre. Ezeket a jeleket veszi az én jövőm karórám, és a műholdakról vett jelek segítségével méternyi pontossággal jelzi nekem, hogy épp hol állok. Sőt azt is kiszámítja, mekkora tengerszint feletti magasságokban járod épp a hegyi ösvényt. Például centiméternyi pontossággal megmutatja, hogy az a hegycsúcs, amelyre izzadva felpedáloztál, milyen magas.

Aztán itt van még a mellkasra rögzíthető érzékelő, amely a mindenkor szívrítmust írja rá a kijelzőre.

Ha azt hiszed, ez minden, akkor nincs igazad!

A kis masina lépésszámlálóként is működik, a megtett lépések számából pedig kiszámítja, hány kilométert gyalogoltál. Valamint kiszámítja, hány kilokalóriát fogyasztott el a szervezeted, és hány gramm

zsírt égetett el eközben (teltkarcsúknak, azaz súlyfelesleggel kinlódóknak igen ajánlott szolgáltatás!).

A gyártó így reklámozza ezt a rokonszenves kutyút:

* Kecsés, stílusos, pehelykönnyű, a csuklóra simul, jobb vételi képességekkel ellátott GPS-antenna van benne.

* Nagy érzékenység. A GPS-vevő optimális vételt biztosít magas épületek, sűrű lombzat alatt, vagyis erdőben is.

* Vezeték nélküli szívritmus-érzékelő, puha, testhez simuló pánttal.

* Könnyen használható – nincs szükség előzetes beállítgatásokra, csak kapcsold be és indulj!

* Kerékpározás vagy gyaloglás közben méri a megtett kilométerek számát.

Stb., stb.

Nem untatlak tovább semmiféle műszaki adattal. Csak annyit vallj be: neked is tetszik???

Gabi

Tavaszcímő délután az óbecsei Petőfiben

Mint ahogyan Kosztolányi Dezső írja a versében, hasonlóan játszottak az óbecsei kis harmadikosok a minap az iskolában. De nemcsak a diákok, hanem az anyukák is, ugyanis a tanító néni, **Csernyák Szilvia** meghívta őket. A tanító néni jó nevelés órának is hívja ezeket a szabadon választott órákat, ahol játékosan illetet, egymás megszeretését tanulják....

Csak láttatok, hallottatok volna, mennyire szeretik az anyukákat, s az anyukák is őket! Együtt üdvözlözték a tavaszt, a kikeletet. Játsoztak, verset mondtak, kézimunkáztak, táncoltak az anyukákkal együtt. Hisz olyan kevés idő van arra, hogy így leüljenek és játszogassanak. Közben szavaltak: a Füstbent tervet, a Füzértáncot, a Fekete kenyeret...

Nagy-nagy szeretettel játszottak Halász Judit Icipici háziko kezdetű dalát énekelve.

E dalos játékkal érkeztek a játék birodalmába. Közösen fölébresztették a természetet Csanádi Imre: Tavasz-ébresztgető c. versével.

Mindenki anyukájával gyakorolta a verset szépen hangsúlyozni 5 percig, majd a legbátrabbak jelentkezték fölölvasni: „Ébredj új tavasz, / Jégtörő sugaras, / Gallyat gombosító, / Rügyet rojtosító, / Mindenféle madarat / Víg versre tanító!”

Ezután következett a megnevettetés. Szemben álltak az anyukákkal, s megnevetteték egymást. Az Élő tükör játék, a Járás iskolája is nagyon neveléséges volt. Jól szórakoztunk mindannyian. Ezután kialakították a tavaszt segítő csapatokat, vagyis borítékból kihúzták, ki kivel lesz egy csoportban. Elutaztak a kézművesek birodalmába is, ahol rajzoltak, festettek, lakkoztak, ragasztottak, nyírtak, csomagoltak. Hogy mit? Tavasz képeket, díszes virágcserepeket. Végül csárdást táncoltak.

(Elárulok még valamit: ezekkel a harmadikosokkal a tanító nénijük már megszeretette a Jó Pajtást. De tudjátok-e miért? Mert diákkorában ő is sokat írt kedvenc lapjának.)

Koncz Erzsébet

A játék

Az különös.

Gömbölyű és gyönyörű,
csodaszép és csodajó,
nyitható és csukható,
gomb és gömb és gyöngy, gyűrű.

...

Játszom két színes szememmel,
a két kedves, pici kézzel,
játszom játszó önmagammal,
a kisgyermek is játékszer.

Játszom én és táncolok,
látszom én, mint sok dolog.
Látszom fénybe és tükörbe,
játszom egyre, körbe-körbe.

Együtt olvassák hangsúlyozva a verset

Csernyák Szilvia

Tükörjáték

Készül a tavaszt ábrázoló kép

Csárdás az anyukákkal

Dallal köszöntjük az anyukákat

Az üres sír titka

Mi, keresztények négy evangéliumot ismerünk: Márk, Máté, Lukács és János evangéliumát. Mind a négy Jézus életét próbálta hitelesen megörökíteni azon személyek elbeszélései alapján, akik maguk vagy látták, hallották a Mester tanítását, illetve csodatételeit, vagy abban a korban éltek, amelyben maga Jézus is. Ez a négy evangélium négy szemszögből közelíti meg ugyanannak a személynek az életét.

Jézus az Ószövetség által ismert Izrael népének egyikeként született meg a júdeai Betlehemben időszerűségünk kezdete körül, zsidó édesanya és nevelőapa gyermekeként. Abban az időben a római császár Augustus volt, és csillapíthatatlan terjeszkedési vágyában eljutott a Közel-Keletig is. Így kebelezte be a kétezer évvel ezelőtti Palesztina területét. Ám a zsidó nép nyakas nép. Sehogyan sem tudott beletörődni, hogy a római panteonban Izrael istenének szobrát is beállítsák annak a jeléül, hogy a megszállás csupán képletes és tanúbizonyságul annak, hogy Róma igen lojális más népek iránt. (Hiszen abban az időben nem volt olyan nemzet, amely ne hitt volna valami módon egy istenben. S hogy a hatalmas birodalom kormányzása zökkenőmentesebb legyen, magába olvasztotta a más-más vallások tanait.)

Izrael földjén is ment volna simán, ha ez a nép nem hitte és tanította volna már évszázadok óta azt, hogy az Isten egy és ezt az egy Istent nem szabad bálványként imádni, vagyis sem szobrot, sem képet nem szabad róla készíteni.

Mint látjuk, Jézus egy politikailag nehezen elviselhető „darázs-fészekbe” született, ami tevékenységére is igen rányomta bélyegét. Nem. Nem volt politikus, még csak főpap vagy pap sem (habár követői szerették volna), még király sem lett, pedig a nép szívesen megkoronázta volna. Ez az elgyötört nemzet, amely már régóta viselte az elnyomás terhét, mindenképpen szabadítóban reménykedett. Maga sem tudta, milyen szabadítóra is van szüksége, de hogy szüksége volt, az tagadhatatlan. (Zélótákként szervezkedtek a férfiak és partizánharcokat folytattak a római katonák ellen. Zélóta = lázadó.)

Előkerültek a szent iratok okító, reményt adó szavai a Tóra lapjain, melyek valamiféle eljövendő szabadítóról beszéltek; Messiásról, akit az Isten küld majd és ezáltal szabadítja meg népét a nyomorogatástól. A néptanítók és írástudók úgy képzeltek el, papnak születik, a politikusok, hogy hadvezérnek vagy királynak.

Ekkor jött a világra Jézus egy icike-picike kis faluban, Betlehemben. Nem ringott királyi bölcsőben, szülei sem tartoztak az értelmiség színe-javához. Egy tanulatlan, egyszerű zsidó lány volt az édesanyja és egy kétkezi munkás a nevelőapja. Mégis 33 éven keresztül olyan furcsa dolgok történtek vele és körülötte, amelyek alapján méltán volt nevezhető nem mindennapinak.

Nem házasodott meg. Sokat imádkozott és medítált. Tanítása saját bölcsességéből fakadt, amit Istennek tulajdonított. Magas, szép arcú, szelíd és halk szavú férfi volt. Különleges dolgokról beszélt. Aki csak hallgatta, meghökkenve kapaszkodott a szavaiba, és legszívesebben mindig őt hallgatta volna. Persze akadt olyan is, aki vállrándítással ballagott tovább, magában azt gondolva, ez egy örült. Vándortanítóként élt. Vallásossága más volt, mint az akkoriaké. Ő nem félt az Istentől. Olyannyira nem, hogy Abbának szólította Őt, ami annyit jelent, apuka. Másként kezdett imádkozni és egy olyan erőre hagyatkozott, ami soha nem hagyta el. Ezt az erőt nevezte Istennek.

Elítélték és megkínózták – csupán azért, mert más volt, mint a többiek, másként szerette az Istent, és megpróbálta az embereket is erre a különös, tiszta szeretetre tanítani, hogy mindenki olyan kö-

Pietro da Cortona: Krisztus levétele a keresztről (1634 körül). Vatikáni kápolna.

zel kerülhessen Hozzá, mint Ő maga –, veszélyt látva benne politikai téren (a nép királlyá akarta koronázni), veszélyt látva benne vallási téren (azt is szerette volna a nép, ha ő maga lett volna a főpap). Mielőtt elítélték volna, arra a „bölcs” következtetésre jutottak, **„...jobb elveszni a népből egynek, mintsem az egész népnek...”**

A legszentebb zsidó ünnepen, húsvét ünnepén, amikor az Istennek arra a kegyes cselekedetére emlékeztek, hogy kivette őseiket az egyiptomi fogságból, végezték ki Jézust kereszthalál által. Úgy tűrt, mint egy bárány, és minden félelem, borzadály ellenére vállalta sorsát. Ez a vállalás nyomta pecsétjét ránk, Krisztus-követőkre a lemoshatatlan jelet. Kereszténynek lenni nem más, mint Krisztushoz tartozni és zokszó nélkül végigélni az életünket úgy, ahogyan az ránk szabott. Nem futamodni meg a nehézségek elől, nem tagadni meg azt, amiben hiszünk. Jézus utolsó szavai, amit az Istenhez intézett:

„Istenem, Istenem, mért hagytál el engem?” Nincs benne korholás, nincs benne vád, csupán szelíd önmegadás egy hatalmas, felfoghatatlan erőnek és tervnek.

Közeleg a húsvét ünnepe, a húsvété, amely nálunk, keresztényeknél az üresen maradt sír tényére alapozódik.

Az a különös ember, akit Jézusnak hívtak, még ma is tud a számunkra újat mondani. Olyan nyelvet beszél, amelyet csupán legbensőbb énünk hall és ért meg. Ugyanígy csak a legbensőbb énünk tud válaszolni rá. Vagy elutasítja a szeretetről tanítottakat, vagy megőrzi. Rajtunk áll, hogyan választunk, és az is, hogy az idén, 1996-ban feltámad végre bennünk Jézus vagy maradunk az emmauszi tanítványok. (Lukács evangéliuma két tanítványról beszél, akik Emmausz nevű faluba mentek. Útközben csatlakozott hozzájuk egy idegen, akiben nem ismerték fel a feltámadott Jézust. A faluban vacsora közben az idegen megáldotta a kenyeret, ekkor felismerték.)

**Bogdán József plébános
Jó Pajtás, 1996. április 4.**

A fájdalom királynője

Allok a Szent Péter-bazilika bejáratában, s józanul kémlelem, merre induljak. Körülöttem japánok, németek, franciák, angolok, olaszok, bábeli a zűrzavar. Fényképezőgépek villannak, videók zümmögnek, gyerekek sírnak, odakünn zajong, dobog, kavarog Róma. De én hirtelen nem látok semmi mást, csak a bejárat jobb oldaláról rám tekintő, felfoghatatlanul gyönyörű, hófehér márvány asszonyt, ölében halott fiával, Jézussal. Odarohanok, helyet keresek a tömegben, megszűnik a külvilág, s megbabonázva, magamról megfeledkezve csodálom **Michelangelo Pietáját***. Állok, bámulok – elfelejtem, hogy fáj a lábam a rengeteg gyaloglástól, korog a gyomrom az éhségtől – elfelejtek mindent, elszibbadok a döbbenettől, a szememben egyre gyűlnek a könnyek, azt sem szégyellem, hogy kicsordulnak. A fenséges szépség felkavar, hirtelen eszembe jut mindenki, akit szeretek. Az édesanyám, az összes gyerekem, a barátaim – akik nincsenek mellettem, akikkel nem tudom megosztani ezt a felfoghatatlan gyönyörűséget –, eszembe jutnak azok, akiket meg-

bántottam, pillanatok alatt megbocsátok mindenkinek, aki engem bántott valaha, eszembe jut, mennyi hálával tartozom a sorsnak, többek között azért, mert itt lehetek. Érzem, milyen apró és jelentéktelen vagyok a világ gyönyörűségéhez képest, érzem, hogy a pillanat egyszeri és megismételhetetlen. És a könnyek csak jönnek, egyre jönnek...

Több mint ötszáz éve babonázza meg a világot e hatalmas márványtömbből faragott szobor, több mint ötszáz éve hirdeti az anyai fájdalom földöntúli szépségét. Fél évezrede tekint ránk Mária gyönyörű, fiatal arca, fél évezrede fejezi ki ruhája minden redője, fia pehelykönnyű teste a fokozhatatlan emberi szenvedést. A huszonnégy esztendő Michelangelo éhezve, fázza, beteg, egy ócska padlásszoba mélyén harcolt két éven át a márvánnyal, közben minden pénzét hazaküldte a családjának Firenzébe, s fogalma sem volt arról, hogy a művét évszázadokon át csodálják majd az utódok. Ahogy azt sem tudta, hogy néhány évvel később világra hív majd egy Dávidot, egy Mózeszt, hogy a Sixtusi kápolna freskóit

is ő készíti el... Bár azt örömmel tapasztalta, hogy 1500-ban – melyet szent évnek nyilvánított a pápa – zarándokok ezrei csodálták a Pietáját.

A feljegyzések szerint akkora tömeg áramlott a szoborhoz, hogy sokan attól tartottak, a rettenetes tolongásban az óvatlanabb zarándokokat agyontapossák. Egész Róma a szoborról beszélt. Amikor a művész meghallotta, az irigyei azt terjesztik, hogy a szobrot nem ő, hanem a milánói Cristoforo Colari szobrász készítette, egy éjszaka betegen kitámolygott a nyomorúságos lakásból, és elrejtőzött a régi Szent Péter-templomban. Megvárta a kapuzárást, majd meggyújtott néhány gyertyát, és a Szűzanya palástját átfogó szalagra a következőket véste: Michael Angelus Buonarrotus Florent faciebat. „A firenzei Michelangelo Buonarroti készítette.” Ez az egyetlen műve, melyen feltüntette a nevét.

* pietà = a keresztről levett Krisztust ölében tartó és fiát sirató Mária képzőművészeti ábrázolása (annyi mint: szájalom)

Az ünnep ugyanaz, csak a hogyan más. Egy kicsit. Vannak például olyan nemzetek, itt, a „szomszédságban”, melyeknek a fiai nem öntik nyakon a hölgyeket sem vízzel, sem kölnivel. Esznek olyat, amit mi nem, és nem vesznek olyat, amit mi igen. De lássuk csak, hogyan húsvétoznak az olaszok, angolok, németek.

Olaszország Kalácsvásár

Itáliában húsvétkor a tojás körül forog a világ. Ez még akkor is így van, ha a csöppségek itt nem lesik a vattafészket, mert szüleiktől kézbe kapják a csokitojásokat. Az ezernyi méretű és ízű csoki-, cukor- és marcipántojásból ráadásul ők maguk választhatnak a környék üzleteiben. Csak azokban a családokban járják körbe a kertet az apróságok tojásokat keresve a fák tövében, melyekben már az angolszász világból átvett hagyományok váltották fel a latin szokásokat.

Megkopott a húsvét szelíd bája, a család nyugalma nem robannak be egy-egy vödör hideg vízzel vagy kölnivel a locsolkodók. Ellenben a Vatikánban tartott mise talán még a karácsonyinál is nagyobb tömegeket vonz a Szent Péter térre, a pápai áldás óráira (igaz, ilyenkor már szebb az idő is...).

Az olasz családok többsége számára azonban a húsvét többnyire inkább egy kirándulásra vagy gondtalanul töltött napra teremt

A szomszéd

alkalmat. A családok életében semmiképpen sem hasonlítható a karácsonyhoz, hisz ilyenkor nem jönnek össze a rokonok, s jobbára amolyan második gyermeknapként funkcionál.

A karácsony előtt megjelenő, díszes és ízléses dobozokban árusított kalácsok időszaka húsvétal jár le. Az egyszerű, töltetlen kuglóftól kezdve a fantázia alakú, likőrös töltelékkel bélelt, csokoládémázzal bevont és habbal díszített húsvéti kalácsokig minden kapható.

S ha ilyenkor szinte kötelező ünnepi menü nincs is, hagyományosan ünnepi éték azért létezik. A sonka helyett itt egy szalámi különlegességet esznek húsvét napján. Nem mindennapi ízű felvágott ez, s aromája az olaszok emlékeiben gyermekkoruktól az ünnepel kapcsolódott össze, s a nosztalgia egyik forrása.

De azért mégiscsak a tojás körül forog a világ. A szalámi mellé is főtt tojást esznek, s a Kinder világhírű bélelt tojásainak is olasz népi hagyomány az eredete. A család aprajának szánt meglepetés abban bújk meg, s faluhelyen húsvétkor manapság is festett főtt tojásokat visznek a templomba az ünnepi misére.

Nagy-Britannia Nyulat csak csokiból

A nem különösebben vallásos angolok számára a húsvét rendszerint a tavasz és az iskolai szünet kezdetét és a hosszú hétvégét jelenti, hiszen mind nagypéntek, mind húsvéthétfő munkaszüneti nap. A húsvét külsőségei természetesen jelen vannak. A szupermarketeket elárasztották csokoládényulakkal és -tojásokkal, amelyek a gyermekek számára kedves ajándékok.

A tojás, amelynek fogyasztása korábban tilos volt a nagybőjt idején, az új élet és a feltámadás, a nyúl a termékenység jelképeként ismert. A csokoládétojást gyakran rejtik el kosárkába vagy a kertbe, az azonban nem fordul meg az emberek fejében, hogy élő nyúlal vagy csibével lepjék meg a kicsiket.

A húsvét közeledtét jelzik a nagy koncerttermek és világhírű templomok, mint például a St. Martin in the Fields vagy a Szent Pál-székesegyház nagyheti Bach-, Haydn-, Händel-koncertjei. A Royal Festival Hall Máté-passiója egész napos vasárnapi program: a teljes zenei anyag előadását hosszú ebédszünet szakítja meg, amikor is a piknikkedvelő britek saját kosaraikból falatoznak.

Az anglikán húsvét, a karácsonnyal ellentétben, nem különösen családi ünnep. Az egymástól rendszerint nagy távolságra lakó

húsvétja

rokonok nem érzik feltétlenül szükségesnek, hogy meglátogassák egymást. Ritka a húsvéti üdvözlőlapok küldése és a felnőttek megajándékozása is. Ugyancsak nem lelhető fel a húsvéthoz kötődő menü sem: a nálunk ilyenkor előszeretettel fogyasztott báránsült itt egész évben kedvelt étel.

A katolikus országokkal ellentétben tehát Nagy-Britanniában nem számít kiemelkedő ünnepnek a húsvét. Sőt: Skóciában a húsvéthétfő még csak nem is munkaszüneti nap.

Németország

A locsolás nem szokás

A 16 német tartomány mindegyikének megvan a maga húsvéti különlegessége: a nálunk elterjedt leánylocsolás azonban ismeretlen fogalom errefelé, legfeljebb a húsvéti étkektől elfáradt férfiemberök öblögetik torkukat jófajta rajnai borral vagy bajor sörrel.

A kölni- vagy szódavizes locsolás hiánya ellenére a német gyerekek házról házra járnak, s miután elénekelték egy-egy, az alkalomhoz illő dalcskát, kisebb ajándékokkal vagy éppen – többnyire csokoládéból készült – tojással távoznak. Alsó-Szászországban a nagyobb ifjak eközben már buzgón készülnek a tüzeskerék-gurításhoz. A szalmával kibélelt és meggyújtott, ember nagyságú kocsikereket – nagy hujjogás közepette – majd egy kilométeren keresztül hajtják le a völgybe, hogy így biztosítsák a bő termést. A Harz-hegységi lányok mindent megtesznek a szépségükért, ezért az itteni szokások szerint a húsvétkor gyújtott tűz hamujával kenik be arcukat, míg a mecklenburgi hajadonok a friss forrásvíz húsvéti gyógyító – és a bőséges gyermekáldást elősegítő – erejében hisznek. Amely azonban csak akkor hat, ha az ifjú lány ajkát a szertartás közben egy szó sem hagyja el.

A húsvét – németül Ostern – természetesen nem ünnep Németországban sem étkek nélkül. Nagycsütörtökön – amit zöldcsütörtöknek hívnak – csak zöld színű ételeket, általában spenótot esznek. A pénteki nap reggel a mágikus erejű mézzel kezdődik, majd ebédkor a lencsével folytatódik, s vacsoraidőben hallal záródik.

Mozgó ünnep

Bizonyára föltűnt már a húsvét mozgó dátuma. A közelebbi vizsgálatok szerint mindig március 20. és április 25. közé esik! Konkrét és hivatalosnak tekinthető megünnepléséről legkorábban a 3. századból maradtak fenn adatok, amelyek azt tükrözik, hogy úgyszólván mindenütt más és más időpontban tartották. Tudunk arról is, hogy az ősidőkben nomád pásztortörzsek tavaszi ünnepe volt. Jóval később, a zsidóknál az első aratás kezdete – jelképesen pedig az egyiptomi rabságból való szabadulás emlékezte. A kereszténységnek nagy ünnepe a húsvét: ezért is okozott sok zavart – kezdetben – időpontjának bizonytalansága. A tudós elmék sehogyan sem tudtak megegyezni a legvalószínűbb és gyakorlati szempontból is legelfogadhatóbb dátumban. Végül is a 325-ben megtartott niceai zsinat talált kielégítő megoldást a problémára.

De csak kielégítő... hiszen a húsvét meghatározását egy „személyesen mozgó” égitesthez, a Holdhoz kötötte. Ez utóbbi körülmény csillagászati vonatkozásaitól eltekintünk, s helyette értelmezzük a zsinat döntését. Tehát: „A húsvét azon a vasárnapon tartassék, amely a tavaszi napéjegyenlőség (vagyis a tavasz első napja) utáni holdtöltére következik.

A szombat elsősorban a húsvéti süteménykészítéssel telik, a kelt tésztából süttött és különböző állatokat formázó édességet állítolag már a germán harcosok is nagy élvezettel fogyasztották.

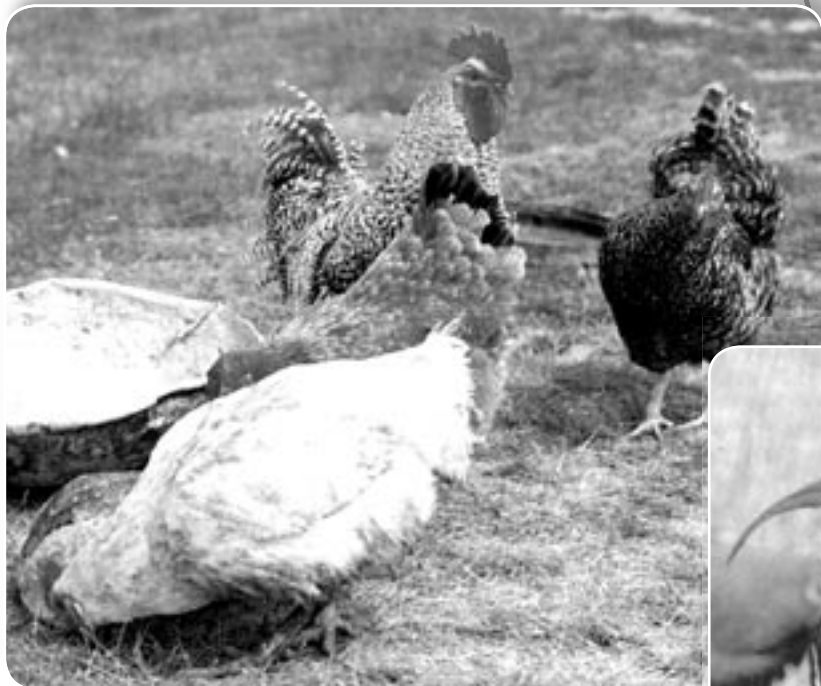
Az étkezés koronája a vasárnapi ebéd, amikor is a német családok többségének asztalára – a tormás sonka, a tojás, a kolbász és az elmaradhatatlan csülök mellett – szalonnával tűzdelt borjú- vagy báránsült kerül...

(Jó Pajtás, 1997. március 27.)

A tyúk meg a tojás

A tojás valójában egyetlen hatalmas petesejt: a jelenleg létező legnagyobb sejt a világon (ezen belül is a legeslegnagyobb a strucctojása). Fióka csak akkor lesz belőle, ha előzőleg a hím megtermékenyítette: ebben az esetben a tojás „fias”. Szemben a hüllők többségének lágy, pergamenhéjú tojásaival, a madarakét kemény, meszes héj borítja, ezen belül található az úgynevezett fehérje, amely egyben az élő szervezetet alkotó egyik legfontosabb vegyülettípus névadója is. Középen helyezkedik el a

sárgája, amely úgyszintén sok fehérjét tartalmaz, ezenkívül még jelentős mennyiségű zsírt és zsírban oldódó vitamint is. Mindezek az anyagok azonban csupán a táplálékot szolgáltatják annak az embriónak, amelyik a tojássárgájában elhelyezkedő aprócska csírából fejlődik ki.

A vadon élő madarak csak a fészkelési időszakban raknak tojásokat; amikor a fészek megtelt, kotlani kezdenek, hogy felneveljék a kikelő kicsinyeket. A házasított tyúk tojását azonban az ember rendre elszedi, így újabb és újabb darabok tojására ösztönzi a szárnyast. A legjobban teljesítő fajták termelékenysége akár háromszázra is rúghat egy évben, vagyis tényleg megközelíti azt, ami az ismert mondókában szerepel: „minden napra egy tojást”. A szárnyas ezt természetesen nem azért teszi, hogy az ember asztalára mindennap rántotta kerüljön, ha megtelik a fészkealj, más madarakhoz hasonlóan a tyúk is ráül a tojásokra, és türelmesen kotlik rajtuk, míg a kakas a napot ébresztgeti harsány kukorékolással.

A szárazföldön élő, fészekhagyó madarak, így a fácánok, fajok, pulykák, de akár a tűzokok vagy a struccok tojóit is általában tyúknak, hímjeit kakasnak nevezzük. Ám ha egyszerűen csak tyúkról beszélünk, mégis a házi tyúkot értjük alatta, amelyet Indiában már hatezer évvel ezelőtt házasítottak. Őse a bankivatyúk, amely ma is elterjedt Délkelet-Ázsia őserdeiben.

A kakast hajnali kukorékolása miatt már évezredekkel ezelőtt a fénnel, a nappal, sőt a tűzzel is összefüggésbe hozták, és nagy becsben tartották. Kultikus tisztelete elsősorban az iráni népeknél volt jellemző, de magával a madárral együtt eljutott Európába is – példa erre a nevezetes gall kakas.

**Melyik volt előbb:
a tyúk vagy a tojás?
A jól ismert, régi kérdésre
a válasz voltaképpen
egyszerű: természetesen
a tojás volt előbb, hiszen a
hüllők már jóval azelőtt is
tojásokkal szaporodtak,
hogy az első tyúk
elkotkodácsolta
volna magát.**

A kotlóstyúk ugyanakkor az anyai gondoskodás szimbóluma, hiszen akár más madarak rábízott tojásait is odaadón kikölti, és a kicsinyeket védőszárnyai alatt vezetgeti. (Értelmi képességeit azonban nem becsülik túl nagyra: cseppet sem számít hízelgőnek, ha valakit tyúkeszűnek titulálnak.) A sima, gömbölyded tojás pedig, amelyből kerekén három hét múltán kel ki a pelyhes, napsárga csibe, magát a születés, a termékenység csodáját tárja a szemünk elé – nem meglepő tehát, hogy a tavaszi megújulás, s vele együtt a húsvét jelképévé vált.

Felséged meg lesz elégedve!

A világ legértékesebb tojásai

III. Sándor orosz cár minden húsvét hét-főjének reggelén egy apró, drágakövekkel díszített, láncra fűzhető tojást ajándékozott **Maria Fjodorovna** cárnénak.

1885-ben azonban összedugta a fejét udvari ékszerészével, **Fabergé** mesterrel, és megbeszélték, hogy ezúttal valami rendkívüli, valami egyedülálló ajándék készüljön a cárné részére. Az eredmény olyan lenyűgöző lett, a különleges darab annyira megtetszett a fenséges megrendelőnek és a megajándékozottnak, hogy a dologból hagyomány lett, és amikor húsvét előtt a cár az újabb megrendeléssel állított be az ékszerészhez, az csak annyit mondott: „Felséged meg lesz elégedve!”

A mívés tojások azonban csak a cári családnak készültek. Évekig évente egyetlen darabot formáztak, majd amikor III. Sándor cár fia, **II. Miklós** megnősült, kettőt, egyet a cárnénak és egyet a menyecskének. A tojások mindegyike különböző, a cári család életének fontosabb eseményeit, anekdotáit mutatták be, drágaköves virágokat, állatalakokat, figurális csoportokat, hajót, vonatot rejtettek.

A gyönyörű darabok csillagászati áron kerültek a cárhoz, de árukat nem elsősorban a felhasznált nemes anyagok, az arany, a gyémánt, a drágakövek, hanem a mívés kidolgozás indokolta.

és Svájcba menekült, ott is halt meg 1920-ban.

A remekművek közül eddig negyvenhét bukkant elő, ezeken a készítésük évszáma is szerepel. Tíz a Kreml fegyvertárában, nyolc európai gyűjteményekben, így például az angol királynő kincstárában van, a többi Amerikába került. Ragyogásukból mit sem veszítettek, és ha egy-egy kiállításon feltűnnek, az érdeklődés óriási!

(Tábornok)

Milyen is volt ez a csoda? Fabergé mester egy parányi fehér zománctojsát készített, amely kinyitható volt, és az aranylő héjban egy arany tyúkocska üldögélt, a tyúkocska ugyancsak kinyitható volt, és belőle egy gyémántkorona bukkant elő. Persze a cárné meglepődött, egyenesen elkápráztatta a pazar ajándék!

Karl Fabergé mester ezután harminc éven keresztül minden húsvétra szállította a pici remekműveket az udvarnak. Szentpétervári üzlete addig is a legelőkelőbb körök kedvence volt, de ezután portékái a legkeresettebb ajándékoknak számítottak.

A mester valószínűleg maga tervezte a darabokat, irányította a munkát, a többit elvégezték kiváló, gondosan kiválasztott munkatársai. Az első néhány darab után a meghökkenés, a különlegesség vezérelte, csodás ötleteken törte a fejét, és egy-egy tojást hónapokig, vagy akár évekig tökéletesített. Így készülhetett el olyan páratlan alkotás, mint amelyet II. Miklós felesége, a fiatal **Alexandra** cárné kapott: egy arany-színben tündöklő, 12,7 cm magas tojás, tetején gyémántokkal kirakott monogrammal, benne a koronázási hintó apró másolata. Vagy a transzszibériai expresszvonat beindítását megörökítő alkotás, amelyen ezüstsáv fut körbe Oroszország térképével, rajta az egyes állomások nevével, belül pedig a vonat valószínű változatával.

Körülbelül ötven csodatojás készült a Romanov család számára, ám közbeszólt a történelem. Az 1917-es októberi forradalom, az uralkodó meggyilkolása után nem készült több. Fabergé is bezárta üzletét,

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

– Te, ott hátul! – szól idegesen a rövidlító tanárnő. – Mi Peru fővárosa?

– Tudja az ördög!

– Hol húzódnak az Andok?

– Mit tudom én!

– Ezt a múlt órán vettük, hol voltál te akkor?

– A kocsmában a haverokkal.

– Mit képzelsz, ki vagy te?

– Én...

A választ a rejtvényben olvashatod.

Vízszintes sorok: 1. A vicc csattanójának első része (folytatás a függőleges 9. sorban), 10. Jövendőmondó (ék. h.), 11. Idegen női név, 12. Ancsa, 14. Elnadrágol, 16. Finnugor nyelvű nép (VOGULOK), 18. Vég nélkül etet, 19. Ríkat közepe, 20. Hangtalan nóta, 21. Karol, 22. Katica, 24. Az izmokban rejlik, 25. Fél Ottó, 27. Esterházy Péter, 28. Mén betűi keverve, 29. Közöl, 31. Rimánkodik eleje, 33. Kötőszó.

Függőleges sorok: 2. Elektromos töltésű anyagi részecske (ék. f.), 3. Kis Zsigmond, 4. Eme, 5. Zenta eleje, 6. Férfi név, 7. Hideg évszak, 8. Személyemmel, 10. A csattanó befejező része (folytatás a vízszintes 34. sorban), 11. A következő nap (ék. f.), 13. Kutya eleje, 15. Hőálló épületanyag, 17. Nem itt, 22. A hét egyik napja, 23. Vita betűi keverve, 26. Lakoma, 30. Nátrium, 31. Tetejére, 32. Motor eleje.

1	2	3		4	5	6	7	8		9	SZ
10				11							
12			13			14			15		
16					17			18			
19				20			21				
			22			23		24			
25	26		27					28			
29		30			31		32		33		
31											

Betűrejtvények

1	2	3	4
T E P	K A V Á	M A T O	U TT
SZEM			

Skandináv rejtvény (13–14.)

Radnóti Miklós Változó táj című versének első versszaka így kezdődik:

Tócsába lép a szél / füttynt és tova fut,

A folytatást, azaz a versszak harmadik és nyolcadik sorát kell megfejtenetek.

	1001	VER		KÖTŐSZÓ		IGEKÖTŐ		LÁNGOL	
	MAGYAR-ORSZÁG	ALARM (ÉK. H.)	MAR	FRANCIA VÁROSBÓL VALÓ	BIZTATÓSZÓ	NEM ÁLL (ÉK. F.)	PÁZSIT		
	EURÓPAI ORSZÁG	EGY ÚJSÁG	VALAKI, ANGOLUL BÖRTÖN	DÖNTETLEN MAJDNEM ROLLER		DEHOGY!	VILÁG... GRAMM		
								DÉL	
								KÉN	
BELGIUM	ELSZAKÍT	FORDÍTOTT NŐI NÉV		FORDÍTOTT ÓZON			SZABADKA		
	TALÁLJI	NULLA		LOCSOLÓ...		HIBÁZTAT	KÁLIUM		
MIRNICS ZSUZSA (FJ. REGÉNYE)			TT	CS	LL			50	
								RÉGI SÜLYMÉRTÉK	
CET BETŰI			KALCIUM	SZARAJEVÓ	AAAA	A 3. SZEMÉLY PANCISOVA	EME	KELET	LÁNYI SAROLTA MENNI KEZD
						EURÓPAI UNIÓ	AUSZTRIA	KIEJTETT BETŰ	
						EZ	RÖVID, CSATTANÓS TÖRTÉNET TEMPUS		KEL KÖZEPE
MEGBÍZHATATLAN						PORTUGÁLIA	LÉTE		

Játék a szavakkal

BARNA

ERIKA

LAPÁT

RÓZSA

SAROK

SÓVÁR

ÜSZÖG

ZAIRE

Az üres ábra melletti szavakat írd be az ábrába úgy, hogy a kiemelt oszlopban egy európai főváros neve alakuljon ki.

Csigavonalban

A meghatározásokra adott válaszokat folyamatosan írd. Minden válasz utolsó betűje a következő válasz első betűje lesz. A kiemelt oszlopban egy Tisza-parti város nevének kell kialakulnia.

Meghatározások: Aszalt szőlő; Kutya fajta; Törlőgumi; Cím; Sovány ló; Napszak; Királyi szék.

A 12. szám megfejtései

Berakós rejtvény

Vissza a természethez!

Betűrejtvények

1. kötél, 2. hegyes, 3. légy, 4. féltő

Találós kérdés

A grillcsirke.

Mozaikrejtvény

– Nem is kell, a tiedet már ellopták.

Kitöltőcske

Gárdonyi Géza

Számlogika

A keresett szám 11, mert a háromszög csúcsainál lévő számok összege adja a körben szereplő számot.

A 11. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

TISZTA VIZET ÖNT
A POHÁRBA.

KINT VAN A VÍZBŐL.

Könyvjutalmat kap:

Palotás Mihály,
Öbecse

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Mini rejtvény

1	2		3	4
5			6	
7		8		
	9			
10				
11				

Vízszintes sorok: 1. Nincs húsvét nélküle (folytatás a függőleges 4. sorban), 5. Gondolatát papírra veti, 6. Kulcsár Tibor, 7. Hosszú idővel ezelőtt, 9. Birkák sokasága, 11. Öreg.

Függőleges sorok:

1. Arcsín, 2. Női név, 3. Valaminek az előidézője, 8. Ipari létesítmény, 10. Ilyen unoka is van.

Négyből öt

1	A			
2				E
3				K
4	S			

1. AACKS
2. BCEIBS
3. CEEKKS
4. AÁMRSZ

Az ábécérendbe sorolt betűkből egy-egy állat nevét állíthatod össze. Az ötödik állat nevét a kiemelt oszlopban olvashatod.

Húsvéti berakós

		CS		

Rakd be az ábrába a felsorolt szavakat! A kiemelt sorokban egy húsvéti szokás nevének kell kialakulnia.

Kétbetűsek: ÁCS, BE, DÓ, ÍR.

Négybetűsek: AKÓS, ÉLES, LÍKA, TÁDÉ.

Ötbetűsek: DOBÁS, TOROK.

Közmondás

M.ND.N J., H. V.G. J.

Pótold a hiányzó magánhangzókat, s már meg is van a közmondás!

Mi mást csinálna?

- Mit csinál a zsiráf, ha megcsiklandozod a fülét?
- Kirúgja alólad a létrát!

Egy a baj

- Pisti, szeretsz iskolába járni?
- Szeretek! Csak az a baj, hogy ott is kell maradni.

Megmagyarázta

- Feri, tegnap a tanítás ideje alatt a parkban láttalak, egy fa mögött. Magyarázatot kérek!
- Hát tanár úr, kérem, túl vékony volt a fa...

Háziasszony az ilyen?

- Az én szomszédom egyáltalán nem jó háziasszony – pletykál Kati néni.
- Miből gondolja?
- Bármikor megyek valamit kölcsönkérni, azt mondja, hogy nincs.

Jósnőnél

- Kopogtatnak a jósnő ajtaján.
- Ki az? – kérdi a jósnő.
- Hát még ezt sem tudja kitalálni? – hallatszik kintről a csalódott látogató távolodó hangja.

Pech

- Az oroszlán találkozik egy páncélos lovaggal. Felsóhajt:
- Micsoda pechem van! Már megint egy konzerv...

Cseresznyét enne

- A csiga mászni kezd a cseresznyefa törzsén.
- Hova mászol – kérdezik tőle a madarak –, hiszen még nincs cseresznye!
- Most nincs, de mire felérek, éppen megérik!

Könyv nélkül

- A gyerek ül az asztalnál, és maga elé bámul.
- Mit csinálsz? – kérdi az anyukája.
- Azt mondta a tanító néni – válaszol a gyerek –, hogy könyv nélkül tanuljuk meg a leckét.

Ott alhat

- Alhatnék nálad?
- Persze. De az ágyadat magadnak kell megcsinálnod.
- Ez csak természetes.
- Akkor tessék: itt a fűrés, a kalapács. Szeget meg deszkát találsz a kamrában...

Megfelelő felelet

- A főherceg vizsgázik. A bizottság igyekszik olyan kérdést feltenni neki, amire biztosan meg tud felelni.
- Mondjon, fenség, egy közmondást.
- A főherceg hallgat.
- Nagyon helyes – mondja a tanár.
- „Hallgatni arany.”

Szegény halak!

- A gyerekek a vízibólháról tanulnak.
- Rémes lehet a halaknak – mondja Peti.
- Miért?
- Mert nem tudnak vakarózni.

Robi is kér valamit

- Anyu, ha a huginak veszel egy hegedűt, nekem vegyél egy biciklit!
- könyörög Robi.
- Minek?
- Hogy elmenekülhessek, ha játszani kezd.

Megoldás

- Sárika, hogyan osztanál el 15 almát 7 gyerek között?
- Lekvárt főznék belőle!

– Fiacskám, neked nem kellett volna január közepén iskolába menned?

– Gyere csak ide, fiacskám! Ebből a dobozból hiányzik egy szál cigarettá!

Osztás

- Gyerekek, mit kapunk, ha egy almát kettévágunk?
- Két felet.
- Hát ha ezeket is kettévágjuk?
- Négy negyedet.
- És ha ezeket is felaprózzuk?
- Nyolc nyolcadot.
- És ha még tovább felezünk?
- Almapürét, tanár úr, kérem.

Eltévedt

- Egy kislány eltévedt egy nagy áruházbán. Szípgova szólít meg valakit:
- Nem tetszett látni erre egy anyukát nélkülüm?

Fadöntők

- Az egér és az elefánt egy kidöntött fán ül.
- Ki döntötte ki ezt a nagy fát? – kérdi a zsiráf.
 - Én! – kiált az egérke. Aztán csendesen hozzáteszi: – De azért az elefánt is segített egy kicsit.

Így lesz gőz

- Hogyan keletkezik a gőz?
- A víznek melege lesz, és izzadni kezd...

Állati

- Móricka összetalálkozik Jancsival.
- Hová viszed azt a nagy faliórát?
 - kérdezi Jancsi.
 - Az állatorvoshoz.
 - Miért nem az óráshoz?
 - Mert berekedt a kakukk – feleli Móricka.

Öröm

- Jaj, mama! Úgy örülök, hogy nem Franciaországban születtem!
- Miért kisfiam?
- Mert nem tudok franciául.

Félreértette

- Mi jelentette abban az időben a legnagyobb veszedelmet? – kérdi a történelemtanár.
- Peti nem tudja a választ. A többiek súgják: „A tatárok bejövetele.”
- Peti felderülő arccal mondja:
- A tanárok bejövetele!

Mi fáj?

- Pisti bemegy a gyógyszerárba.
- Fájdalomcsillapítót kérek!
 - Hol fáj, fiam? – kérdezi a gyógyszerész.
 - Most még sehol – felel Pisti –, de délután meg kell mutatnom apunak az intőt.

Fogorvosnál

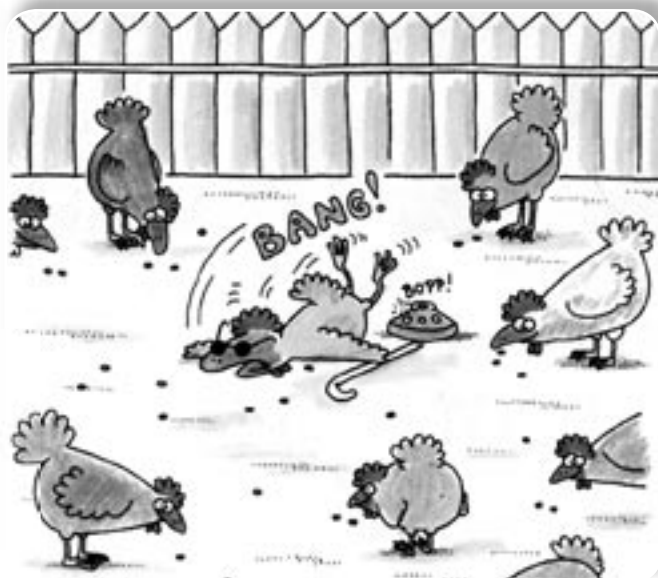
- A beteg ül a fogorvosi székben, s egyszerre csak elkezd ordítani.
- Mit ordít? – szól rá csodálkozva az orvos. – Hiszen még hozzá sem nyúltam a fogához!
 - De a pedál helyett a lábamat tapossal!

Altató

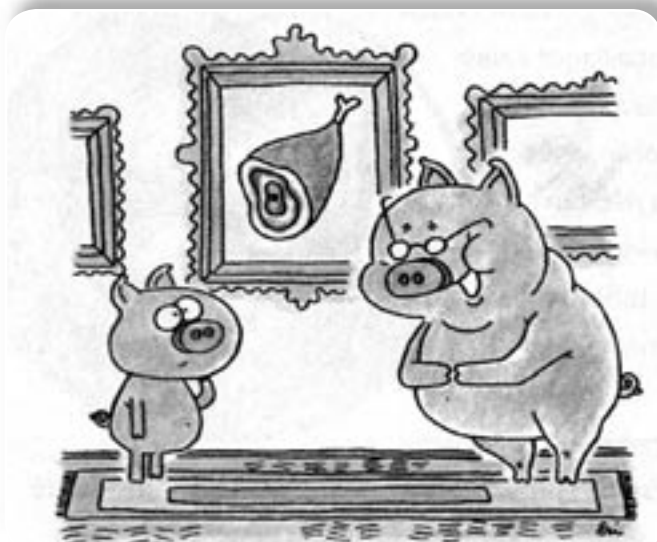
- Doktor úr, nekem valami igazán hatásos altatót írjon fel – kéri az időős hölgy az orvost.
- Nyugodjon meg, asszonyom, a legjobbat írom. Ez olyan hatásos, hogy minden dobozhoz egy ébresztőórát is csomagolnak...

Orvosnál

- Szóval úgy érzi, beteg – mondja az orvos. – Na és milyen az étvágya?
- Mint a farkasé!
- Hogy áll az alvással?
- Úgy alszom, mint a medve.
- Milyen a munkabírása?
- Annyit dolgozom, mint egy ökör.
- Akkor azt hiszem, inkább egy állatorvoshoz kellene fordulnia!

– Ki találta ki ezt a hülyeséget, hogy a vak tyúk is talál szemet?!

– Ó, kisnókám, hogy hasonlítasz szegény megboldogult Dénes bácsikádhoz!

1896-ban, 111 éve történt

Hajós Alfréd úszó 100 méteres gyorsúszásban megszerezte az első magyar olimpiai aranyérmet

Hajós Alfréd, minden idők egyik legnevesebb magyar sportolója 1878. február 1-jén született Budapesten. Szegény családban nőtt fel, édesanyja egyedül nevelte őt testvérével együtt. A vékony dongájú fiú a gimnáziumban már az első tornaórán felsült: nem tudott fölmászni a rúdon. A kudarc azonban nem kedvetlenítette el, inkább ösztönözte.

– Nem lesz mindig így! – határozta el, s néhány hét múlva meglelt a titkos edzések hatása: fölmászott a tornaterem mennyezetéig.

Később a Műegyetemre járt, tanulmányai mellett tornázott, futott és úszott – a kor ideálja a sokoldalú sportember volt.

1896-ban Athénban, az első újkori olimpián a 18 éves egyetemista két gyorsúszó számban, 100 és 1200 méteren is elsőként ért célba: ezzel ő szerezte meg a magyar sport első olimpiai győzelmeit.

A versenyeket április 11-én Pireuszban tartották, a tengeröböl 12 fokos, nyílt vizében. 100 méteren 13 versenyző indult, s 1:22.2 perces idővel Hajós ért elsőként célba.

Nagyon fázott, de újból bezsírta magát, s a sűrű program miatt az 500 méteres távot kihagyva 1200 méteren indult újra. Úgy nyert vagy hatvan méteres előnnyel, hogy körülötte sorra adták fel a riválisok a versenyt: egyszerűen „kifagytak” a vízből.

A görög vendéglátók hatalmas ünneplésben részesítették az úszósport első olimpiai bajnokát, a görög király a fogadáson megkérdezte tőle:

– Hol tanult meg ilyen jól úszni?

Mire ő mi mást válaszolhatott volna:

– A vízben – mondta nagy derűtséget keltve.

Hajós Alfréd két alkalommal, 1895-ben és 1896-ban is megnyerte Bécsben a nem hivatalos úszó-Európa-bajnokságot, majd 1897-ben, 19

éves korában befejezte hároméves úszópályafutását. Áttért a tornára, majd a labdarúgásra, a Millenáris pályán 1897. május 9-én lejátszott első labdarúgó-mérkőzésen a BTC csapatában szerepelt. Ott volt az együttes első nemzetközi mérkőzésén is, 1901-ben és 1902-ben pedig tagja volt a bajnokcsapatnak, valamint 1902-ben az első magyar labdarúgó-válogatottnak.

1904-ben visszavonult az aktív sportolástól, s építésmérnökként dolgozott.

Életútja tökéletesen példázza hitvallását, mely a test és a szellem közti harmóniát állította középpontba. 2002-ben Magyar Örökség-díjat kapott, nevét iskolák, uszodák, utcák, emléktáblák, emlékművek őrzik.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

ÁPRILIS 5.

Ma Vince, Irén, Teodóra napja van.

1912 (95 éve történt)

Megszületett Örkény István író.

ÁPRILIS 6.

Ma Bíborka, Vilmos, Dénes, Taksony napja van.

1937 (70 éve történt)

Meghalt Juhász Gyula költő.

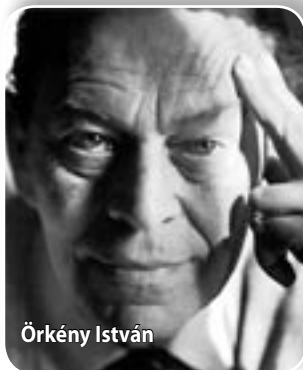
ÁPRILIS 7.

Ma József, Árpád, Ármin, Mária napja van.

EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGNAP

1795 (212 éve történt)

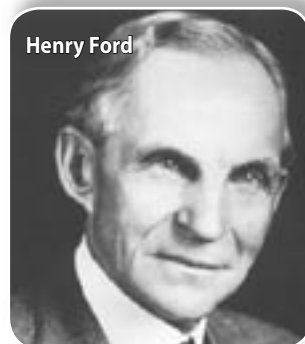
Elfogadták a hosszsmérték alapegységének a métert.

Örkény István

1947 (60 éve történt)

Meghalt Henry Ford, a Ford autógyár alapítója.

Henry Ford

1860 (147 éve történt)

Megszületett William Keith Kellogg amerikai vállalkozó, a zabpehely kikísérletezője.

ÁPRILIS 8.

Ma Dénes, Valter napja van.

1735 (272 éve történt)

Meghalt II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem, hadvezér.

1919 (88 éve történt)

Meghalt Eötvös Loránd, világhírű magyar fizikus.

1973 (34 éve történt)

Meghalt Pablo Picasso spanyol festő, a 20. század festészetének legnagyobb hatású egyénisége.

1936 (71 éve történt)

Meghalt Bárány Róbert Nobel-díjas, magyar származású svéd orvos.

1873 (134 éve történt)

Alfred Paraf szabadalmaztatta a margarin receptjét.

ÁPRILIS 9.

Ma Malvin, Vince, Dömötör napja van.

1908 (99 éve történt)

Pécsen megszületett Victor Vasarely (eredeti nevén: Vásárhelyi Győző) francia festőművész, az op-art atyja.

Kőrösi Csoma Sándor

1980 (27 éve történt)

Útjára indult a Szaljut-6–Szojuz-35 űrhajó Leonid Popov és Valerij Rjumin szovjet űrhajósokkal a fedélzetén, akik világrekordot állítottak fel: 184 napot töltöttek az űrben.

1872 (135 éve történt)

S. R. Percy szabadalmaztatta a tejport.

ÁPRILIS 10.

Ma Zsolt napja van.

1912 (95 éve történt)

Southamptonból elindult végzetes útjára a Titanic luxushajó.

ÁPRILIS 11.

Ma Leó, Szaniszló, Leona napja van.

A KÖLTÉSZET NAPJA

1842 (165 éve történt)

Dardzsilingben meghalt Kőrösi Csoma Sándor magyar világutazó.

1896 (111 éve történt)

Hajós Alfréd úszó 100 méteres gyorsúszásban megszerezte az első magyar olimpiai aranyérmet.

1905 (102 éve történt)

Budapesten megszületett József Attila költő.

Titanic

NEVÜNK: **Vukelić Anita és Bálizs Anita**

BECENEVÜNK: Ani, Lizi, Ancsi

CÍMÜNK: 21000 Novi Sad, Momčila Tapavice 10., Lazara Stojkovića 16.

TELEFONSZÁMUNK: 063/725-7765 és 062/622-578

MELYIK SULIBA, OSZTÁLYBA JÁRUNK? Petőfi Sándor Általános Iskola, 6.6 osztály

KEDVENC TANTÁRGYAINK: Német, rajz, torna, angol

AMI NEHEZEN MEGY: Olyan nincs.

KEDVENC TANÁRAINK: Bogdán Eleonóra (oszi), Gyura Julianna, Butterer Kis Márta, Rokvić Erzsébet, Gubik András

KEDVENC OLDALAINK A JÓ PAJTÁSBAN: Teszt, Vicckupac, Lexikon, Bizalmas sorok, Zenebona

KEDVENC SZÍNÉSZEINK: Jackie Chan, Owen Wilson, Eddie Murphy

KEDVENC SZÍNÉSNŐINK: Az Olsen nővérek.

KEDVENC FILMJEINK: Egy szót se, New York-i bújócska, Irány a nagy!

Két tojás 100 bajt csinál, Csapatcsere, Anya kerestetik, Taxi 1, 2,

3, Scarry Movie, Garfield 1, 2, Beverly Hills-i zsaruk 1, 2, 3, 4, 5, 6,

Bruce Lee élete – a sárkány

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁNK A FŐSZEREPET? Mindben.

MIÉRT? Mert tudjuk, hogy mindet jobban eljátszhatjuk, mint bármelyik más színész.

KEDVENC ÉVSZAKAINK: Tél, nyár

KEDVENC KÖNYVEINK: Rengeteg van.

KEDVENC ÉNEKESNŐNK: Avril Lavigne

KEDVENC EGYÜTTESEINK: Green Day, Simple Plan

KEDVENC DALAINK: American Idiot, She, Jesus of Sebulbia

KEDVENC SZÍNEINK: Fekete, piros, kék

KEDVENC ÁLLATAINK: Ló, kutya, kígyó, patkány

MI A NEVÜK? Big Bull (ló), Gombi (kutya), Ringó (kígyó), Tré (patkány)

KEDVENC ÉTELEINK, ITALUNK: Hamburger, pizza, Coca-Cola

NO ÉS A SZERELEM? Van ám!

KIBE ESTÜNK BELE? Ezt már nem áruljuk el!!!

MEGJEGYZÉS: Vukelić Anita (balról), Bálizs Anita (jobbról)

LEXIKON

NEVEM: **Budai István**

BECENEVEM: Pityu,

Isti, Öcsi

CÍMEM,

TELEFONSZÁMOM:

24430 Ada, Ady

Endre u. 22.; tel:

063/7-870-544

MELYIK SULIBA

JÁROK? Cseh Károly

Általános Iskola, 6. c

osztály

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Német nyelv, szerb nyelv,

magyar nyelv, történelem, földrajz, zenei nevelés

AMI NEHEZEN MEGY? Torna, rajz

KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria, Apró Ildikó,

Gyetzai Péter, Fáy Marianna, Matic Ilona

KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN: Te meg én,

Menő fejek, História, Zenebona, Utazz velünk, Tarka oldal

KEDVENC SZÍNÉSZEIM: Orlando Bloom, Rupert Grint

KEDVENC FILMJEIM: Harry Potter, Pókember, Trója,

Shrek

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET? A Harry Potterben.

MIÉRT? Mert jó.

KEDVENC KÖNYVEIM: Harry Potter, Hot Dogs

KEDVENC ÉNEKESEM: Billie Joe

KEDVENC EGYÜTTESEIM: Green Day, The Rasmus

KEDVENC DALAIM: No fear, American Idiot, Wake me up when september ends, One

KEDVENC SZÍNEIM: Kék, piros, sárga, zöld

KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Hortobágyi palacsinta, Coca-Cola

KEDVENC ÁLLATAIM: Macska, nyulak

MI A NEVÜK? Cicáknak: Marcsi, Gazsi; nyusziknak:

Indián, Gusztáv

KEDVENC SOROZATOM: Hetedik mennyország

KEDVENC ÉVSZAKOM: Mind.

NO ÉS A SZERELEM? Volt, van, lesz!

KIBE ESTEM BELE? Egy szép lányba.

Szia Gabi!

Támadt egy ötletem: írjanak a legjobb barátok /barátnők közös lexikont. Természetesen képet is küldjenek, amelyen együtt vannak. Valamilyen nyereményjátékkal is össze lehetne kötni a dolgot. Mondjuk az olvasók szavazatai alapján a legszebb baráti pár, illetve a legjobb lexikont író pár jutalomból a fedőlapra kerülhetne. A játék végén egy vagy két győztes pár ajándékot is kaphatna, pl.: barátságnyakláncot. Barátnőm és én megírtuk az első közös lexikont.

Üdvözléssel: Bálizs Anita Újvidékről

*

Kedves Anita!

Gabinak írtad a levelet, aki továbbította a szerkesztőség többi tagjainak. Úgy véljük, a közös lexis ötlet érdekes. Valószínűleg az olvasóknak is tetszeni fog. A nyereményjáték-dolgon még gondolkozunk, hiszen a címdalra csak megfelelő méretű és főleg kiváló minőségű fotó kerülhet.

Mi újság, Lola?

Máris túlszárnyalom a céljaimat

Legújabb albuma, valamint az Álomtánc című bemutatkozó dala sokak kedvence. Emellett szerepelt a legnézettebb sorozatban, a Barátok köztben, egyik balladája egy sikeres magyar játékfilmnek a betétdala lett. A legnépszerűbb tinisztár Magyarországon.

Kell ennél több?

Nézzük, hogyan alakul a fiatal énekesnő élete azóta, hogy egyre többek kedvence.

– MI ÖSZTÖKÉLT A KEZDETEK KEZDETÉN ABBAN, HOGY ÉNEKESNŐ LEGYÉL?

– Az általános iskolai osztályfőnököm úgy látta, hogy tehetséges vagyok éneklésben, és amikor megalakult az iskolában egy színjátszó csoport, jelentkeztem. Hat és fél éves voltam akkor, azóta vannak énekesnői terveim. Oda több évig jártam, és ez idő alatt lehetőségem nyílt külföldi fesztiválokon is indulni. Egyszer elmentem a nővéremmel énekelni, ekkor élő zenekarral léphettünk fel.

– AZÓTA TÖRETLENÜL KÉSZÜLSZ A PÁLYÁRA? SOHASEM INGATOTT MEG SEMMI AZ ÁLMOD MEGVALÓSÍTÁSÁBAN?

– Volt egy kisebb, másfél éves szünet, amikor középiskolába kerültem. Pihenésnek jó volt, valamint azért is, hogy kipróbáljam, milyen érzés az, amikor nem szerepel életemben az éneklés. De nagyon hiányzott. Ez nem egy tervezett szünet volt, csak a tanulás miatt szorult háttérbe. Aztán inkább újra az éneklés mellett döntöttem.

– MIÓTA ÉREZED A NÉPSZERŰSÉGET? MILYENEK AZ EDDIGI TAPASZTALTAID EZZEL KAPCSOLATBAN?

– Még nem tudom felmérni ésszel. De annyit mondhatok, semmi különöset nem tapasztalok. A gimnáziumomban például fel sem tűnt, hogy néznek a folyosón, erre mások hívták fel a figyelmemet. Amikor mentünk egy tévéstábbal forgatni, mellettem ült Gazsi (Galgóczy Gáspár, a Barátok közt Ricsije). Egyszer csak egy perecárus néni kinyitotta a boltját, és elkezdte mondani, hogy mi a véleménye a sorozatról. Furcsák még az ilyen helyzetek.

– A BARÁTOK KÖZT FORGATÁSÁN BELEKÖSTOLHATTÁL A SZÍNÉSZETBE IS. ÉRDEKEL EZ A SZAKMA?

– Ha választanom kellene, hogy éneklés vagy színészkedés, akkor az előbbi választanám. Két teljes napot forgattam, az első nap nagyon nehéz volt, mert reggeltől estig folytak a felvételek, a második napon külső helyszínen dolgoztunk, de az sem volt sokkal könnyebb.

– MILYEN SZAKMAI ÉS EMBERI TAPASZTALATOKAT GYÚJTOTTÁL A FORGATÁS ALATT?

– Bár ez nem most volt, de főleg a következőkre emlékszem. Rájöttem, hogy a filmezés mindenképpen türelmes embereknek való munka. Rengeteg a beállítás, a jeleneteket többször fel kell venni. Nehéz volt kevés utasításból jól csinálni a rám szabott feladatot. Nehéz volt, bár azt is bevallom, nagyon élveztem. Egyébként egy nagy buli az egész, a szereplők jól elvannak egymással a szünetekben, ha olyan a helyzet, még a díszletet is ők tologatják. Az egész nem olyan komoly, csak nagyon elhúzódtam, és mivel soha sem volt ilyen munkám, sokat izgultam, a gyomrom is kikészült az idegeskedéstől. Mégis: ha visszahívnanak a sorozatba, szívesen vállalnám a feladatot.

– ISKOLA MELLETT ÉNEKELNÉL ÉS FORGATNÁL EGYSZERRE?

– Már egy ideje esti tagozatra járok, mert sokat hiányoztam a rendes tanításról. Most sokkal könnyebb, mert a bejárást nem veszik szigorúan, csak a vizsga a kötelező.

Lola életében először 1995-ben Lengyelországban állt színpadon, egy nemzetközi gyermekfesztiválon, ahol második helyezést ért el. Azóta több alkalommal lépett fel hasonló versenyeken kiemelkedő eredménnyel. Pályafutásának első mérföldköve 1998-ban volt, amikor 50 000 ember előtt, az akkori Népstadionban elénekelhette a himnusz az atlétikai Európa-bajnokságon.

Lola néven 2005 márciusában az eurovíziós dalfesztivál magyarországi döntőjének legfiatalabb versenyzőjeként debütált Szerellem című dalával.

Lola kedvencei:

Filmek: Harry Potter, Shrek 1–2., Skarlát betű, Leon, a Profi

Színészek: Gary Oldman, Antonio Banderas

Színésznők: Natalie Portman, Emma Thompson

Énekesek: Ákos, Robbie Williams

Énekesnők: Mariah Carey, Madonna, Cserháti Zsuzsa

Együttesek: Sum 41, Good Charlotte, Guns N' Roses, Maroon 5

Könyv: Harry Potter megszállottan

Étel: gyros

Hobbi: karkötőkészítés, olvasás

– EGYEDÜL FEL TUDSZ KÉSZÜLNI A VIZSGÁRA, ÚGY, HOGY BE SEM JÁRSZ?

– Nem, már most is van egy-két tantárgyból külföntanárom, és még biztosan szükségem lesz a többi tantárgyból is a vizsgák előtt, mert sokszor nem látom át az anyagot, szükségem van a segítségre.

– FOLYAMATOSAN FELFELÉ ÍVEL A KARRIERED. MÁR SZÍNÉSZNŐKÉNT IS SZÁMON TARTANAK. HAGYOD MAGAD SODORNI AZ ESEMÉNYEKKEK, VAGY KONKRÉT CÉLOKAT TÚZTÉL KI MAGAD ELÉ?

– Igen, ezen valóban el kell gondolkodnom. Mindig vannak célkitűzéseim, de általában túlszárnyalom azt, így végül is sodródok a pozitív eseményekkel. Valahogy mindig jobb irányba visz az utam, mint ahogy azt terveztem...

Újra egyedül

Ashley Olsennek nem indult túl jól az idei év. Hosszú vívódás után kiadta barátja, Greg Chait útját.

Ashley szerint a 27 éves fiú, aki mellesleg a Tsubi farmercég elnöke, nem is vette elég komolyan kapcsolatukat.

A lány egyik barátnője elmondta, Ashley már egy ideje komolyabb viszonyra vágyik, amit a csapodár barátja nem tudott megadni neki. Ezért inkább elváltak útjaik.

Christinát átverte a divattervezője

A világhírű divattervező, Roberto Cavalli készítette Christina jelenlegi turnéjának összes fellépőruháját.

Az énekesnő állítólag külön megkérte, ne használjon valódi szőrmét a jelmezein. Ezért is haragudott meg rá, amikor kiderült, hogy egyik öltözeke mégis fehér rókából készült.

Erre az énekesnő csak akkor döbbsen rá, amikor egy e-mailt kapott a PETA nevű állatvédő szervezet igazgatóhelyettesétől.

Az énekesnő azonnal válaszolt, és turnéja következő állomásain, Svájcban, Ausztriában és Csehországban már egy műszőrmével helyettesítette azt.

Beyoncé Knowles:

Buta tévedés

Csak remélhető, hogy Beyoncé Európai turnéjának következő állomásain nem követi el ugyanazt a hibát, amit Angliában.

Nemrégiben ugyanis Angliában nem sikerül megjegyeznie azoknak a városoknak a nevét, ahol épp fellép, vagy fel kell lépnie.

Egy Brightonban adott koncert során az énekesnő így köszöntötte a közönséget: „Helló, London!”

Erre természetesen nagy füttty-koncert volt a válasz. Mire Beyoncé újra próbálkozott: „Helló, Birmingham!”

A rajongók erre már tényleg bedühödtek, és csalódottan kezd-

tek kiabálni. Végre a zenekar egyik tagja Beyoncé segítségére sietett, a fülébe súgta, hogy valójában Brightonban vannak. Így az énekesnő ki tudta javítani a hibát. Csak már kissé későn...

Együtt vagy külön???

Tény, ha Hollywoodban egy sztárt együtt látnak valakivel, néhány nap múlva már biztosan eljegyzésük híréből olvashatunk az újságokban.

Így járt legutóbb Orlando Bloom és Penélope Cruz is.

A két színészt tavaly októberben már hírbe hozták, amikor kéz a kézben látták őket sétálni, de mivel mindketten tagadtak, a pletykák idővel elcsitulak.

A híresztelés akkor kapott újra szárnyra, mikor az Oscar-díjra jelölt színésznő és az éppen 30. születésnapját ünneplő Bloom kizárólag egymással táncolt a fiú buliján, majd ugyancsak együtt jelentek meg Justin Timberlake Los Angeles-i koncertjén.

Erre csak egyet mondhatunk: nem zörög a haraszt...

Kamancz (Kamenica) mezőváros

A számítások szerint, már a római korban is, a 4. században létezett település a mai Kamenica területén. A Cusum római katonai erődítménytől nyugatabbra, a Köves (Újfalusi-)patak völgyében. A Cusum római castrum, a számítások szerint az Újvidéki Televízió lerombolt épületének környékén lehetett, félúton Pétervárad és Kamenica között.

A népvándorlás viharai szétrombolták a Római Birodalom hatalmát. A 4–14. század között mozgalmas volt ez a környék. Megindultak a barbár népek. A hunok, gótok, gepidák, avarok, szlávok stb. egy rövid ideig megtelepedtek, majd továbbálltak vagy beolvadtak más népekbe. A 9. század végén, a nagy népvándorlás utolsó hullámában megérkeztek a magyar törzsek és ezt a tájat is benépesítették.

A helység nevét, a Tarcál hegyről (mai neve: Fruška gora) lezúduló köves patakokról kapta. Közvetlenül a Dunába torkolásuknál alakult ki az első település, amelyet az itt maradt szláv lakosság után Kamennak, Kúnek neveztek, ebből lett a Kamancz – a későbbi Kamenica.

Az első oklevél, amely e települést megemlíti, az 1237. július 8-án kelt belakúti cisztercita apátság adománylevele, amelyben Kamancnak (Villa Camanch) nevezték. IV. Béla magyar király 1235-ben a franciaországi Troisfontaines-i híres kolostorból cisztercitákat telepített le a péterváradi sziklavár környékére, ezek felépítették kolostorukat és azt jötevojük után Belakútnak nevezték el.

Az említett oklevél a csanádi főispánnak, Péternek elkobzott birtokaira hivatkozik, mivel az megölte Gertrud királynőt, II. András király feleségét, a későbbi IV. Béla király anyját. Ezért kellett Törce fiát, a gyilkos Pétert (Petur bán) jószágvesztéssel büntetni. Az elkobzott javait a király a belakúti apátságnak ajándékozta, Dél-Bácskában tíz falut és Szerémségben 25 helységet, köztük Kamanczot is.

Már 1331-ben XXII. János pápa (Avignonban) elrendelte az esztergomi érseknek, hogy az egész Magyar Királyságban írják össze a katolikus hitközségeket és az egyházi jövedelmeket. Ugyanakkor a pápa ígéretet tett a magyar királynak, hogy az összegyűjtött egyházi adó egyharmadát neki adja. Az akkori szerémségi püspökségben húsz önálló hitközség létezett, ezek egyike Kamancz volt! Tehát az 1331-es egyházi összeírás alkalmával Kamancz mezőváros, mint önálló hitközség szerepelt.

A 14. század folyamán Kamancz környéke és a Tarcál-hegy vidéke szintiszta magyar lakossággal volt benépesülve. A lakosság túlnyomórészt szőlőműveléssel foglalkozott. Már akkor átgondolt művelés, ültetvényssaporítás, borkezelés folyt. Galeotto Marzio, a Mátyás király udvarában élt humanista mindenestre úgy vélekedett, hogy a csodálatos szerémi nektárnak nincsen párja a földkerekségen. Az akkori történelmi források Szerémség e vidékét gazdaságilag az ország legvirágzóbb tájai közé sorolták.

Kamancz a mérhetetlen nagy gazdagságát tehát elsősorban a szőlőtermesztésnek köszönhette. Tudunk arról is, hogy több száz szegedi polgár rendelkezett szőlőültetvényekkel a Tarcál északi és déli lejtőin. Ők minden ősszel napokon át kocsiáztak a bácskai sárban, hogy leszűrelték a termést...

Rendhagyó Utazz velünk rovatunkban nem földrajzi, hanem időbeli utazásra hívunk benneteket: a mai Újvidék részének számító Kamancz, azaz Sremska Kamenica ködbe vesző történelmi és földrajzi nyomait próbáljuk meg értelmezni Uri Ferenc történelemtanár kutatásai alapján.

A szerémi bor a Dunán és Tiszán eljutott egészen Pestig, majd Esztergomba, Komáromba, s onnan szekereken még távolabbra is. A másik ágon a Tiszán Szegedre, majd onnan Erdélybe és Kassára. Az egyik krónikás megemlítette, hogy a kassai püspök lakomáján csak kitűnő szerémi bort szolgáltak fel a vendégeknek.

Ez idő tájt Európa közepén egy új vallási mozgalom, a huszitizmus jelentkezett, amely lényegében nem volt más, mint a protestáns vallás formájában megnyilvánult antifeudális megmozdulás. Vezérének, Husz Jánosnak a tanítása nemcsak Csehországban terjedt el, hanem a németek, lengyelek és magyarok között is. A huszita tanok magyarországi terjedésének megvoltak a társadalmi-gazdasági alapjai. A jobbágyság sorsa Zsigmond király idejében egyre elviselhetlenebbé vált. Az elégedetlenség kiterjedt a városi polgári lakosságra is. A huszita eszméknek magyar nyelvű közvetítői a prágai egyetemen ismerkedtek meg Husz János tanaival. Bár 1367 óta Pécsen is volt magyar egyetem, mégis sok magyar diák látogatta a prágai egyetemet. Ezek nagyrészt teológusok voltak, akik közül többen Husz János tanítványai lettek.

A 15. században módosabb kamanczi polgárok fiai is a külföldi egyetemeken tanultak. Így került 1420-ban Kamanczi Balázs is Prágába. Prága ebben az időben Husz János tanításaitól volt földűlva. A katolikus egyház Husz Jánost eretneknek nyilvánította és még 1415-ben Konstanzban máglyán elégette. Ez után az egész cseh nép, akik követték Husz János tanait, fellázadt a császár és a pápa ellen.

Kamanczi Balázs is elfogadta Husz tanításait a prágai egyetemen és amikor mint teológus befejezte tanulmányait, hazajött szülővárosába, Kamanczra, ahol a nép között terjesztette a huszita tanokat, nemcsak Kamanczon, hanem a környéken is. Voltak hívei Iregen, Redneken (Vrdnik) is. Johann Buan delmonte bácsi püspök

megtette a kamanczi hitközség egyik lelkészének, ezáltal még zavartalanabban tudta terjesztetni a huszita tanokat.

Ebben az időben a kamanczi hitközségnek legalább öt lelkése volt és ezek közül hamarosan segítői akadtak a huszita tanok terjesztésében. A következő fiatal lelkészek: Újlaki Bálint és Pécsi Tamás. Mindketten a prágai egyetemen tanultak. Ez a három fiatal pap annyira kiterjesztette ezt a reformista tudományt – huszitizmust –, hogy az egész környéken: keleten egészen Szalánkeménig, délen Árpátlóig (Ruma), nyugaton Újlakig voltak a híveik. Újlaki Bálint pedig egy évig Erdélyben tartózkodott, ahol szintén terjesztette a huszita tanokat.

A huszita mozgalom, akárcsak a korábbi eretnek mozgalmak, az egyház latinnyelvűségével szemben az anyanyelvűsége támaszkodott. Forradalmi céljai elérése végett a nép kezébe akarta adni a bibliát, mint az elvilágiasodott egyház ellenében az igaz kereszténység forrását.

A bácsi püspök aggodalommal kísérte a szerémségi eseményeket, és végül úgy határozott, hogy jelentést küld a pápának. A pápa 1436 tavaszán elküldte Marchiai Jakab ferences szeretest, hogy kivizsgálja az ügyet, ha kell erőszakkal is felszámolja az eretnekséget.

Marchiai Jakab ferences szerzetes fanatikus hittől és rendkívüli beszédképességgel rendelkezett. Emellett hírhedt volt szigoráról és fegyelmezett életmódjáról. Az újlaki ferencesek kolostorában szállt meg, ahol együttműködött Kapisztrán Jánossal, aki Hunyadi János hadvezér barátja volt.

Hamarosan a pápa Marchiai Jakabot inkvizítornak nevezte ki, azzal a céllal, hogy az kiirtsa a huszitákat Dél-Magyarországon. Marchiai Jakab 1436-ban érkezett Bácsba, az érsekség központjába. Mindenhol tüzes beszédek tartott és támadta a hitszegőket. Elsősorban az eretnek lelkészeket akarta megfélemlíteni azért, hogy a Kamancz környékén eltemetett huszitákat kiásassa és a hullákat a mezőváros főterén nyilvánosan elégettesse. A városka lakói ez nagy hatást gyakorolt, voltak akik félelmükben visszatértek a katolikus valláshoz, de a fiatal kamanczi huszita lelkészekre ez nem hatott! Ekkor Marchiai Jakab inkvizitor egy katonai fegyveres csoport élén betört a hitközség épületébe és elfogatta Újlaki Bálint és Pécsi Tamás papokat, míg Balázsnak előző nap sikerült megszöknie és átkelni a Dunán, eljutni Bácsra, ahol a püspök színe előtt a huszita tanokat megtagadta.

Marchiai Jakab az elfogott huszita papokat előbb kihallgatta, majd átadta őket megőrzésre Jánosnak, az akkori kamanczi bírónak. 1438 nyarán Kamancz lakossága szörnyű haragra gerjedt, hogy kedvenc papjaikat bebörtönözték. A vezetőjük Magyar Balázs szabómester volt, akinek karddal a kezében sikerült elkergetnie az inkvizitorokat és kiszabadítani Bálint és Tamás papokat. Azok a legfontosabb kelleikével, több száz hívővel elmenekültek messze keletre,

Marchiai Jakab

középkori története 1237–1526

Erdélyen keresztül, a Kárpátokon túli Moldvába, hogy ide Kamanczra soha, de soha többé vissza ne térjenek.

(Marchiai Jakab a következő évben Dél-Erdélyben leverte a huszita színezetű Budai Nagy Antal vezette parasztlázadást.)

Bálint és Tamás huszita papok Moldvában telepedtek le és ott tovább tevékenykedtek, mert sem a pápa, sem a császár keze oda már el nem juthatott. Bálint és Tamás Kamanczról magukkal vitték könyveiket és írásait és ott befejezték a bibliai Ó- és Új Szövetség lefordítását magyar nyelvre, amit nagyrészt már Kamanczon készítették el. Bálint és Tamás 1439-ig befejezték a szentírás fordítását. Ezt a fordításukat nevezték Moldvai Bibliának, Kamanczi Bibliának vagy

Husz János megégetése

Huszita Bibliának, és ez volt az első magyar nyelvű Biblia. A két bibliafordító óriási munkát végzett, mivel az akkori magyar nyelv nem volt még olyan szinten, hogy a bibliai tartalmakat le is tudják fordítani, sokszor új fogalmakat kellett alkotniuk. Bálint és Tamás több példányban kézzel írva sokszorosította a Bibliát, de ezekből teljes eredeti példány nem maradt az utókorra, csak könyvtöredékek, valamint az eredetiről készült korabeli másolatok. Ilyen az 1466-ban készült másolat, melyet Münchenben őriznek, a valamikori udvari könyvtárban. Ez a bibliafordítás a magyarokra nézve rendkívüli fontossággal bírt, mert óriási kultúrértéket képviselt. A Münchener Kódexet már első kiadása alkalmával 1838-ban a bevezetőben úgy tárgyalja a szerkesztő, mint huszita papok művét. Álljon itt az eredeti szöveg: „Akkor két deák ember ugyanazon Kamancz városából, tudniillik Tamás és Bálint, nemely eszelős emberekkel és asszonyállatokkal összebeszélvén, éjnek idején megszöktek és Moldovába mentek, hol ama két pap a mondott eretnokséget tovább terjesztvén, mind a két szövetség írásait magyar nyelvre fordították. Mennyi és mekkora eretnokség van ebben amint én is olvastam, senki el nem számíthatja; ebből is látszik, hogy egyszerű diákok voltak, amint a közmondás mondja: együgyű teológus tiszta eretnek, mivelhogy ezt a szöveget is: spiritus sanctus – így fordították: szent szellem.” (Valójában szentlélek kellene.)

Mezővárosi címen a történelem folyamán (civitas sen oppidum) Kamancz 1408-ban és 1471-ben szerepel. Míg 1483-ban egy korabeli dokumentum arról tanúskodik, hogy Kamanczot a kalocsai érsekséghez csatolták. Az 1477-es okirat pedig arról ír, hogy Kamancz mezővárosa hogyan rendezte a bor megadóztatását a kalocsai érsekkel, név szerint Matacsinszki Gáborral. Voltak olyan kísérletek is 1494-től, hogy a kamanczi hitközség elszakadjon a kalocsai érsekségtől és a szikszími érsekséghez csatlakozzon, de II. Ulászló király ezért a mezővárost szigorúan megróttá.

Kamancz a 15. században Szerémség északi részében a leggazdagabb mezőváros volt. Mészze földön híres latin iskolával rendelkezett, amelyet többek között Szerémi György – Kamancz szülöttje – is elvégzett. Egyes feljegyzések szerint a mezőváros színházzal is rendelkezett. Hogy Kamancz Szerémség egyik leggazdagabb mezővárosa volt a középkorban, erre több bizonyítékunk is van. A vatikáni „Arany Könyvben” be vannak jegyezve mindazok a zarándokok, akik Kamanczról Rómába járultak. A középkorban csak a Kamancziak juthattak el Rómába (más helységekből nincsenek bejegyzések). Így például 1493. május 31-én be vannak jegyezve Bartolomeus, feleségével Zsófiával, Urbán fiával és Margarita leányával. 1500. április 2-án özvegy Keresztes Apollonia, fia György és leánya Zsófia Kamanczról. Ugyanez év április 4-én be vannak jegyezve özvegy Bíró Lajosné Ágnes leányával Zsófiával Kamanczról. 1500 év (dátum nélkül) Rómába zarándokolt Bálint Kamanczról, feleségével Annával és fiával Demeterral.

Az 1500-as évek végén Kamancz igen csinos mezőváros volt. Keleten Pétervárad, nyugatabbra Bánostor (Kú). A szélesen szétfolyt Dunán át ide látszottak Futak, Baksafalva, Vásárosvárad települések. Kamancz mezővárosnak ekkor legalább félezer lakóháza volt, ebből 150 kő-, míg a többi földből vert ház volt. A mezővárosnak két római katolikus temploma volt. Központi helyet

A Kamanczi Biblia

foglalt el a latin iskola. Az egész környék gazdag volt szőlőültetvényekben és gyümölcsösökben. A mezőváros borospincéiben legalább tízezer hordó jó minőségű bor volt.

Szerémi György (Georgius Syrmienis), Kamancz nagy szülöttje 1490 körül született egy jobbágycsaládban. A magyar népességhez tartozó katolikus hívő volt. Rossz latinsággal írt és beszélt. A középkori magyar állam széthullásának tanúja volt. Szerémi György kétnyelvű környezetben élt. A szerb nyelvet is értette, beszélt és írta is, sőt később a törökökkel is szerbül értekezett. Kamanczon végezte a ko-

lostori iskolát. Itt tanult meg latinul. Szerémi György egészen fiatalon (1514) a szülőföldjén élte át a parasztháború borzalmait. Később Budán II. Lajos király udvari káplánja lett és a délvidéki magyarokat és szerbeket mindig földijeinek tekintette. Naplószerű jegyzeteket és feljegyzéseket készített „Epistola de perditione regni Hungarorum” címen. Ez a műve bővelkedik közvetlen leírásokban. Részletesen leírta a mohácsi csata lefolyását 1526-ból. Az ő írásából származnak a következő adatok: II. Lajos király augusztus 29-én halt meg, amikor menekülés közben lovával együtt beleesett az iszapba, a megáradt Csele patakba, amikor mindössze csak húszéves volt. Meg hogy ebben a csatában alig 3-4 óra alatt 22 ezer keresztény katona és Tomori Pál a főparancsnok is elesett. Ez elesettek között volt még 28 herceg, 100 nemes és hét püspök is. Tehát a Magyar Királyságra nézve augusztus 29-e volt a végzet kezdete...

A 15. század végén Kamancz mezővárosában kettőnél több római katolikus templom is létezett. Az egyik templomnak azonban idővel elveszett a jelzése és teljes bizonyosság van arra, hogy annak az alapjaira építették később a görögkeleti (ma is létező) templomot.

A 15. század közepéig Kamanczon zömmel magyar, római katolikus vallású lakosság élt. A század végén, de különösen a 16. század elején megkezdődtek az állandó veszélyt jelentő török betörések, amikor portyázó török seregek többször megtámadták Kamanczot is. Ennek nyomására délről elindult a török elől menekülő szerbek végtelen hosszú sora. Kamancz környékén a következő sorrendben épültek föl a görögkeleti kolostorok, templomok: Görgeteg 1471 körül, Krušedol 1500 körül, Ó-Hopovo 1502 körül, Rakovac (Dombónál) 1533-ban, Beocsini kolostor 1580-as években stb.

1514 tavaszán háborús szelek kapnak szárnyra. A magyarországi parasztok fellázadtak Dózsa György vezetésével. Kamancz környékén is fellázadtak a magyar és szerb parasztok Karomtól (Karlóca) egészen Újlakig. A parasztfelkelő seregek vezetői Kamanczot tárgyalási központjuknak tekintették és itt keresztes felkelő század is alakult, amelynek soraiban magyarokorok kívül nagy számban szerbek is voltak. Báthory István nemesi csapata Baksafalvánál (ma Újvidéken a limáni rész) átkelt a Dunán, hogy feloszlassa a lázadó parasztseregeket, de ez a sereg Kamancz előtt vereséget szenvedett a parasztoktól és kénytelen volt visszavonulni Bácskába.

A magyarok egymás közti torzskodásának, igazságkeresésének és leszámolásainak külső erő vetett véget: 1521-ben a törökök elfoglalták Nándorfehérvárat, 1526 nyarának elején Péterváradot és július 15-e körül a törökök bevették Kamanczot is. Sok embert megöltek, a kor szokásainak megfelelően gyűjtögettek, fosztogattak. Mintegy 7000 borral teli hordót törtek össze, a városka utcáin patakokban folyt a bor. A lakosság mindenét hátrahagyva menekült. A török sereg a Duna vonalát követte Újlak, Valkóvár, majd onnan Eszék irányába vonult...

A mai Limán városrészrel, illetve a Halász-szigettel szemben fekvő, mintegy harminc évvel ezelőtt Újvidék városba beolvadt Sremska Kamenica falucska (a korábbi Kamancz mezőváros) ezután 161 évig volt török uralom alatt, ez azonban már egy másik helytörténeti kaland része...

Uri Ferenc

Brad Pitt

Aki még nem érett meg az Oscarra, sőt – a Golden Globe-statuát is elhappolták az orra elől – A „szépfű” sikerfilmjeiről

– Öregem, téged sokáig beszkatulyáztak: szépfűként tartott számon a szakma, rajongóid tábora mégis hatalmas.

– Igazad van, sokáig én voltam az ügyeletes „szépfű” Hollywoodban, azt mondták, színészként nem bizonyítottam, a díjak is lekerültek...

– **Hogy is kezdődött?**

– 28 évesen robbantam be a köztudatba. Én voltam a pelyhes állú csábító a Thelma és Louise című akciófilmben Geena Davis és Susan Sarandon mellett. A szerepem nyúlfarknyi volt, de sokan érdeklődtek utánam. Következett a Kalifornia, a halál nem utazik című mozifilm, amelyben egy pszichopata sorozatgyilkost alakítottam Juliette Lewis oldalán. Akkor a magánéletben is egy párt alkottunk. A szakma dicsért a kegyetlen gyilkos alakjának megformálásáért, de díjra nem méltattak. Quentin Tarantino Tiszta románcában csak néhány percre tűntem fel...

– **Szívtipró vagy a Szenvedélyek viharában.**

– 1994-ben szerepeltem ebben a drámában. Oscar-nominációt kaptam. Fájdalomdíjként a People magazin Tristan szerepe miatt megválasztott a legszexisebb férfinak. Jó volt hosszú hajjal lovagolni a mezőn... Ekkor kaptam a legtöbb szerelmes levelet a rajongóimtól.

– **Kiváló alakítást nyújtottál az Utcai bunyósban.**

– A Harcosok klubja egyik legkedvesebb filmem. Tyler Durdeként új oldalamról mutakozhattam be. Provokatív, cinikus figurát hoztam a vászonra, aki semmibe veszi a társadalmi szabályokat és elvárásokat. Az édesapámat lebeszéltem arról, hogy megnézzé ezt a filmet. A díjosztók megnézték, de díjra nem javasoltak... Blöffölő roma vagyok Guy Ritchie Blöffjében. Egy vézna cigánygyerek, Mickey volt az a pasas, akibe Jennifer Aniston azonnal belezúgott. Abban az évben, amikor a filmet bemutatták, össze is házasodtunk, ám azóta elváltunk. Nagy sikert ez az alakításom sem hozott.

– **Láttunk a 12 majomban.**

– Terry Gillam 1995-ös sciijében az egyik mellékszerepet tolmácsolhattam Bruce Willis oldalán. A jövőben játszódó történetben egy neves víruskutató fiának a bőrébe bújhattam, aki ütődöttnek álcázza magát és bekerül a bolondok házába. Díjesőben reménykedtünk. Végül Golden Globe-díjat kaptam, és Oscarra is jelöltek...

– **A Trójában félistenként dübörögtél a vásznon.**

– Akhilleusz szerepét örömmel vállaltam el. Sokat kellett edzenem, hogy elhitessem az emberekkel: isteni sarj vagyok, és legyőzhetetlen. A forgatás megerőltető volt, egyszer megsérültem: pont az Achilles-inam szakadt el. Dicséretet nem kaptam a szakma embereitől. Ismét csak a hölgyek százainak hódolatát nyertem el...

– **Volt aztán...**

– Igen, igen, volt egy filmem Julia Roberts úrhölgygel és Angelina Jolie-val. Feledjük el, mindkettő megbukott. A Mr. és Mrs. Smith egyszerűen nézhetetlen film, pedig a forgatás alatt melegedtem össze mostani nejemmel, Angelina Jolie-val.

– **A remény: a Bábel.**

– Golden Globe-díjra nomináltak, de Eddie Murphy kapta meg a statuát. Az Oscar-jelölés elmaradt. Azzal vigasztalódom, hogy a Bábel kiváló filmdráma, amelynek színhelye – többek között – Marokkó. Egy gyermekét elveszítő, megtört apát alakítok. Soha azelőtt nem alakítottam ilyen karaktert.

MENŐ FEJEK

Daniel Craig

Őfelsége, a 007-es ügynök

**Sean Connery, George Lazenby,
Roger Moore, Timothy Dalton és
Pierce Brosnan után – Daniel Craig
a 007-es ügynök**

– Te vajon miért álltál be az angol királynő szolgálatába?

– Engem leginkább a szövegkönyv fogott meg. Miután elolvastam, már nem voltak kétségeim. Úgy döntöttem, mint minden más szerepem esetében. Megtetszett a szövegkönyv és elvállaltam. Ennyi. Pedig utálok a fegyvereket és James Bond mindig tartogat a markában egy revolvért. De elvégre a 007-es ügynök az emberiség ellenségei ellen küzd, tehát vállaltam a fegyver viselését...

– Mutatkozz be lapunk olvasóinak!

– Az angliai Chesterben születtem 1968-ban, apám acélmunkás, anyám tanárnő. Londonban tanultam színészetet, míg 1992-ben meg nem kaptam az első filmszerepet. A hírneves Tomb Raider első része és az egy évvel később bemutatott A kárhozát útján hozta meg számomra a népszerűséget. Azt mondják, hogy a legjobb alakításomat a Torta (Layer Cake, 2004) című gengsterfilmben nyújtottam. Matthew Vaughn filmjében olyan bűnözőt alakítok, aki drogfutárból egy bűnszövetkezet élére dolgozza fel magát. Barbara Broccoli, a Bond-filmek producere azt mondta nekem: „Nagyon tetszenek a munkái, számomra nem jöhet számításba senki más Bond szerepére.” Egyébként íme a teljes filmográfiám: Lara Croft: Tomb Raider, A kárhozát útján, Torta, A fiók, Sorstalanság, München, Infamous, Casino Royale. Ez a Casino Royale – te ezt tudod – a legújabb Bond-film.

– Miért akartál színész lenni?

– Egyszerűen tudtam: ezt akarom csinálni. Pontosabban hiszek benne, azt gondolom, ez egy csodálatos művészet. Persze annak is a kellemes módja, hogy sok pénzt keress. Nem tudnék mást csinálni. Most már nem. Emlékszem, Liverpoolban egy sarokra az akkori otthonunktól volt egy mozi. Állandóan odajártam és mást sem csináltam, mint filmeket néztem. Az egyik rám nagy hatást gyakoroló film a Szárnyas fejvadász volt Harrison Forddal. Akkor még fogalmam sem volt, miről szól pontosan, de egyszerűen nem tudtam szabadulni a varázsa alól. Amint megláttam, tudtam, filmekben akarok szerepelni, nem színdarabokban vagy sorozatokban. Ehhez képest a színművészetin az első dolog, amire megtanítottak, az volt, hogy a végzetek kilencvennyolc százaléka nem kap munkát. Azt hiszem nekem szerencsém volt, mert abba a bizonyos két százalékba kerültem.

– Milyen volt a magánéleted?

– Arra óvatosan ügyeltem. Hétévi együttlét után 2005 tavaszán szakítottam a német Heike Makatsch színésznővel. Van egy tizen-négy éves lányom a Fiona Laodon skót színésznővel igen rövid ideig tartó házasságomból...

– Szeretsz híresség lenni?

– Nem, nem szeretek híresség lenni, mert egyáltalán nem tetszik mindaz az örület, ami vele jár. Senkire sem tartozik, hogy mi van a nappalimban, mert ha oda beengedem őket, egyszer csak minden ablakon kamerák lógnak majd lefelé.

– Tervek?

– Már forgatok egy újabb mozifilmet. A német újhullám legfelkapottabb alakja, Oliver Hirschbiegel rendezi a The Invasiont, amely filmben Nicole Kidman és Jeremy Northam a partnereim. Meg aztán – hm, hm – a producer azt állítja, hogy nem a Casino Royale az utolsó kalandfilm, amelyben én tolmácsolom Bondot. Szeretnének velem aláírni egy szerződést, amelynek értelmében még négyszer kaphatok fegyverviselési engedélyt az angol királynőtől. Ami már biztos: a 22. Bond-filmben is én játszom a sztárszerepet. Számomra Sean Connery a mérce... de azért én is igyekszem vinni valamire...

B. Z.

Az elefánt

Az elefánt a legnagyobb szárazföldi állat, de csak a felnőtt elefánt, mert egy igen kis elefánt jóval kisebb, mint egy igen nagy víziló. Ez az állat a leggyakrabban az úgynevezett állatkertekben fordul elő, a Föld minden nagyobb városában.

Ebből következően arra a megállapításra juthatunk, hogy az elefánt hazája széles e világ.

Az állatkerteken kívül csak és kizárólag Indiában és Afrikában fordul elő. Ebből pedig arra következtethetünk, hogy azok, akik elefántvadászatra indulnak mondjuk Kishegyesre, kénytelenek lesznek néhány nyúllal beérni.

Attól függetlenül, hogy amikor az ember ránéz egy állatra nem mindig tudja eldönteni, hogy milyen kedve van, az elefántról biztosan tudjuk, hogy igen rosszkedvű állat. Már kicsi korában állandóan megnyúlt orral járkál, ezért az orra úgy is marad, és az ormány nevet veszi fel. Jókedve csak akkor van, ha ütik, mert bőrének vastagsága miatt az ütést nem érzi, s ezen jóízűt röhög.

Az elefánt hangja trombitaharsogáshoz hasonlít. De azért nem tudna elvegyülni egy tűzoltózenekarban trombitásként, mert a méretei miatt azonnal kiszűrnék a tömegből.

Az elefánt füvel, fával, szénával, kölessel és rizzsel táplálkozik. Barbár erkölcséről tesz tanúbizonyságot, hogy megjelenik a rizsföldeken, telezabálja magát, és fizetés nélkül távozik.

Az állat testi ereje óriási, hallatlan nagy terheket elbír, de azért tízszer annyit ő sem bír el.

Vannak igen furcsa szokásai is ennek az állatnak. Ilyen például az ivótechnikája. Beledugja ormányát a vízbe, teleszívja vízzel, majd az egészet a szájába fújja, amiben bizony a disznóhoz hasonlít. Nem mintha a disznó is így tenne, hanem mert ez már mégiscsak illetlenség.

Mindezek ellenére az állat nagyon okos. Volt például egyszer egy szabónak egy elefántja. Az olyan okos volt, hogy amikor a szabó elment hazulról, az elefántot otthon hagyta, és a kaput bezárta. Az elefánt, amikor idegenek akartak bemenni a szabó udvarába, nem eresztette be őket, mert nem is tudta volna kinyitni a kaput, meg nem is közölték vele, hogy be akarnak jönni. Akkor meg honnan tudta volna meg szegény állat?

Sajnos a sok jó tulajdonság és néhány hátránya ellenére sokan próbálják meg ezt az állatot is vadászni. Az elefántot robbanó golyóval vadásszák, amire nagyon dühös szokott lenni. Ha idő előtt ki nem lövik, akkor nagyon sokáig élél ez az állat. Történt például egyszer régen, hogy egy tudós sokáig figyelt egy elefántot, aki majdnem száz évig élt egyfolytában. Persze előbb is meghalhat az állat, de csak akkor, ha valami olyan különös baj történik vele, amit egy elefánt se bír ki.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz című műve nyomán

A víziló

A víziló igen szép állat. Afrikában, a Nílusban él, amiért nílusi vízilónak is mondják, amiből még mindig nem világlik ki, hogy ezt a szép disznószerű állatot miért nevezik éppen lónak.

A víziló dacára annak, hogy a Nílusban él, nem krokodilt eszik, sem halat, hanem fűvet és egyéb gyökereket, vagyis vegetáriánus. Hogy miért él vízben, az rejtély, s ha vízben él, miért nem él a Dunában? Ez is rejtély. Ha pedig a Dunában azért nem él, mert csak a meleget kedveli, akkor miért nem él egy gőzfürdőben? Tehát a vízilónak úgy elnevezését, mint táplálkozását, valamint általában az életmódját illetően a rejtélyek egész tömegével állunk szemben, melyeket a legkiválóbb természettudósok is mindmáig hiába igyekeztek megfejteni.

Vannak kis vízilovak és nagy vízilovak. A nagy vízilovak a kicsikből lesznek növes által, ami könnyen érthető. Persze hogy a nagy vízilovakból ugyancsak további növes által miért nem lesznek még nagyobb vízilovak, azt nem tudjuk.

A víziló, jóllehet a törzse vastag, a súlya nagy, a lába pedig aránylag igen rövid, mégis fürgén jár, és igen jól tud futni, sőt, ha lenne szárnya, repülni is tudna. Azt persze talán mondanunk sem kell, hogy úszni is kitűnően tud, mert bizony a Nílusban úszás nélkül megélni nagyon nehéz.

A víziló teljesen haszontalan állat, ami annyit tesz, hogy az emberek semmire sem használják. Nem húzatnak vele terhet, nem lovagolnak rajta, még csak nem is vízilovagolnak rajta. A húsát nem eszik. Mégis vadásszák, ami a vadászok ideális önzetlenségére vall. A vadászása persze veszélyes, mert ha a vadász célt téveszt, ami nagyon könnyen lehetséges, mivel a víziló elvégre mégsem nagyobb egy kisebb földszintes, kültelki háznál, akkor a dühös állat nekimegy a csónaknak. A csónak felborul, s a vadászok a vízbe esnek, és így vizes lesz a ruhájuk, ami miatt a mamájuk otthon megszidja őket. De éppen ezen veszedelem miatt a kalandkedvelők különösképpen szeretik vadászni a vízilovat.

A víziló életkorát nem ismerjük, mégpedig azért nem, mert a tudósoknak nem sikerült megállapítani. Ugyanis, ha egy tudós elkezdte figyelni a vízilovat azzal a céllal, hogy addig fogja figyelni, amíg el nem pusztul, s akkor tudni fogja, hogy mennyi ideig él, a víziló mindig bement a Nílusba, a víz alá merült, s a folyó egy más helyén bukkant föl, vagy pedig a tudós összetévesztette egy fölbukkanó más vízilóval. Sok tudós folytatott évszázadok során a víziló életkorának megállapítását célzó megfigyeléseket, de a fent említett nehézségek folytán, továbbá annak folytán, hogy a víziló élettartama hosszabb, mint az emberé, arra kellett rájönniük, hogy a vízilovak megállapították, hogy egy tudós átlag hatvan-hetven évig él.

Képes album állatokról

– Én vagyok a báj, a szépség, a szelídség és a csupa jó szándék megtestesítője! Avagy: így fest a szépségkirálynő a majmok népes táborában.

Rengeteg embernek kedvence egy-egy (vagy több) jópofa, barátkozó természetű állat. Állatkirakatunkba az állatbarátok által készített fotók közül válogattunk néhányat. Ha van fényképezőgéped, alkalom adtán próbáld meg te is hasonló felvételeket készíteni!

Ebbe a sétálóba aztán semminemű briganti nem mer belekötni! Persze kérdés, hogy mit szól mindehhez a sarkon posztoló rendőr?!

– Forró, csillapíthatatlan szerelmem jeléül íme ez a gyenge virágszál!

– Ugye, hallottad-e már, hogy... Avagy pletykaparti pingvinéknél.

Álom, álom, édes álom... S micsoda kényelmes póz!

– Tükröm, tükröm, mondd meg nékem, ki a legszebb a világon!

RÜGYFAKADÁS

Hol itt az igazság?

(Kérdések)

– Hol itt az igazság? –
kiált az árny,
mert elnyeli a fény sugarát.

– Hol itt az igazság? –
kiált a hős,
s meghal, ha nem elég erős.

– Hol itt az igazság? –
kiált a hon.
– Ember, emberrel
miért oly gonosz?

– Hol itt az igazság? –
kiált a gyermek.
A háború elvette
azt, aki szerette.

Martonosi Máté, 6. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Életem

(Önéletrajz)

1993 tele nagyon hidegnek bizonyult. Édesanyám, Maglai Ildikó ekkorra várta megszületésemet édesapámmal, Maglai Jenővel együtt. Egy héttel érkezésem előtt anya elutazott Budapestre, hogy ott lássam meg a napvilágot, mert a szabadkai kórházban nem voltak megfelelő feltételek. Édesanyám fogorvosként, apám pedig újdonsült ügyvédként dolgozott, és egy faluban, Bajmokon laktak egy tágas családi házban.

1993. január 13-án este hét és nyolc óra között anyut beszállították egy budapesti kórházba, ahol éjszaka meg is születtem. Borbálának nevezték el. Ezután együtt hazautaztunk Bajmokra.

Szüleim elmondása szerint ordító kisbaba voltam, ennek ellenére mindenki szeretett. Nagyon korán magyarul és szerbül is megtanultam beszélni, bár a járás elsajátítása nehezebbnek bizonyult. Huszonkét hónapos koromban anyu újra gyermeket várt, és 1994. szeptember 26-án megszületett Ági, a testvérem. Ő nagyon hisztis baba volt, de azért szüleink őt is ugyanúgy szerették, mint engem. Kétévesen már napközibe jártam. Itt ismertem meg Renit, a későbbi legjobb barátnőmet, akivel sülve-főve együtt voltunk. E koromhoz fűződik egy érdekes történet is. Egyik nap anyu, apu és én elmentünk sétálni. Egyszer csak elkezdtem sírni minden ok nélkül. Édesanyám megkérdezte:

– Miért sírsz, Borikám?

Erre én zokogva rámutattam egy galambra, és azt feleltem:

– Rám nézett a madár!

Az óvodából gyorsan kikerültem, és nálamnál egy évvel idősebbekkel kezdtem az iskolát. Imádtam oda járni, és a tanító nénit is szerettem, de negyedik osztályos korom végére a szüleim bejelentették, hogy Szabadkára költözünk a nagyihoz. Búcsút vettem a barátaimtól, de a szívem még mindig visszahúzott a legjobb barátnőmhöz, Renihez. A szabadkai osztályt is gyorsan megszerettem, mert ott volt Zsófi és Barbi, akiket születésem óta ismertem. Ekkor iratkoztam aerobikra, ahova mai napig is járok. Hatodik osztályos koromban új házba költöttünk, és itt ismertem meg életem első nagy szerelmét, a szomszéd fiút. Ekkor már az osztályból is volt legjobb barátnőm, Kármén. A téli szünetben barátaim megtanítottak korcsolyázni, az utána való nyáron pedig Egyiptomba utaztunk. Hetedikes létemre eddig soha nem kaptam rossz jegyeket, mindig kitűnő voltam, de ekkor problémáim adódtak a tanulással. Télen szüleimmel elmentünk a Tarára, és ott megtanultam síelni. Ezután visszarázódtam a tanulásba, és újra bizonyítottam, év végén kitűnő lettem. A nyár ismét csodálatosan, de túl gyorsan telt el, és sok élménnyel gazdagodtam.

Ma már nyolcadikos vagyok, az iskola legidősebb tanulói közé tartozom. Nemsokára elhagyom a kedvenc iskolámat, és ha sikerül letennem a felvételit, akkor a Svetozar Marković Gimnázium tanulója leszek társadalmi szakon. Ott is igyekszem majd a legjobb formámat hozni. Az egyetemet befejezve, talán apám nyomdokaiba lépek, ügyvéd leszek.

Maglai Borbála, 8. osztály
Jovan Mikić iskola, Szabadka

A tükör előtt

Csörög a vekker, indul a nap. Rohanok a fürdőszobába. Szemben találok magam egy tükörrel.

Egy álmos figura néz rám hunyorogva.

– Hát ez meg ki? – kérdezem magamtól.

Én vagyok az, Emese, egy kamasz, 13 éves lány. Szögegyenes barna hajam egy gólyafészekhez hasonlít. Azonnal rendbe teszem, menő csikófarokba fogom. Zöld szemeim még az álomvilágban járnak, de a hideg vízzel felébresztem őket. Mindent elárulnak rólam: ha szomorú vagyok, akkor nem szépek, örömben csillognak.

– Jaj, ne! – kiáltok fel. Már megint egy pattanás.

Fehér arcomon virít egy piros pötty. Reménykedem, hogy más nem látja. Elmosolyodom, és elővillannak a fogaim, amelyeket még rendbe kell hozni. Erre van a fogszabályozóm, de ez titok. Ha nevetek, két kis gödröcske táncol az arcomon. A szám lehetne egy kicsit vastagabb, de azért szeretem. Néha be nem áll, annyit beszélnek. Megtörölöm orromat, amelyre halvány szeptőlket csalt a napsugár.

– No elég volt a tükörből, indulás a suliba!

Felkapom a táskám, és kilépek. Gondolataim már a matekórán járnak. Csak a mai napot ússzam meg...

Vajda Emese, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Felnőttekről kamaszszemmel

Régen úgy gondoltam, de jó lenne felnőni. Amikor babáztam kisebb koromban, akkor is a felnőtteket utánoztam. Mindig irigyeltem őket, mert ők azt csinálnak, amit akarnak. Az utóbbi időben egyre jobban változik a véleményem.

Már nem szeretnék hamar felnőni. Igaz, már nem vagyok az a kislány, aki pár éve voltam. Kamaszodom. Változik a világnézetem, más dolgok érdekelnek. Lehet, hogy ez a véleményváltozás többek között annak a következménye, hogy egyre többször kerülök olyan helyzetbe, amikor nem értek egyet a szüleimmel. Persze általában nekik van igazuk, de én természetemnél fogva és a változás egyik legkritikusabb szakaszát élve, makacsul ragaszkodom a saját véleményemhez. Legutóbb is ilyen helyzetbe kerültem.

Otthon ültem – persze nem a könyvek felett görnyedve, hiszen már túl vagyok a felvételin. Anyukám megint a számítógép előtt talált. Mit mondjak, nem örült túlzottan a látványnak. Igaz, nekem is kínos volt egy kissé a szitu, mivel a múltkor ígértem meg neki, hogy felvételi ide, felvételi oda, tanulni fogok. A matektanárnő bejelentette a dolgozatot, és a többi tanár is feleltet, mivel közeleg az intőosztás. Édesanyám rögtön emlékeztetett a múltkori ígéretemre. Én persze nem adtam neki igazat. Különböző érvekkel védekeztem – időközben a biztonság kedvéért kikapcsoltam a számítógépet, s próbáltam meggyőzni „ellenfeletem” a saját igazamról. Nem túl meglepő, hogy érvelésem hatástalan maradt. Így öt perccel később apukám már a szobámban ülvé talált. Miután megtudta, mi történt, ő is anyunak adott igazat. Így pártfogó nélkül „legyőzötten” vettem bele magam a számok tengerébe. A helyzet dühítő volt, de lassan megnyugodtam. Amikor a szüleim elmentek otthonról, nem ültem rögtön a számítógép elé. Tanulni ugyan nem volt kedvem, de nem akartam csalódást okozni a felnőtteknek.

Ez a példa is bizonyítja, hogy mennyi ellentét van a felnőttek és a kamaszok között. Saját példából, hibáimból igyekszem tanulni, bár ez nem mindig sikerül, de azt hiszem jó úton haladok. Mikor látom, hogy szüleimnek mennyi problémával kell megküzdeniük, egyre világosabban érzem, nem akarok felnőni, de szeretnék túl lenni ezen a fárasztó kamaszkoron.

Ha majd felnövök, ami előbb vagy utóbb be fog következni, remélem, sikerülni fog mindaz, amit elterveztem a jövőmet illetően. Példaként tekintek szüleimre, és remélem, olyan boldog leszek, mint ők.

Drenyovszki Andrea, 8. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Húsvét. Vass Ádám magyarkanizsai tanuló rajza

Az igazi énem

Minden áldott reggel csörög a mobiltelefonom, az ébresztő! A szobám olyan szerencsétlenül van berendezve, hogy amikor felpattanok az ágyból, a szemben levő tükrös szekrényben meglátom magam... egy boszorkát!...

Hogyha valaki először lát, felkiált:

– Milyen magas vagy!

Viszont én ezt egyáltalán nem így gondolom. Az én százötvenöt centiméterrel alacsony vagyok kortársaimhoz képest. Igaz, nem akarok égimeszelő lenni, de törpe sem szeretnék maradni.

Aztán a vastagságom! Hiába mondják, hogy a magasság növekedésével a súly is gyarapszik, az én esetemben aránytalanul. Felül, mint egy pálcá, olyan vékony vagyok, alul meg mintha nem is lábaim, hanem csülkeim lennének!

Na jó, menjünk tovább!

Hajam alvás után lapos ugyan, de borzasztóan kócos! Ha kifésülöm, akkor meg feláll, mint egy oroszlán sörénye! Állítólag azért van így, mert gyengék a hajszálaim... De azért egyvalamit szeretek a hajamban: a hullámosságát. Nem szoktam ugyan göndöríteni, csak természetesen ilyen. A hajvégek felfelé kunkorodnak, és ez enyhít valamennyit az örökös komolyságomon.

Aztán az arcom... Még egy embernek sem sikerült megállapítani az arcom formáját! Az ovális forma felé húz, de az állam miatt szív alakú is lehet az ábrázatom. Valószínűleg szögletes, de akkor az orcám mért gömbölyödik ki? És mért van az, hogy reggel, halászápadt vagyok, ha meg hosszabb ideig egyfolytában csinálom valamit (zongorázok, olvasok, tanulok stb.) rögtön kipirosodik, szinte ég az arcom, és ezt a környezetem is észreveszi. Néha megijednek: nem vagyok-e lázas? Ilyenkor rutinosan azt felelem:

– Nem, csak izgulok... Meg aztán elég meleg is van... nem?

Habár a mondat másik fele néha elég bután hangzik, például a karácsonyi műsoron, a hideg tornateremben kinek van melege?

Na, ez is fő tulajdonságom... én veszem fel legkésőbb a télikabátot (decemberben), és vetem le leghamarabb (februárban). Állítólag azért van ez, mert fagyban és hóban, 1994. december 16-án születtem. legfiatalabb vagyok az osztályban, de a legjobban bírom a hideget.

Aztán mért van az, hogy míg osztálytársnőim arca sima, addig az enyémet ezernyi akné díszíti?

– A zsíros bőr ellen nem lehet semmit sem tenni, a korral jár, majd kinöved... – szokták mondani a felnőttek.

– Mikor lesz az a „majd”?

– Úgy húszéves korodban...

– Addigra vénlány leszek... – sóhajtom.

A szememmel viszont tökéletesen meg vagyok elégedve. Barna, kicsi, kerek, szelíd. Mint egy óz, olyan. És tudom is használni. Akarva-akaratlanul ki tudom mutatni, boldog vagyok-e vagy szomorú; szórakozom vagy unatkozom; őszintén vagy éppen füllentve mondok valamit. De nem ez a legnagyobb furcsaság!

Míg a többiek nem tudják kiolvasni a tekintetemből a valóságot, addig én játszva kiolvasom az övékből.

– Megoldottad a matekot? – kérdezik.

– Nem is volt lecke! – vágom rá.

– Dehogynem! Három teljes oldalba jött ki! – És valóban át akartak ejteni.

Ugyanakkor a szemkontaktust is sokra tartom. Jobb szeretek úgy felelni, hogy a tanárok szemébe nézek. Sokkal biztosabb vagyok, ha, mikor énekelek vagy szavalok, a közönség tekintetét keresem. Hiszek abban, hogy így nagyobb sikerem lesz, és az emberekben is mélyebb benyomást keltek.

Elérkeztünk a portré utolsó részéhez: a számhoz. Ez csak ritkán cserepes, és megfelelően piros, üde, húsos. Alsó ajkam vastagabb a felsőnél, ez néha zavar. Ugyanakkor a szám vége szinte mindig felfelé irányul. Meg is jegyezték, nem olyan régen:

– Te nélküled olyan szomorú minden... mindig vidámságot hozol magaddal! Nem tudlak úgy elképzelni, hogy sírsz...

És érdekes módon, azóta nem sírtam. Pedig még három hete sincs, hogy ez eset történt. Az én életemben nagy idő, hogy ilyen régen nem ejtettem könyveket, pedig általában igen érzékeny, érzélgős vagyok. De úgy látszik, a kor ezt is megjavítja: az utóbbi fél évben mintha magabiztosabb lennék, nem vagyok már annyira félénk. Valószínűleg a több dicséret teszi, vagy az a szabadság, amit mostanában érzek. Sokkal önállóbbnak tartom magam, mint tavaly, nem tudom miért, lehet, hogy ez csak egy gyakori kamaszkori érzés.

Mindig azt mondják rám, hogy más vagyok, mint a többi: bírom a hideget, szeretek utazni, egész nap rohangálok, kedvelem a művészetet, az irodalmat, vallásos vagyok, temperamentumos, széles látókörű... de egyszer se mondta még senki, tiszta szívből és komolyan, még a szüleim, rokonok és barátok sem, hogy szép vagyok.

Valakinek a szépség a szenvedélye, másoknak a hírnév, nekem más...

A zene...

Ötéves sem voltam, mikor elkezdtem zongorázni. Nagyon jól ment, már óvodás koromban felléptem közönség előtt. Ez másoknak csak elsős-másodikos korukban sikerült.

Az iskolában zeneórák előtt csak úgy odaülök a zongorához, és játszom a magam örömeire, nem törődve másokkal. Úgy belemélyedek, hogy gyakran észre sem veszem, mennyien néznek, ugyan mit klimpírozik már megint ez a Kata...

Alsós voltam, mikor a szolfézstanárnőm felhívta a figyelmem a hangomra. Csak egy a gond: mostanában az a mód, hogy az embernek erős hangszálai legyenek, és amikor énekel, torkaszakadtából tegye azt, csak így lesz szép a dal...

Az én hangom áriákra van képezve, szólóénekekre! Viszont ki megy mostanában színházba, operába? Ha megy is, csupán azért teszi, hogy aludjon, vagy hallgassa az mp3-asát, és hogy másokban jó benyomást keltsen.

Tavalyelőtt fuvolázni is kezdtem. Ez nem megy olyan jól, mint a zongora, de legalább erős lesz a tudóm, ha a lelkem nem is olyan...

A gitárhoz is értek valamennyit az öcsém jóvoltából.

De nekem mindenben elismerés, jóindulat kell, hogy érvényesülni tudjak.

Pontosan nem tudom, mi szeretnék lenni, ha nagy leszek. A zenei pálya felé kacsingatok, de ugyanolyan szenvedéllyel érdekel a történelem, a nyelvészet, az irodalom és aológia. A pedagógia is szimpatikus számomra. Hiszen, amilyen okostojás vagyok, mi lenne nagyobb öröm számomra, minthogy másoknak adjam tovább a tudásomat?

Kérdés az, hol állnám meg jobban a helyem?

Nyelvtanár nem szeretnék lenni, de anyanyelvemen kívül még hat nyelvet szeretnék tökéletesen elsajátítani: a szerbet, németet, franciát, olaszt, latint és természetesen az angolt.

Az angol szó szerint a második anyanyelvem! Anyám angoltanárnő, csoda-e hát, hogy ez az a nyelv, amit kiskorom óta tanulok? Nyugodtan elmehetek Angliába vagy Amerikába, hiszem azt, hogy elboldogulhatok a tudásommal!

Ezenkívül csak szerbül és németül tanulok egyelőre, s remélem, hogy ezek alapján lesz valamicske alapom a többi nyelvhez. Foglalmam sincs, hogy viszonyulnak ehhez, és sok más hóbortomhoz az emberek. Úgy érzem, mikor rámnéznek, mintha csak azt mondaná a szemük:

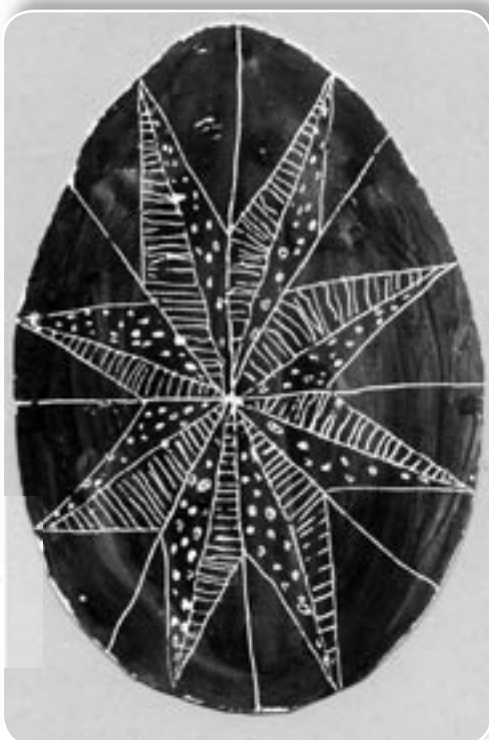
– Tanárok gyereke!

Igen. Apám is tanár. Matematikát oktat...

Csoda-e hát, hogy az emberek úgy ismernek engem, mint a stréber, a csodagyerek, az elzárkózott? Pedig nem tudja senki sem, milyen nehéz megfelelni az elvárásoknak, hogy az ellenőrzőm, dolgozatom, feleletem mindig tökéletes legyen? Igen, ezt várják tőlem. Mikor nyerek egy versenyt, nem annak örülök, hogy én nyertem meg, hanem annak, hogy az ő ismerősük a győztes. És ez borzasztóan rossz érzés...

Szeretném, hogyha a környezetem igazából megismerne engem. Talán ez a fogalmazás hozzásegít.

**Tóth Kata, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

**Hímes
tojás. Radnić
Tomislav
szabadkai
tanuló
munkája**

RÜGYFAKADÁS

Tükör előtt

Reggel, mielőtt isibe indulok, belenézek a tükörbe, és néha elijedek magamtól...?

A hajam, mint a madárfészek, persze ennek is én vagyok az oka, mert növesztem. Kiskoromban kopasz voltam, akkor azt szerettem, de kezdett unalmas lenni, hogy edzés után nem kell szárítani, ezért elkezdtem növesztetni. Most meg tessék, mint a madárfészek! Csak nem tudom, melyik madárnak van ilyen ronda fészke...?! Az orrom nem nagy, sas tehát nem vagyok. A szemem se nagy, bagoly sem vagyok. Barna, a gesztenyére hasonlít. Lehet, hogy nem fészek, hanem fa vagyok? Igen, mert előnt a düh, a szél megmozgatja az ágaimat és súvít! A hajam a lombja, a testem a törzse, karjaim, az ágak hajladoznak, de senkit sem bántok. Néha úgy érzem, engem bántanak, amikor a leveleimet csupálják. Ez akkor van, mikor a szüleim mondják, hogy menjek el a boltba, vágjam le a fűvet, igazítsam meg az ágyat...

Ja, igen! Itt is egy pattanás, meg itt is! Ez a rücskös fának a kérge, ami, remélem, idővel eltűnik.

Legjobban a tavaszt szeretem! Ilyenkor gyönyörű virágaim ékesítenek, még a pattanásaim se látszanak. Ekkor mindenki engem néz. Szépségemmel jókedvre derítkezik mindenkit. Mert ha görbe tükörbe nézek, valóban én vagyok a legszebb és a legjobb...!

Farkas Dániel, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Kisded kori emlékeim

Egy hét késéssel jöttem a világra, mégis nagyon kicsi baba voltam. Anyukám nagyon gyengéden bánt velem, mert attól félt, hogy összenyom. Mikor végre hazavitték a kórházból, már az egész rokonság várt otthon. Mindenki a karjában akart tartani. Állandóan azt hajtogatták:

– Jaj, milyen kicsi! Egyem meg a szívét!

Meg:

– Szerintem tiszta apja!

Azt hajtogatták, hogy az apukámra hasonlítok, de én, hogy bebizonyítsam, lány vagyok, nagy sírásba kezdtem. Addig visítottam, amíg anyukám fel nem vett a kiságyból.

Első pelenkázásom nagy esemény volt: senki sem mert tisztába tenni, mert attól féltek, hogy eltörik a lábam, annyira kicsi és vékony baba voltam. Így apukámra hárult a feladat. A fürdetésem is kissé szokatlan volt. Mivel októberben eléggé hideg volt a fürdőszoba, így a hálószobában fürdettek meg. Nagyon rossz kisbaba voltam, elkezdtem síkítani, csapkodni kezemmel, lábammal, és azt a kevés vizet, ami a teknőben volt, szétszaprakodtam a szobában, amit aztán eléggé nehéz volt felitatni a puha, bolyhos szőnyegről.

Eleinte nagyon szerettem aludni, éjjel-nappal aludtam. Apu indult a munkába s megkérdezte:

– Hol van Ani?

Erre anyu:

– Alszik.

Apu hazajött a munkából:

– Hol van Ani?

Anyu:

– Alszik.

Úgy kilenc hónapos koromban, amikor már lábra tudtam állni, kevesebbet aludtam, de imádtam kockázni. Persze nem kaszinóban, csak rakosgattam a kockákat egymásra. Egyszer eldőlt a tornyom. Erre nagy hisztizésbe kezdtem, és megkapaszkodtam a mellettem lévő kávézóasztal terítőjében, amin egy nagyon értékes lámpa állt. Ahogy meghúztam a terítőt, úgy repült a lámpa is. Nagyon megijedtem a nagy csörömpöléstől, és rázendítettem a babák nótájára. Anyukám beszaladt a konyhából a nagy zajra, és gyorsan felemelt, nehogy a szilánkokba nyúljak.

Az első szülinapomat az „együtt a család” módon ünnepeltük. A szép tortán egy nagy piros gyertya díszelgett. Mivel az ilyesmi újdonság volt a számomra, meg akartam kaparintani magamnak, mint ahogy akkor mindent. Hirtelen a gyertya lángjába kaptam. Sírva fakadtam, apukám pedig épp azt a pillanatot kapta lencsevégre, mikor a kezecském a gyertyában volt. Ezért emlékezetes az első szülinapom.

Első nyaralásomon két éves voltam, Görögországba utaztunk. Nagyon féltem a homoktól, viszont a vizet imádtam. Szerettem úszni, már amennyire a pancsolást a bokáig érő vízben annak lehet nevezni. Ha éppen nem a vízben pancsoltam, a törölközőn játszottam a kis állatfiguráimmal. Aztán a nyaralás végén rájöttem, hogy a homok nagyon kajós dolog (kajósnak neveztem a puha dolgokat). El nem lehetett szakítani a homoktól, csak benne hemperegtem.

A harmadik szülinapomra anyu egy kisöcsivel ajándékozott meg. Amíg anyu a kórházban volt, apu pedig dolgozott, a nagyi vigyázott rám. Nagyon szerettem vele lenni. Apu mindennap hazajött a munkából, hogy elvigyűk anyukámnak az ebédet, amit a nagyi meg én főztünk neki. Anyu és Filip mindig ott vártak minket az ablakban. Anyu leengedett egy kosarat egy madzagon, mi belepakoltuk az ennivalót, ő pedig felhúzta. Apu mindig azzal viccelődött, hogy majd engem is beletesz a kosárba, anyu pedig felhúz, hogy megnézzem az öcsit. Mivel Filipet és anyut pont a szülinapomra engedték ki a kórházból, az öcsi megajándékozott egy nagy Miki egérrel, amit mindig legalább fél órát nézegettem a kirakataban, ha arra jártunk. Persze a barbis torta sem maradhatott el.

Ezek után már elkezdtem bölcsis éveimet. Ki gondolta volna, hogy a kis tökmag egyszer értelmes emberré válik!

Vukelić Anita, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Tavasszal

*Az ablakon kitekintek,
Hát, mit látok, fagy már nincsen,
Melegen süt a nap,
Elolvasztja a havat.*

*A zöld pázsit újra éled,
Virágokkal tarkállnak a rétek.
És a fák dús lombjai is szépek,
Virágfelhőként ránk néznek.*

*Hát a méhek mit csinálnak?
Szedik a mézet a kaptárba.
Zümmögésük tova hallik,
Szorgalmukról árulkodik.*

*Az emberek is vidámak,
Szorgalmasan kertet ásnak,
Beültetik minden jóval,
Répával és zöldborsóval.*

Kuntity Krisztofer, 6. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Én, a kamasz

Te jó ég! Hogy nézek ki! Ez borzalmas!

A fürdőszobátükörben csak a nagy kerek fejem látszik. Azt hiszem, ezt nagyapámtól örököltam. A Halász családra volt jellemző a nagy fej és mellé még a piros arc és vörös fül.

Nézegethetem én itt magamat napestig, a fogaim akkor is ilyen szögletesek és egymásra torlódottak maradnak. (Még jó, hogy legalább egészségesek.) Abba is bele kell nyugodnom, hogy nyár óta 8 centit nőttem és 5 kilót híztam. 44-es cipőt hordok! A kezem néha úgy érzem, a térdemig leér. Egyetlen előny, hogy legalább a vállam lett szélesebb.

A torkomban is nagy változások vannak. Állandóan köszörülnöm kell. A hangom pedig szabályozhatatlan: hol mély és férfias, hol meg olyan, mint a repedt fazék... De gyerünk öltözködni! Mindjárt kezdődik az iskolai Szent Száva ünnepség. A végén még lemaradok! No, nézzük csak, mit is vegyek fel? A fekete nadrágomat?... De hisz ez olyan kurta, hogy kilátszik belőle a bokám! Szerencsére itt van a bátyám nadrágja, ezzel az övvel nem is olyan totyakos. És ha már a bátyó szekrényében kutakodom, megvámolom a dezodorját is. Pompás az illata!

Egy perc, és lomhán, lezseren, nagy léptekkel elindulok az iskolába. Nem sietek. Minek? Úgyis tudja mindenki, hogy el fogok késni. Ismernek, ezért nem is számítanak arra, hogy pontosan érkezem. Most meg jó kifogásom is van: rendszeresen fel kellett öltöznöm, az idő pedig gyorsan elmúlik a tükör előtt.

Halász Árpád, 7. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

Húsvéti nyuszi.
Pörzsölt Krisztián
magyarkanizsai
tanuló rajza

Velocipéddel a világ körül

Egy májusi szombat este kisfiammal bevásárolni voltunk a doroszlói boltban. Amikor kiléptünk az ajtón, olyan látvány tárult elém, hogy első pillanatban nem hittem a szememnek. Egy óriáskerekű biciklist láttunk az úton állni. Velocipédjével és a tűzoltósíkjával eléggé mehökkentő látvány volt. Az Újvidék felé vezető utat kereste, és a kocsmá előtt iszogatókkal elegyedett szóba, akik persze nem nagyon értették a szavát. Megszólítottam, s gyorsan kiderült, hogy Londonból indult VILÁG körüli útra. Mivel alkonyodott, meghívtam, legyen a vendégünk egy éjszakára.

Amikor a feleségem meglátta, hogy kit is hoztam haza majdnem elájult, de gyorsan megkedvelte, hiszen Joff (teljes nevén: Jonathan Summerfield) rendkívül udvarias, kulturált, egy igazi angol gentleman. Meglepett, hogy nem siet, vigyázott, hogy lassan és egyszerűen beszéljen, és – noha nem erősségem az angol nyelv – jóformán minden szavát megértettem. Megtudtam tőle, hogy tervei szerint Újvidék, Belgrád, Niš után Kosovo, Görögország, Törökország következik, majd a Boszporuszon át Irán, azután pedig Pakisztán, Nepál, a Himalája, India, Kína, Thaiföld, Indonézián keresztül Ausztrália, s végül az USA és Kanada után egy repülő út haza. És mindez egy szál velocipéddel és egy hétre való csomaggal! A dolog pikantériájához tartozik, hogy a nagy kerékre az abroncsot maga csinálja,

Újvidéken a lebombázott pétervárad híd maradványainál

vesz két normál méretű gumit, elvágja és összeragasztja őket. Általában sátorban alszik (az út szélén, ahogy ő mondaná), nem kérdeztem, hogy mit és hol eszik, de nálunk indulás előtt megtöltötte csapvízzel a kétliteres palackját, amit a biciklivázon tart, valahol a kis kerék felett, és ahonnan egy átlátszó cső vezet a kormányig. Le sem kell tehát szállnia, ha megszomjazik.

Még idestova tíz hónap után is a fülemben csengnek Joff életfilozófiájának meghatározó irányelvei. Valahol a materializmus és az idealizmus határán táncolt, amikor vállalkozott a nagy kalandra: körülkerékpározni a Földet. Mi készítette ezt a különleges embert a nagy vállalkozásra? A természet, de főleg az EMBER megismerése. Multikulturális közösségben élve, meg szerette volna ismerni azokat a tájakat és kultúrákat, ahonnan az Angliában élő barátai származnak.

Párizsban

Minden ingóságát és ingatlanját pénzre váltva, hamuba sült pogácsáját a tarisznyába téve, 2006 május elején két sikertelen nekilendülés után, nekivágott a nagyvilágnak. Az első két meghíusult útja és komoly fizikai sérülései ellenére, térdműtétjeiből felépülve mégis hitt magában és a saját kezűleg konstruált *penny farthing* típusú kétkerekűjében. Törékeny fizikuma ellenére hihetetlen akaraterője egészen a török-iráni határig gurította. Az iráni vízumra várva a testi kimerültsége is úrrá lett rajta, ezért tíznapos kórházi kezelésre szorult. Ennek során belátta, hogy az előtte álló sivatagokon és hegyeken a kegyetlen terepviszonyok és legyengült erőnléte miatt nem tudna velocipédjével átkarikázni, így fura bringájával és pici sátrával repülőre ült.

Immár három hónapja Ausztráliában karikázik. Tasmánia után pedig remélem betartja az ígéretét, és Észak-Amerikát is meghódítja, mint ahogy azt már korábban

Joff és a szerző Doroszlón

megvette Mini Morris autójával. E négykerekű kalandját könyv formájában ki is adta.

Angliába való hazatérését 2007 őszére tervezi.

A saját kis közösségéből ideiglenesen kiszakadó és az angol hódítók útját bejáró világutazó bölcsességét és érveit immár

A küllőkön túl a Sydney-i operaház

tíz hónapja próbálom megérteni. A személyes találkozásunkkor megjegyezte, hogy 300–400 évvel ezelőtt sokkal nehezebb helyzetben voltak az akkor javarészt kényszerből útra kelő angol tengerészek, mint ő, aki térképekre és nem utolsósorban nyelvtudására támaszkodva kel útra.

Tiszta szívből remélem, hogy ennek az angol úriembernek teljesülni fog a kívánsága: meg fogja ismerni az EMBERT, miközben próbára teszi saját testi és lelki erejét is, olyan körülmények között amilyeneket – idézve Joffot – csak egy *mad dog and englishman* (veszett kutya és egy angol ember) tud elviselni.

Ha erőnlétünk vagy akaraterőnk híján bármikor, bárhol megtorpanunk, legyen e kis történet példaértékű mindennapi erőfeszítéseinkhez.

Brindza Ervin

(A <http://www.pennyfarthingworldtour.com> honlapon figyelemmel kísérelhetjük Jonathan Summerfield Joff útjának további fejleményeit.)

Minden évszaknak megvannak a maga szépségei, de ha mégis választanom kellene, biztosan a tavaszra szavaznék. Bárhol járunk is, erdőn, mezőn vagy a vizek partján, mindenütt a megújuló élet, a reményekkel teli újrakezdés ezernyi jelével találkozunk. Használjuk ki a tavaszi hétvégeket, mert nagyon sok jelenséget később, a nyár és az ősz folyamán csak úgy érthetünk meg igazán, ha a kezdetnél is jelen voltunk. A tavasz a természet egyik legszebb színjátéka. Minden évben újra és újra felgördül a függöny, s bár a szereplők ugyanazok, soha nem tudjuk előre, mit játszanak, melyik arcukat mutatják. A suttogó lombok között, a rétek hullámzó fűvében, a patakok csobogó fodrai között titkok rejtőznek, olyan titkok, amelyeknek megismerésére nem egy, hanem száz emberöltő is kevés lenne. Ha néhány titkát sikerül is ellesni, de közben jól tudjuk, hogy ezek a természet nagy egészében csupán parányi porszemek. De a természetjárás talán éppen ezért olyan izgalmas és érdekes. Színes, illatos, közeli és mégis megfoghatatlan, mint a tavaszi vadvilágon táncoló napsugár.

Borz

Ha csupán a hétvégeken látogatunk el egy-egy náddal, gyékénnyel szegélyezett tó partjára, a márciustól május elejéig tartó időszak alatt az érkezési sorrendnek megfelelően találkozhatunk az ott fészkelő vonuló madarakkal.

A nyári ludak rendszerint megelőzik a naptári tavaszt, s már február végén megjelennek. Ilyenkor néha még jég dermeszti a vizek hátát, és soha sem tudtam eldönteni, hogy a párban keringő madarak gágogása panaszkodó-e, vagy a jeges fogadtatás ellenére tele van reményekkel, s az újra megpillantott költőhelyért érzett öröm kifejezője. A nyári lúd a háziliba-fajták őse, amelyeknek a külseje ugyan sokféleképpen változott, de a hangjukat megőrizték. Tavak, pocsóták közelében járva gyakran hallható, amint a fűszálakat csipegető libák a fejüket magasra emelve az ősi kiáltással üdvözlik felettük elhúzó vad testvéreiket.

A nyári ludak a sűrű nád között építik nagy, nemegyszer méteres átmérőjű, nádszálakból álló fészkeiket. Különösen kedvelik az öreg, avas náddal benőtt részeket. A tojó március második felében már öt-hat tojását melengeti. A gúnár a közelben őrködik, egy pillanatra sem veszíti szem elől a fészket. Felfelé pillant, ha a barna rétihéja imbolygó árnya bukkan fel a nádas fölött, de nem mozdul, hiszen a karcsú testű ragadozó nem jelent veszélyt a nagy testű madár számára. Amikor majd egy

Táncoló napsugarak

hónapi kotlás után elérkezik a nagy pillanat, s a kislibák belülről megkocogtatják a tojás héját, a tojó halk libanyelven szól hozzájuk. Ezek a hangok mélyen bevésszük az apróságokba, s később száz vagy akár ezer, számunkra teljesen azonosnak tetsző libahang közül is nyomban felismerik azokat. A néhai Lorenz professzor kislibái a tudós hangját hallották először, ez maradt meg bennük, s ezért követék mindenhol libasorban, bizalommal a későbbi orvosi Nobel-díjjal kitüntetett etológust. Később a gúnár és a tojó közösen vezeti a kislibákat. Együtt úsznak a vízen, s együtt vannak akkor is, amikor, rendszerint kora reggel, a parton fűszálakat csipegetnek. A kislibák gondtalanok, jóízűen táplálkoznak, míg a két szülő kinyújtott nyakkal őrködik, s a legelső gyanús jelre a nád közé, majd a vízre menekítik családjukat. Többnyire ugyanazt a legelőhelyet keresik fel, mint erről a rengeteg zöldes színű ürülék is árulkodik.

Márciusban már bummog a *bölgébika*, fészkelnek a hófehér *nagy kócsagok*, valahol a sűrű gaz között tojásait melengeti a *tőkés réce*, felhangzik a korán érkező *fülemülesitke* gyakran „hü-hü-hü”-vel kezdődő éneke, s ilyenkor figyelhetjük meg a *búbos vöcskök* megkapó nászviselkedését is. A partról riadtan ugrik a

Erdei szalonka

vízbe az addig ott békésen rágcsgáló *pézsmapocok*, s valamivel odébb a *menyét* vadászatának lehetünk a szemtanúi. A karcsú testű kis ragadozó könnyedén bujkál a növények között, majd hirtelen megmerevedik, azután néhány gyors ugrás, s máris a szájában tartja az utolsókat cincogó *törpeegeret*.

Ha korán érkezik a tavasz, s a nagy kócsagok március közepén költeni kezdtek, áprilisban már fiókák vannak a fészkekben. Ilyenkor nagy a sürgés-forgás, hiszen a szülők ingáznak a táplálkozóhelyek és a telep között. Ahol *kanalasgémek* is fészkelnek, a távolban repülő fehér madarak nyakára figyeljünk. A gémfélék közé tartozó kócsagok behúzott nyakkal repülnek, míg a kanalasgémek az *ibiszek*hez és a *gólyák*hoz hasonlóan előrenyújtott nyakkal eveznek a levegőben.

A tapasztalatlan megfigyelő rovarzenének vélne a *nádi tücsökmadár* néha hosszú

perceken át pirregő hangját. Egy nádszálon kapaszkodik meg, s amíg egyszerű dalát fújja, fejét hol erre, hol arra forgatja. Ez az oka annak, hogy a pirregést eltérő erővel halljuk, sőt, néha úgy tetszik, mintha az iránya is más lenne, s nem is egy, hanem több madár szólna a közelben. Ha azonban távcsővel figyeljük az éneklő madarat, nyomban kiderül a turpisság.

Fehér gólyapár a fészen

Amikor már langyos napsugarak táncolnak a vizek hátán, a tavak és a folyók számunkra jobbára láthatatlan mélyén lüktetni kezd az élet. A vizeink tigriseként is emlegetett *csuka* nőténye például nagyon korán, már február végén, március elején lerakja ikráit, testkilogrammonként mintegy negyvenezret. A sekély parti vízben párosan ívik, ilyenkor az egyébként nagyon óvatos halakat közelebből is megfigyelhetjük. Néha annyira sekély részre úsznak, hogy a hátúszójuk kilátszik a vízből.

A hazai vizekben gyakori *dévékeszeg* csak jóval később, májusban ívik, amikor a sekély parti öblök és az elöntött területek vize már kellőképpen felmelegedett. Sárgás színű, ragadós, másfél milliméter átmérőjű ikrái vízínövények levelein tapadnak meg. Az ivadék a víz hőmérsékletétől függően három-tizenkét nap alatt kel ki, s megkezdje veszéylekkel teli életét. A dévékeszeg három-négy évesen ivarérett, de ezt a frissen kelt ivadéknak csak a nagyon kis hányada éri meg. Egyébként a fiatalok mindig a parti övben úszkálnak, míg a kifejlett példányok a mélyebb vizekben tartózkodnak, s csak a szürkület beálltával vonulnak a sekélyebb részekre, hogy táplálékot keressenek.

Gólyáink márciusban érkeznek vissza a távoli Afrikából. Nem egymáshoz, hanem a költőhelyhez ragaszkodnak, ezért a korábbi párok, ha életben vannak, gyakran újra összetalálkoznak. Alig pihenték ki a hosszú út fáradalmait, máris tatarozni kezdik otthonukat. A fészket éveken át használják, s minthogy minden évben új ágakat, földkoloncokat hordanak rá, a nagyobb fészkek többmázásák is lehetnek. Amikor a fészkekre érkeznek, szertartásosan üdvözlik egymást, s a nyakukat hátrahajtva kelepelnek. A gólyák régebben a kis falusi házak széles kéményein és nádtetőkön fészkeltek, ám a régi épületek

Henyé boroszlán

Leánykökörcsin

fokozatos eltűnésével a villanyoszlopokra települtek át. Ma már a párok 70–80 százaléka ezeken költ. Áprilisban a három-öt fehér tojás már a fészekben lapul. A hím és a tojó felváltva kotlik, ám éjszakánként a tojó ül. Az éppen nem kotló madár a közeli rétekre, legelőre, tocsogókra jár táplálékért. Hajdan a gólyát kígyó- és békaevő madárként emlegették, holott a tápláléka sokkal változatosabb. Nagyon sok földigilisztát eszik, az eke után járva a rögökkel kiforduló pocokot, egereket és pajrokat tizedeli, míg a nyári legelőn a sáskákat pusztítja. Megfogja természetesen a békát és a kígyót is, de a cserebogarakat, a szipolyokat és egyéb rovarokat sem veti meg!

A kora tavasz egyik jellemzője az árokpартokon és füves lejtőkön nyíló rengeteg virág. Egyik hétvégétől a másikig mindig újabb és újabb fajok tárják szét tarka szirmaikat. Ha a védett kopárosokon járok, mindig megcsodálom a lila szíromlevelekkel virító, messziről szembetűnő leánykökörcsineket. A kehelyszerű nagy virágokat méhek és poszméhek látogatják. Néha alig röpi odább az egyik, a másik máris a helyén csimpaszkodik. A leánykökörcsin védett növény, de rövid szára miatt egyébként is alkalmatlan arra, hogy csokrot készítsünk belőle. Ennek ellenére minden tavasszal tucatszámra hevernek az út mellett a letépett, hervadó virágok. A kirándulók vagy inkább vandálok letépi, majd néhány lépéssel később elhajítják őket. Védett területen a védett virágokat, és, sajnos, minden következmény nélkül!

Ugyanott virít, de jóval ritkább és nem olyan szép, ezért kevésbé feltűnő a fekete kökörcsin. Valamivel később kezd nyílni roko-

nánál, s a virága kisebb, harang alakú, lefelé hajló. Talán viszonylagos ritkaságának és kevéssé feltűnő megjelenésének köszönheti, hogy jóval kevesebben gyűjtik.

A dombokon maradvá érdemes megemlíteni az ugyancsak védett, foltokban tenyésző, liláspiros virágú henye boroszlánt. Szerencsére jelentéktelen növényke, ezért nem csábít gyűjtésre.

Márciusban már a fű között lapulnak az idei első nyúlfiókák. Aki nyulakat tenyészt otthon,

jól tudja, hogy a kicsinyek csupaszon, zárt szemmel születnek, s teljesen magatehetetlenül fekszenek az anyjuk hasi szőréből tépett puha fészekben. A házinyulak az üregi nyúltól származnak, amelynek szintén ilyen a szaporulata, s a föld alatti vacokban a fiatalok viszonylagos védelmet élveznek. A mezei nyúl ugyanakkor a rét fűében vagy mezőgazdasági kul-

Üregi nyúl

túrákban hozza világra kölykeit, ahol sokkal több veszély leselkedik rájuk, ezért szőrösen, nyitott szemmel születnek, s rövidesen futni is tudnak. A két-négy nyúlfióká egyenként lapul a fűben. Nem árvák! Ne nyúljunk hozzájuk, ha valahol elénk kerülnek! Anyjuk körülbelül három hétig szoptatja őket, de kéthetesen már fűvet is rágszálnak. Négyhetes korukban pedig teljesen önállók. Kitűnő rejtőszíneiken kívül a természet egyéb módon is gondoskodik az újszülött kisnyulakról. Az első napokban teljesen szagtalanok, így szőrmés ellenségeik anélkül járhatnak a közelükben, hogy észrevennék őket.

A kora tavaszi – márciusi, áprilisi – erdő titokzatos vándora az alkonyatkor szárnya kelő, hol párosan, hol magányosan, pisszegve, korrogva húzó erdei szalonka. Néha hosszú időbe, akár órákba telik, amíg kiérünk arra az erdőrésze, ahol számítani lehet rá, s ha repül is, az élmény, a megfigyelés mindössze néhány másodpercig tart. De megéri! A szélcsendes, langyos estéken általában kényelmesen repül át a tisztás fölött, szeles időben azonban rendszerint gyorsan húz. Más nem tehet az ember, mint a tisztás szélén áll és vár. A nap már alábukott, összerosódnak az

Poszméh

árnyak, jobbról és balról az énekes rigók és a vörösbegyek csodálatos koncertje szól. Az alkonyi erdő hangulata akkor is igazi élményt nyújt, ha végül is nem kerül elő a várva várt hosszú csőrű madár.

Az erdei szalonka minden tavasszal átvonul vidékünkön. Kis számban költ is. Nappal a nedves avarban pihen, s a tollazata annyira beleolvad a levelek közé, hogy csak akkor vesszük észre, amikor nesztelenül szárnyra kel, s eltűnik a fák között. Éjszaka hosszú csőrével szurkálja a talajt giliszták után kutatva, s az avarban pókokat, rovarokat és csigákat keresgél.

Amikor elcsendesedik az erdő, dörmögve, szuszogva indul esti portyára a borz. A nappali órákat föld alatti kotorekában tölti. Tiszta állat lévén az ürülékét a bejárat közelében, egy erre a célra választott „illemhelyen” helyezi el. A tavaszi erdőben férgeket, csigákat és rovarokat keresgél, de nem veti meg az eléje kerülő békát és madárfiókat sem. Sőt, a dögöt is megessi. A borz a menyétfélékhez tartozik, de semmi sincs benne a menyét vagy a nyest könnyed, hajlékony mozgásából. Járása inkább a medvékére emlékeztet.

Az éjszakai esőt követően éticsigák másznak a park ösvényein, fülemüle csattog, s valahol énekes rigó dalol. Hangosan, változatosan énekel, ismételt strófaírói könnyű felismerni. Sok madár választja a parkot, ezt az ember alkotta, változatos fa- és cserjeállománya miatt nagyon kedvező élőhelyet. Az erdőben oly félénk, messziről riadó örvös galambok például a sétáló emberektől akár tíz lépésnyire gyűjtik a fészkekhez szükséges vékony gallyakat. Legnagyobb galambfajunk, amely gyakran viszonylag alacsonyan, előszeretettel a túlelvélű fák ágaira építi egyszerű fészket, rendszeres lakója a parkoknak. Érdemes megfigyelni, amint a földön építőanyagot keresgél. Egyik ágacska a másik után emeli meg, néha egy ideig a csőrében is tartja, mintha csak latolgatná, alkalmas-e a fészkekhez. Aztán mégiscsak leejti, s tovább keresgél. A tojó áprilisban már két fehér tojását melengeti, s a hím néha szárnyaival csattogva nászrepül a költőhely fölé.

Kedvelik a parkokat a fülemüle is. Különösen akkor, ha a száraz lombot nem takarítják el a bokrok alól. Ez a madár a talajon költ, s a lomb vagy az avar zörgése jelzi neki, ha ellenség, például macska közeledik a fészkek felé. Az avarban keresi rovarokból, pókokból és férgekből álló táplálékát. A fülemüle énekét az egész világon kedvelik. A parkokban áprilistól gyönyörködhetünk csattogó strófaiban.

Sch. E.

Mezei nyúl

Szilágyi István

Hollóidő

(Részlet)

O dalent a harangláb aljában, a borostyánbokr ágai között hangoskodni kezdtek a verebek, az apród úgy vélte, most már fölösleges rejtezkednie. Fölegyenesedett, körbejárta a harangház tornácát, a messze határt kémlelte, majd lenézett a cinterembe: Hódy Ágó már nem kerengett a templom körül. Haza nem ment, a kapuban még mindig ott strázsált a két gyermekkel Baga Rozál.

Legalább Berde Józsefet ne tette volna útra Terebi úr, a kicsik iskolamesterét. Aki helyett persze nem sikerült másikat találniuk. Lukács tiszteletes bizonyára úgy gondolta, addig is, amíg új tanító mutatkozna, az apródra bízta az apróját: ősztlő kezdje el ő tanítani nekik a betűvetést. Amihez persze nem fűlött a foga. De szerencsére, ezt a vén pap nem hozta szóba, mielőtt Berveczék elporzottak vele. Ám ha ő odament volna a szekéréhez indulás előtt, ez Lukács tiszteletesnek utolsó pillanatban biztos eszébe jut. „Kezdd el, fiam, a kicsikkel a triviumot. Addig is...” Meddig is? Mindegy: ha ez így kimondódik, tovább nincs apelláta, akkor sem, ha Terebi úr a barbár tömlöcből netán sohasem kerülne elő. Így viszont, ha nincs tanító, nincs betűvetés. Mint ahogy pap híján nem lesz fohász, prédikáció. Maszatos gyermekhadat ákombákomoztatni, na nem; ehhez az Úristen egyedül Józsefet ajándékozta volt meg kellő türelemmel. Becsültük volna meg.

A fiatalabbik iskolamester a deáknál két esztendővel lehetett nagyobb, bajsza is híjával serkedett akkoriban, ám jól megtermett, igen vállas fajta, aki mindenkor szerette alkalmasnak tudni magát. A szekérről a legnagyobb búzászsákokat kapta a vállára, futva vitte a gabonásba; s ha Durba Gergely úton volt, ellátta a jószágot, és még a disznók pajtáját is kitakarította. Az apródnak már kora tavaszon feltűnt, hogy kese-Kata, ez a semmi kis pöszlék mindegyre a József nyomában sündörög. És mereszti, színte tátoztatja reá a szemét, azt a két eleven égpyitkét, mely kékecske, mint a lenvirág. Mi kell ennek, gondolta, hisz

tizenhárom ha múlt; hátul deszka, elől lécz; mit akr ez, hisz még alig csírázik a csece, avagy mégis bimbózna s domborodna már kicsi kagyló melle, csak neki nincs hozzá szeme? Hogy húsvét vasárnapján, úrvacsoraosztás után belekapaszkodjék a József ökörláb karjába, és odatuszkolja az ifjú mestert a könyvesházbá, Terebi úr elé. Hogy az adná össze őket. Mihamarabb. Mert ő szereti Józsefet, mint a veréb a búzaaljat, legalább annyira. Mert ő úgy akar együtt lenni Józseffel házasa, mint emberrel asszonya. Ezt csipogta, vicogta ez a bármi anyányi terebélynek híjával való gyermeklány, miközben mellette a tuskófi buszma pironkodott és hallgatott. És fonta a lábát, mint kinek hangya járja a tökit. Az apród erre a könyvestéka felé fordult, ne lássa, mint üti meg a guta a vén papot. Hisz ha most nem, soha. Avagy föltápaszkodván karosszékéből kézbe kapja a göcsörtös somfa botot, kicsépelendő a turbékolhatnékjukat. Csakhogy Terebi úr életében nem emelt kezét senkire, nem-hogy az egyszem lányára botot. Ehelyett szelíden megnyekerdül: ő annak mindenkor igen tudott örüdeni, ha látta, hogy az emberek egymást szeretik. Hát még ha azok oly közel állnak az ő szívéhez, mint József és kese-Kata. A szeretetre való hajlandóság Isten legdrágább ajándéka – kínlódta tovább szegény Lukács tiszteletes, miközben gyomra ékteleneket kordult,

Kedves Olvasó Tanulók!

Szilágyi István (1938) erdélyi író Hollóidő című, 2001-ben napvilágott látott regényének cselekménye is – mint igen sok régi és újkori történelmi regényé – a török hódoltság korába visz. A három részre szakadt Magyarországon tájékozódunk, amikor Revetet, azt a Duna altáján elhelyezkedő várost keressük, ahol Terebi Lukács tiszteletes él háza népével, gondolja híveinek lelki tisztaságát, és furfangos módon egyezkedik a barbárral, hogy városkájá megőrizhesse békéjét. Egészen addig, amíg a török el nem hurcolja az elszánt béketeremtőt. Az ő kiszabadításának történetét beszéli el az elbeszélő (itt egy deák): az a személy, akinek a szemszögéből – epikai szövegben – az események láthatóvá válnak előttünk.

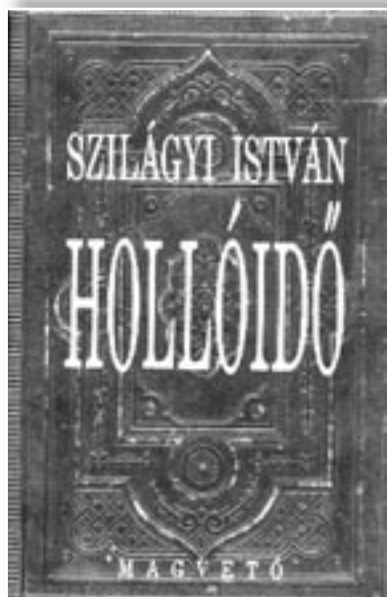
A húsvét és a költészet ünnepe is közeleg. **Bogdán József** húsvét című költeménye egyetlen kiszakadó könyörgés 1990-ből. Súlyos dátum: közelmúltunk vészterhes történeteinek kezdete. Nagyon-nagyon sötét tónusú lenne ez a minden írásjelet nélkülöző költemény, ha nem hatná át egyfajta kétségbeesett, de mindenén átívelő remény. (Én azzal kezdeném a verselemzést, hogy megpróbálnám központozni: megjelölném a mondathatárokat!) **Kemény István** (1961) közölt verse a költészet lényegi jelentéseiről szól: a nyelvteremtő csodáról és a költői (gyermeki) én mibenlétéről. A koboldkórús című, 1993-as kötetében jelent meg.

Ha továbblapoztok s elolvassátok a **Mészöly**-szöveget is, látni fogjátok, hogy a Fakó foszlányok nagy esők évadján című elbeszélés kiemelt részlete ugyancsak az elbeszélő (itt egy bujdosó kuruc) jelenségét világítja meg számunkra. Nagyon szuggesztív, képileg telített (metaforateltjes) szöveg. Igazi élmény megfejteni jelentéseit! És ez is történelmi próza: a Rákóczi-szabadságharc leverését követő bujdosások korát idézi meg. A szöveg 1983-ban keletkezett.

A költészetről vall **Nemes Nagy Ágnes** Mesterségemhez című verse: „ráíródik” **Harkai Vass Éva** 1999-es költeménye; a történelem determinálta költő vallomása. **Böndör Pál** versnyelve az iróniáé, miközben József Attila csodálatos versvilágát „írja utol”. Melyik József Attila-költeményt idézi költeményének címében? S ki volt a világirodalom legnagyobb szélhámosa?

Jó munkát és jó olvasást!

Bence Erika

máskor is így szokott, amikor valami kedve ellenére volt, és közben titkolni akarta, hogy emiatt bosszankodik. Ilyenkor addig mondja, kapaszkodván saját szavába, míg csak meg nem találja szorongatottságában a kivezető utat, melyet, míg szája mozog, elméje egyvégtében kutat... Hogyne látná ő szívesen vejéül Berde Józsefet; lánya urául, hogyne, örömet. Csakhogy a szeretet, az egymáshoz ragaszkodás szent dolog, azt föl kell növelni a lélekben, hogy kitartson egy életen át... Amikor idáig ért, apródja már tudta, a vén pap rátalált a verdiktumra, s azon mulatott, annak a kettőnek, ott az asztal előtt erről sejtelve sincs. (Nyelitek, mi? Jó is az. Fő, hogy benne a horog, csak még nem szúrja a nyelvek.) ...Éppen ezért az egymás óhaját meg kell vállaltunk, próbára kell tennünk, hogy felőle mindenkorra bizonyosságunk legyen. És mi a legnagyobb próbátévő? (Na mi?) ...Az idő. (Ki hitte vón?) ...Ő régóta figyeli gyermeki közeledésüket, egymás iránt érzett vonzódásukat... (Na hiszen, mikor azt se veszi ész-

re, amin fölbukik.) ...Éppen ezért, ha a nagy Jóisten egymásnak szánta őket, ő áldását adja rájuk örömet, mihelyt József Krakkóból (de lehet, Wittenbergából) hazatér, ahol ösztől két vagy három esztendőn át tanulni fog. A szükséges költségnek, amit számára Terebi úr gazdag jótevőktől kieszközlött, már a nyáron meg kell érkeznie. Aztán ha József a jeles tanodában becsülettel helytállt, és elméje palléroztatván, Revekre visszatért, nemcsak kese-Kata kezét nyerheti el, rászállhat a gyülekezet pásztorlásának tiszte is: szószék és palást... Az apród itt már tudta: nagy fejkavarások közepett levelek írásával fogják eltölteni a délutánt, hogy őszire valahonnan kikerüljön József preregínálásához a stipendium.

– Nekem te nem mondtad, hogy el fogsz menni. És hogy akkor velem mi lesz? – kese-Kata, mint a kismacska, akit télidőn kizavartak a pitvarból, ahol épp tejet lefetyelt. Hirtelenébe se tej, se kemencemeleg. És hiába kaparássza az ajtót, ezt odabent nem akarják meghallani.

Mert ha József bár annyit mondana: te, kis hülye, hisz én is most hallok először, hogy esztendőig odaleszek. Mialatt a jóég tudja, mit kezd majd veled nem igazán liliomosnak ígérkező természeted... De nem, József nem szól, hiába harapnak karjába a gyermeklány gyenge körmei. Álla rándul, mint ki kavicsra harapott, és nem szól, mint-hogy elég neki a maga baja. Hisz ő fogja nyakába venni a világot, rettegett tudós doktorokkal gyötörtetni magát: teológia meg filozófia, s még ki tudja hányféle stúdium; hát hiányzott ez neki; hogy ráadásul e tudományokkal még el is kelljen számolnia... Mert palást és szószék várna Reven. Na meg kese-Kata. Ahelyett, hogy továbbra

is betűvetni taníthatná itt a város apraját. És sarvalná a káposztát és szemelné Baga Rozálnak a babot. Ettől még ez a pöszlék ugyanúgy lehetne neki. Végül is őt zavarják el a tejesköcsög mellől, kese-Kata csak ne nyávgonjon, hisz mindezt megúszhatták volna, ha a kis nyavalyás nem akar mindenáron menyegzeni. Apellátá pedig nincs. A jótévő mosolyog. És egész nyáron görög grammatikával fogja gyötörni Józsefet, csak mert abban a tanodában, ahová az ő ajánlólevelével megyen, nem szabad szégyent vallania. Józsefnek az egészről vásik a foga. Itthon miért ne lehetett volna kívánni, hogy húsosodjék a kese-Kata fara, és rügyezzék, dombosodjék a csecse?

A jótévő mosolyog. Mert arca nem tud egyebet. Erre van ítélve. De ami most szétömlik rajta, ami e tokába ereszkedőfulladó ábrázatról kese-Katára meg Berde Józsira reáfénylik és le is csurog onnan, be a köntös gallérja alá – igazi derű. És attól csak még hamisítatlanabb, hogy aznap reggel az apród frissen borotválta, amire nem túl gyakran szánta rá magát. Húzni, markolni a szörnyű tokát, hogy alóla, abból a vigyori árokból kitüremkedjék a tüske, ez az apródnak mindig nehezebbre esett. De aznap, húsvét lévén és úrvacsoraosztás, kénytelen volt vele. Ritkult haja loncának is levagdosta a nagyját, nézzen ki a szószéken valahogy – legalább az ábrázata. Néha már-már reszeltte magát, amiért testi valójában annyira utálta Lukács tiszteletet. Galád morfondir: a toronyban az is eszébe ötlött, Bagoson nagy traktában aligha lesz része; legalább lead a hájából szegény. Hogy aztán majd megiszonyodjék láttán, amikor onnan hazakerült.

Bogdán József

húsvét 1990

*te péter mondd te ebben az évben is
elárlod jézust mondd ebben az évben
is mire a kakas háromszor szólal mondd
ezt valóban megteszed ó kérlek ó kérlek
hogy ne tedd hiszen ebben az évben már
annyi árulás történt annyi véres fa
magaslik fejünk fölé annyi elkallódott
gyermekcipőt röpít a szél annyi huzatos
házban hallatszott már a jaj és nézd
mennyi de mennyi lukas zoknis ember*

*hajol saját árnyéka fölé a néma körmenetben
jeltelenül e néhány hónap alatt ebben az
évben annyi árluhás-demokrata árulás
történt péter ha tudnád hisz tudod is
persze te mindent tudsz akár a mestered
ezért mondom neked ebben az évben őszinte
légy ha jönnek a katonák és ne félj ne
árlud el jézust mondd azt hogy ismered
péter te jó ember vagy tudom hogy megteszed*

Böndör Pál

„Ahol nevemet...”

Negyvenhat éve hogy inkognitó
vagyok itt. Az országban ahol élek
a hivatal nem ismeri az ő hangot
betűt. Nincsen irat olyan
ahol nevemet helyesen írták volna le.

Az így kifecskült vezetéknévemmel
egy irodalmi hős
a világirodalom legnagyobb szélhámosának
lettem a névrokona.

Ezzel – azt hiszem – nem szűnik
meg köztünk a hasonlóság:
az elmúlt majdnem öt évtized alatt
el kellett nekem is követnem
egyét s mást.

De tettem róla
hogy könnyen leleplezzenek –
tíz könyv címe fölött olvashatják
hibátlanul leírt nevemet.

Lelepleznek? Felfedeznek?
Hiúság vására! –

és csak arra vágyom
hogy olykor olyan mondatokat is

sikerüljön megfogalmaznom
melyekkel meggyőzhetném önmagam
hogy még élek.

Hogy még élek. De nem akárhol
és nem akármilyen nevet viselve.

Harkai Vass Éva

No poesis

Se tél, se csend, se hó, csak halál,
írtam 1991. december valahányadikán.
Majd félidőn, kilencvenötben azt, hogy
háború van, s a végeken
dermedt csendben a nyár.
Most tavasz lenne: vakítón tomboló,
határtalan ...
Hallgat a kert a szellős délelőtti fényben;
rügyek sebzik a fák ében
ágait, kivérzik az őszibarackvirág.

S az éjszakák, az éjszakák...
(erkölcs és rémület között,
vagy erkölcstelen rémületben?)

Ne ily couleur locale-t!

Alant az álmatlanság gyötrő kínjai.
Megremegnek a remény hídjai.

Költészet Napja van,
de mit ér a költészet szava?
Hallgatnak a múzsák.

Reszket a balkán éjszaka.

Nemes Nagy Ágnes

Mesterségemhez

Mesterségem, te gyönyörű,
ki elhited: fontos élnem.
Erkölc és rémület között
egyszerre fényben s vaksötétben,

mint egy villámszaggatta táj
szikláin, ahol állhatatlan
roppant felhők – nagy, gomolyos
agyvelők – tüze összezsattan,

s a tűzzel csíkos levegőben
szülnek a szüntelen csatát,
sejt-korom óta ismerős
végtelen Buda-ostromát,

hol minden vibrál és veszendő,
hol minden félcelt, foszlado,
hol rojtosodik már a szív,
s egyetlen szálon függ a szó,

a szó, amely a földből égbe
sistergő döngés ütemét
ingázza folyton, összevívve
önrángását, s a fellegét –

erkölcs és rémület között,
vagy erkölcstelen rémületben,
mesterségem, mégis te vagy,
mi méred, ami mérhetetlen,

ha rángva is, de óránként,
mely képzelte ütemet rovátkol
az egy-időn – mégis a fényt
elválasztja az éjszakától.

Mészöly Miklós

Fakó foszlányok nagy esők évadján

(Részlet)

*Vitézek, fel; nagy a költészet hatalma; B. B. holteleven; ám
töretlenül megvagyunk; ó, újabb matuzsálemi százötven
esztendő!; csak Nagy Tűz ne jöjjön közbe; Amen.*

(Szélfútta levéltöredék)

Nincs szebb dolog a végeknél. Kikelet, zimankó, néhány rongyos vitéz a túskekalyibákban, kik már rég elfelejtették a nevüket, s kiknek mi is elfelejtettük a nevét, mossa az ülepüket a szőke Duna: mindezt bevilágítja a hold, alatta üszkösödő templom – rokkant i betű fölött a pont. A szurdikokban barnászöld lé, századosan felgyülemlett penész és natúr genny, felhősödés esetén lakkozott kosszarvsötét. S mindezek megittasulnak ebben a mesei kivilágításban. Mondják, hogy harmadfél nap van hátra az ítéletnapig, utána feltámad, és meghal végleg.

Bartina Bartina kémlelőnek képzelgi magát végtelen poroszkálása során, nevét a hulladék eltakarításáról gondoskodó pusztai patkányok kikapirgálták a lajstromokból. Két bokája között könnyű veretű lánc biztosítja az összeköttetést, lakatkulcsa réges-rég kiszáradt gémeskútba vészett, majd egy szilaj farsangi éjszakán, mikor a tombolás árverésre is sor került, beolvasztották a nemzeti nagyharangba. Ő már rég nem nomád lovas, csupán csoszogó, a hajdani dúvadelejtések már csak árnyként visszajáró kísértések. Kora téli napokon távoli zene hallik: kocódik a lánc, a lassúdad országos eső koppanásai szolgáltatják hozzá a kísértetet. Máskülönben olyan csend uralkodik, melyben a haraszt várja csupán, hogy megfújja a szél. Ilyen nagy a költészet hatalma.

A Generál (legyen Rabutin) ízületeivel bajlódik a megszállt város falai mögött (legyen Szeben), és múlatja az időt az európai méretű bizonytalanban. Elégedetten olvassa vissza a jóembere nevében kegyesen diktált levelet: „Miszerint, kedves auditor lajtmán (nyomozó hadnagy), sok asszony- és emberállat hibásan tekintgeti mi ügyünket, nagyobb figyelemre szoríttatik az ellen őriztetés celebrálása (végrehajtása). Minap, hogy kiderült megbízható szolgálaink epidemikus (járványszerű) szökdősése, executiok (kivégzések) megszorítása legyen elsőbben is gondunk. Sic (így), mondom én, császárhű jómagyar, esküvéssel kötelezett labanc Kapitány.”

Aztán méla esthomály.

Odakünt a pusztá alig több egy súlyos semmivel zsúfolásig megakadt tepsinél, mely fölül a kemence széthordatott, elmállott.

Az elbeszélő kétes pozíciójából vethetünk baráti pillantást Bartina Bartina alakjára: ül az intimus (titkos) túskekalyibában, örökölt agglegénységének egyszerűségével. Kihűlt szenvedélyek barázdálta kuruc arc. Hórihorgas lábszárat nem takarhatja végig nadrág, mivel fantaszta magányosságánál fogva méreten felüli méret. Ül, miként egy behúzott süvegű öreg kondás, s a süveg széléről szemébe csüngő szőrmóktincsek között veti pillantását délnek, északnak, napkeletnek, napnyugotnak. Távoli dombhegyek és sziklahasadékok résén keresztül – mintha messzire látó lencsés alkalmatosság szerkezetibe hunyorítana bele – elnézi az idők folyását. S jegyezget, mint porba a földre tört ágvég. Miket látni meg hallani vél...

Kemény István

Siratóférfiak

*Már elszaporodtak rajta a csodák,
elborították teljesen,
fehér lett tőlük és felismerhetetlen
ez a nagy, játékos test,*

*ami együtt bújócskázott velünk,
évekig, nevetve serdült velünk,
hosszú karjait lóbálva kiabált,
és majdnem ő volt a vezér –*

*és ha erdőt játszottunk, ő tényleg fa volt,
ha szétszéledtünk, magányos fa maradt,
ha hívtam, többé nem válaszolt,
akkoriban kezdődtek a csodák,
és megviseltek nagyon engem,
lefogytam és bepiszkolódtam,
de őrá egészen másképp hatottak,
egyikünk orvos lett, tőle tudom:*

*„A csodák, az apró ellentmondások
egyszer ölnek vagy teremtenek,
ez történt vele is: a nevéig égett,
tényleg, te emlékszel, hívtuk valahogy?”*

*Igen, én emlékszem, mert én költő vagyok,
emlékszem, mert az irigye voltam,
emlékszem, hogyne emlékeznék,
úgy hívtuk: én.*

Bárkit, bárhol...

Az internetezők körében már nagyon régen fölmerült az interneten keresztüli hangátvitel, azaz telefonálás igénye, még a kilencvenes években, amikor a lakosság nagyobbik része (esetünkben az internetet használók kicsiny hányadának nagy része) 14 400 vagy 28 800 bps sebességű, ma már nevetségesen lassúnak számító modemmel kapcsolódott a telefonszolgáltatás hálózatára. A „jó” számítógépet pedig Pentiumnak hívták, mert a Pentium II-t még nem találták föl. Már akkor megjelentek olyan „telefonáló” programok, mint a Net2Phone, DialPad, BuddyPhone és hasonló, melyek lehetővé tették azt, hogy

része valahogy mindig késve követi a fejlett világot, ez a késés néha egy-két évszázad, néha csak egy évtized, vagy még annyi sem. A hazai internetszolgáltatók kapcsolata a világ felé a kilencvenes években még olyan szűknek bizonyult, hogy az internetes telefonáláshoz (mely az interkontinentális beszélgetések esetében gyakorlatilag az egyetlen megfizethető – mitöbb: szinte ingyenes – megoldás) inkább kényszer és kinszenvedés volt, mintsem kényelmes és normálisnak mondható dolog.

Mégis, akkor is voltak olyan úttörő hajlamú emberek, akik már használták. Emlékszem rá, hogy Lazukics Anna fotós kolléganőm és férje, a megboldogult Stevó már a NATO-bombázás előtti időben is (tehát majd tíz éve!) az internetes telefonálásnak köszönhetően tudtak élő, beszédese kapcsolatban maradni lányukkal, Kátival, aki férjével kitelepült Kanadába. Annáék telefonvonalra egy ocsmánynak is alig nevezhető ikervonal volt, ennek innenső végén egy gyöngécske komputer szenvedett, Ifjú Gabi, szintén fotós, valamint komputerszakértő barátunk tartotta benne a lelket és irtotta a vírusokat; a komputerben egy akkor nagyon modern 56 kbps-os modem kommunikált. És láss csodát – a (mindig előre, dátumra, órára, percre) megbeszélt időpontban fölcsendült Kati hangja Torontóból: Szia, Mama, čao, Tata! (Csak zárójelben teszem hozzá, hogy talán éppen

két (egymástól távoli) számítógép használója hanggal kommunikáljon egymással, magyarul: a komputeren az egymással keresztül beszélgessenek. A dolog megoldása valójában pofonegyszerű: az egyik beszélő hangját a mikrofon fölveszi, a komputer digitálizálja, azaz van-nincs jelekké (0 és 1) alakítja, digitálisan, az interneten keresztül továbbítja a másik komputerig, ott pedig a digitális jelfolyamból a komputer röptében szintetizálja (a CD-lejátszóhoz hasonlóan) a beszélő hangját. És teljesen mindegy, hogy a két komputer ugyanannak a városnak a két végén van, vagy az egyik Berlinben a másik meg Tokióban vagy Buenos Airesben.

A bibi, a mindenkor de csak abban volt, hogy esetünkben az egyik komputer a Balkánon volt, márpedig a földgolyó eme

Az internetes telefonálás egy csepp sem számít újdonságnak. Persze azonnal tisztáznunk kell, mit is értünk az internetes telefonálás alatt. Azt semmiképpen, hogy a telefonvonalunkon keresztül csatlakozunk a Telekom Srbija telefonhálózatához, és akkor weboldalakat nézegetünk, leveleket küldünk, fogadunk. Ezt egyszerűen és tömören internetezésnek szoktuk nevezni, bármennyire is rossz ez a meghatározás (még jobbat nem találtak ki).

ennek a megmaradt élő kapcsolatnak – is – köszönhetően Katiék már jó néhány éve ismét újvidéki lakosok...

Visszatérve azonban témánk fő vonalához: a vonalak azóta nagyot javultak! Az internetszolgáltatók igazán jó, valóban nagy áteresztő képességű vonalakkal kapcsolódnak a világhálóra, ma már akár otthonunkba is bevezethetünk egy 2 gigabites optikai kábelt (ha nem sajnáljuk rá a

sok pénzt), tíz éve még Újvidék és Szabadka volt EGY ilyen kábellel összekötve, és ezen osztozott az összes internetező...

Az internetezők egyre nagyobb hányada kapcsolódik szolgáltatójához kábeltéves vagy ADSL-vonalon, de sok helyen a WiFi-hálózaton keresztül is tűrhető sávszélességgel kapcsolódik a végfelhasználó a világhálóra. Az internetes telefonálás nagy áttörését azonban mégis a Skype-program megjelenése hozta. A többi telefonálás szoftvertől eltérően ez zavartalanul működik vállalati tűzfalak mögött, helyi hálózaton keresztül is, és teljesen mindegy, hogy éppen mi a „telefonáló” komputer IP-címe.

A Skype-ot a híres-hírhedt Kazaa fájlcszerelő program szerzői, Niklas Cennstrom és Janus Fris készítették. Tavaly megvette a világ legnagyobb internetes „boltját” működtető e-Bay, de ez nem változtatott a Skype koncepcióján: továbbra is teljesen ingyenes, és nem tartalmaz semmilyen AdWare- vagy SpyWare-elemet, amiből pénzelné magát. De mi ebben az üzlet? Ki keres azon, ha én föl hívom a lányomat Békéscsabán vagy a barátnőnket Münchenben, esetleg unokatestvéreimet Vancouverben és fél órákat csevegünk teljesen ingyen (megtehetjük, hiszen a flat-rate ADSL vagy kábelinternet esetében teljesen mindegy, hogy használjuk-e az ilyen lehetőségeket vagy sem)? Nos, ez esetben senki nem vág zsebre semmi (külön) pénzt, ha eltekintünk attól a havi 1000-1500 dinártól, amit internetszolgáltatónk mindenképpen bevasal rajtunk, ha telefonálunk, ha nem.

A kereset ott kezdődik, amikor elhatározzuk, hogy még egyet lépünk, és már

nem csak az egyik komputerről a másik (távoli) komputerre akarunk telefonálni, hanem pl. otthoni komputerünkről a világ másik végén autózó ismerős mobiltelefonjára vagy irodai, otthoni telefonszámára irányítjuk a Skype-hívást. Mert ezt is lehet, de nem ingyen. Ehhez venni kell Skype-időt, ami könnyen megoldható bankkártyás, interneten keresztül befizetéssel. De itt megint bejön egy balkáni bibi: nálunk ez még nagyon drága, máshol már sokkal olcsóbb, még akkor is, ha nem próbáljuk meg a kanadai vagy német dolgozókéhoz hasonlítani a mi fizetésünket.

Rendbe jön majd ez is, csak legyen, aki kíváncsi...

Amúgy, maga a Skype is fejlődik. A 2.0 verzióig csupán hangátvitelre volt képes (ami az akkori vonalakhoz képest pont elég is volt), a 2.0 változatban azonban már megtaláljuk a videoátvitel lehetőségét is. Igaz, itt még a „beta” jelzést viselte, a 2.5 és a legújabb, 3.0 verzióban azonban már tökéletesen működik. Meg persze a sávszélességek (azaz átviteli sebességek) is megtízszereződtek azóta! Mi kell tehát ahhoz, hogy a távolban élő rokonunkat, barátunkat ne csak halljuk, hanem élőben lássuk is? Egy komputer (majdnem azt mondtam: bármilyen, de legyünk precízebbek – mondjuk egy olyan, amely az utóbbi

4-5 évben készült), szélessávú, lehetőleg állandó internetkapcsolat (bár az ISDN is megteszi, csak annak minden másodperce pénzbe kerül). A kapcsolat lehet kábeltéves, ADSL (lehetőleg flat-rate, azaz nem mért forgalmú) vagy WiFi, ami Vajdaságban főleg a kisebb településeken terjedt el magánvállalkozók vagy a helyi közösségek ügyes szervezőinek köszönhetően. Kell még egy webkamera (ezek ára ma már nevetségesen alacsony), amit a komputer USB bemenetére csatlakoztatunk, egy mikrofon-fülhallgató kombináció (5-10 euró), de ha nincs, megteszi a hangkártyához kapott mikrofon és a komputer (meglevő) hangszórója is.

Hajrá, próbáljuk hát ki az internetes telefonálást! Ha pedig befizetett Skype-idő is van, akkor akár SMS-eket is küldhetsz a Skype segítségével bárhova a világon, de – természetesen – ez sem ingyenes, Szerbiából 9 eurocentbe kerül, ami kb. 7,3 dinárnak felel meg. Ez csak annak fizetődhet ki, aki sok SMS-küld távoli országokba, pl. az USA-ba.

Az Eunet használói 6 perc levonása ellenében (kb. 2,5 dinár/SMS) küldhetnek 160 betűs üzenetet a <https://my.eunet.yu/sms/web2sms.php> címről, de számtalan ingyenes SMS-küldő hely is van a világhálón, így a Skype SMS-küldőjét valószínűleg kevesen fogják nálunk igénybe venni.

Felhívás!

A Rendőrkapitány tájékoztatója

(avagy: egy az interneten terjesztett számos néphülyítő „felhívások” és „figyelmeztetések” közül)

A közelmúltban elküvetett két különböző típusú telefonos csalássorozatról értesítettek bennünket, ezért kérem, hogy amennyiben bárki hasonlóval találkozik, az alábbiak szerint járjon el.

Az első eset a hagyományos, vezetékes telefonokat érinti, amelynél egy automata géphang értesíti a hívást fogadó személyt, hogy egy egzotikus nyaralást nyert, amelynek minden költségét fizetik. Ez után megkérlik, hogy nyomja meg a 9-es gombot a további részletekért. Ekkor egy emeltdíjas számra kapcsolnak, amelynek a percdíja 20 angol font. Ezt követően azonban már hiába szakítjuk meg a hívást azonnal, minimum 5 percet, azaz 100 fontot kiszámláznak. A hívás végén megkérnek, hogy billentyűzzük be a postai irányítószámunkat és a házzámunkat és további két perc múlva tájékoztatnak, hogy mégsem mi vagyunk a szerencsés nyertesek. Ez alatt az idő alatt a hívás díja elérheti a 260 fontot.

Mivel a hívások eredete külföldi, a hatóságok és a telefontársaság nem sokat tehet ellene. Az egyetlen, amit tenni lehet, hogy AZONNAL MEG KELL SZAKÍTANI A HÍVÁST, AMINT EGY ELŐRE FELVETT ÜZENET ARRÓL TÁJÉKOZTAT, HOGY NYERTÜNK VALAMIT!

Egyéb variációk is előfordulhatnak, ezért minden hasonló esetben így járjunk el!

A második eset a mobiltelefonokkal kapcsolatos. Nem fogadott hívásként a 0709 020 3840-es szám jelenik meg. Az utolsó négy szám változhat, de az első négy ugyanez marad. A szám visszahívása 50 font/percbe kerül.

océánt. A széllel haladva a vad, nyugati szelek övezetébe sodródtak, messze délre, s már lemondtak arról, hogy valaha is kikötőt találnak. Fogytán volt az élmük, mert néhány csirke kivételével minden állatukat elveszítették. Ekkor azonban a vihar lecsendesedett, kenuikat északi irányba fordították, újra rátaláltak a délkeleti passzátszélre, s egyszerre csak feltűnt az utolsó sziget: *Te Pito o te Henua*, a Világ Köldöke.

Ám történhetett úgy is, ahogy Thor Heyerdahl norvég régész állítja. Szerinte az első telepesek keletről, az inkák előtti Dél-Amerikából érkeztek, tutajajaikon magukkal hozva az édesburgonyát, a gyékényt, mely nagy bőségben terem a Húsvét-sziget krátertavai körül, valamint a kőfaragás mesteriségét. Nem tudjuk, mi is az igazság...

A Csendes-óceán szigetein élő valamennyi nép közül a Húsvét-sziget lakóiból lettek a legügyesebb kőfaragók. Körülbelül Kr. u. 400-tól építettek *ahukat*, kő sírboltokat a tengerparton, melyek egyikét-másikát mesterien megformált és összeillesztett nagy, faragott kövekkel díszítették.

Az *ahu* tabu volt mindaddig, amíg a holttestet a madarak, a szél és az időjárás meg nem tisztította, s csak a csontváz maradt. Ez idő alatt a halott családja az *ahu* mellett

1722 húsvét vasárnapján egy holland hajó legénysége váratlanul földet pillantott meg a Csendes-óceánon, a délkeleti passzátszelek övezetében. A sziklás, barátságtalan parthoz közelítve Jacob Roggeveen admirális meglepetten vette észre, hogy ameddig csak a szem ellát, gigantikus szobrok sorakoznak végig a part mentén, háttal a tengernek, fejükön jellegzetes fejdísszel.

Miután kikötöttek, az admirális rátalált a szigetlakókra. Szánalmas körülmények között éltek, kőszerszámokat, -fegyvereket használtak, s a néhány kenujuk is kicsi és ütött-kopott volt. Akkor a sziget lakosságát 3000 főre becsülték.

Az angol Cook kapitány, a nagy hajós 50 évvel később jutott el a szigetre. Legény-ségének egyik tagja, egy hawaii tengerész értette a szigetlakók nyelvét, ugyanis poli-nézül beszéltek, akárcsak ő. A szigetlakók elmondták, hogy ők a szoborfaragók le-származottai. Legendáik szerint 22 ember-öltővel korábban Hota Matua törzsfőnök vezette őket a szigetre.

A régészek által lapitáknak nevezett új-guineai nép, a navigáció és a fazekasság mesterei, Kr. e. 1000 táján érték el a Fidzsi-szigetet, majd hosszú, veszélyes út után a Tonga- és Szamoa-szigeteket. Leszármazottaik 400 évvel később még keletebbre hajóztak, hogy „szél felett” – ahogy a polinézek mondják – új földeket keressenek. Tudták, hogy a világ tele van szigetekkel, s a „szél felettiek” mindenütt lakatlanok.

Egy szanszkrit szöveg leírja a kormányos szakértelmét: „Ismeri a csillagok állását, s mindig tud tájékozódni.” Másutt ez áll: „A halak, a madarak, a víz színe által megkülönbözteti az óceán régióit.” A lapiták mindehhez a tudáshoz hozzáadták az áramlásokról, a hullámok alakjáról, a felhők elrendeződéséről és az uralkodó szelekről szerzett ismereteiket. Erős, kéttörzsű kenuikon széllel szemben is tudtak vitorlázni, így hosszú utakat tettek meg távoli szigetekre. Ezért nevezik őket „sok sziget népé”-nek, azaz polinézeknek.

Meglehet, hogy Kr. u. 380 körül a Tuamotu-szigetek törzsfőnökének kisebbik fia, talán családi viszály után, tengerre szállt néhány követőjével, és elhajózott kelet felé. Napokig nem láttak mást, csak a végtelen

virrasztott. Ezt követően összegyűlt a törzs, a csontokat eltemették az *ahuban*, azután pedig nagy ünnepséget tartottak a halott tiszteletére.

Az elődök iránti tisztelet további megnyilvánulásként, s hogy a törzs bizonyágot tegyen gazdagságáról és erejéről, a szigetlakók szobrokat faragtak a Rano Raraku hegy puha vulkanikus kőzetéből (tömegük 6 tonna körüli). A szobrok kifaragása, szállítása, és felállítása hatalmas vállalkozás volt. Becslések szerint egy nagy szobor kifaragása 30 férfinak egy évébe telhetett. A szobrok felállítása kétféleképpen történhetett, de hogy a valóságban hogyan csinálták, nem tudjuk... A legkorábbi szobrok térdeplő férfiakat ábrázolnak.

Később, kb. 1100-tól egyetlen alak vált uralkodóvá, egy stilizált fejű, hosszú fülű férfi figurája, testén – a tetoválás jeleként – aprólékosan kidolgozott mintákkal. A szobrot az *ahut* fedő kőlapra állították fel, ahonnan kagylószemével őrizte a törzs házait, földjeit. Egyes szakértők véleménye szerint a „hosszú fül” annak a jele, hogy abban az időben telepések új csoportja érkezett a szigetre.

A Húsvét-szigeten 600 éven át virágzott az élet. Jamszgyökeret, édesburgonyát, banánt termesztettek, a halászhoz kenukat építettek, és csirkét neveltek. A kivágott fából szép házakat emeltek kőalapra, és nádtetővel fedték be. A törzsfők egymással versengve állították a szebbnél szebb, magasabbnál magasabb szobrokat.

Kb. 1500-tól új kultusz alakult ki a szigeten; a madárember, talán *Makemake* isten, kultusza. A kultusz követői a Rano Kao krátere mellett, a sziklák közt megkapaszkodó kultikus faluból, Orongóból indulva versenyt futottak a tengerpartig, majd átúsztak

a Motu Nui szigetre, hogy megszerezzék a visszatérő kormos csérek első tojásait.

A győztesként visszatérő versenyző törzsének ura lett a vallási vezető egy évig, akit adományok illették meg. Orongo környékének házait, barlangjait és szikláit a *Makemake* legendáját megelevenítő faragások és domborművek díszítik. A szertartásokon énekelt imádság szövegeit *rongorongónak* nevezett fatáblákra vészték olyan írással, melyet csak a Húsvét-sziget lakói használtak.

A Húsvét-sziget népének pusztulása

A *Makemak* kultuszt talán az 1400 táján érkező új telepések honosították meg a szigeten, ám ezt senki nem tudja biztosan. Az azonban ismert, hogy valamikor 1600 után

háború tört ki. Mind kevesebb lett az építettség, s ez megnehezítette az életet. A megrongálódott kenukat nem lehetett pótolni, jó házakat nem lehetett építeni. Erdő nélkül lepusztult a termőföld, az aratás elmaradt, inséges idők köszöntöttek be. A háborúban foglyul ejtett nőket és gyermekeket rabtartók megették. Az *ahuk* az ellenség kezére jutottak, az ősök képmásait ledöntötték.

A legendák megemlékeznek az európai hajók megjelenése előtt csupán egy emberöltővel lezajlott nagy csatáról, melyben a „hosszú fülűek” legyőzték és lemészárolták a „rövid fülűeket”. E törzsek talán keletről és nyugatról érkező, más-más kultúrájú népek utolsó leszármazottai lehettek, akiket háborúba kényszerített az erdők kipusztulása és az éhínség.

A nagy ritkán odatévedő európai hajók beszámolóí futó képet nyújtanak a szűnni nem akaró háborúskodásról, az éhségről, nyomorról. 1838-ban már csak kevés nagy szobor állt. 1862-ben egy perui rabszolgahajó minden egészséges férfit és nőt elszállított a perui bányákba, ahol aztán különféle betegségekben elpusztultak. A kevés túlélő himlővel és leprával tért vissza. 1877-ben a sziget népessége 110 főt számlált...

Mivel a Húsvét-szigeten nem készültek írásos feljegyzések, a szájhagyomány és a benne rögzített kultúra minden halálesséttel tovább homályosult. Bár a szigeten számos, piktogramokkal telerótt, faragott fatáblát találtak, jeleiket eddig még nem tudták megfejteni. 1888-ban Chile annektálta a szigetet. A jobb élelmiszer, és orvosi ellátás eredményeként a Húsvét-sziget népe fennmaradt, hogy lássa, szigete a modern világ egyik nagy talánya lett...

Sztárportré

Paris Hilton egy jelenség

Megéri a pénzét. A dúsgazdag örökösnő egy eddig ismeretlen foglalkozást hozott létre, a főállású hírességet. Ki ne ismerne olyan színészeket, énekeseket, akik a hírnevükből húztak hasznot, de ő az első, akinek ehhez csak meg kellett születnie.

CSALÁD

Jól tudjuk, hogy a Hilton név mit takar, egyenlő a dollármilliók (milliárdok) jelentésével. Paris édesapja a híres szállodalánc tulajdonosa, és így a kislánynak is csurrant-cseppent a jóból. Saját állítása szerint 18 éves kora óta nem fogad el pénzt a családjától, biztosan elég neki, amit addig kapott. Édesanyja, Kathy Richards, jelentéktelen színésznő volt, mielőtt kifogta az aranyhalat. Az esküvő után már csak néhány szerepet vállalt, de a gyerekek születését követően végleg lemondott a „szakma” nyújtotta örömeiről.

Húgával, Nickyvel gyakran mutatkoznak együtt bulikon, és egyéb olyan eseményeken, ahol egy valamire való hírességnek meg kell jelennie.

PASIK ÉS BULIK

Sok udvarlója volt már, s ezt nem is titkolja, sőt alkalom adtán elejt egy-egy pikáns részletet a sajtónak, az éppen aktuális (vagy valamelyik korábbi) kapcsolatáról. Botlásait elintézi egy sajnálkozó pillantással.

Paris legutóbbi fiújával történt szakítása után kicsit visszavett, persze azt még megengedte magának, hogy elszeresse Marie Kate Olsen pasiját. Ez a kapcsolat sem tartott sokáig. Jelenleg szingli, de nem búslakodik.

PARTICICA ÉS A KUTYUSOK

Cicák, kutyák és egyéb állatok, mind csak az önreklám kellékei Paris számára.

Mindenhová magával hurcolja kedvenceit, mégsem győz meg senkit állatszeretetről.

Szegény kis kutyusa, Tinkerbelle egy lépést sem tehet meg a saját lábán.

Egy biztos. A parádés cuccokban pompázó kis ebek folyamatosan témát szolgáltatnak a pletykalapok fotósainak, biztosítva ezzel az állandó hírverést a gazdi körül.

TEHETSÉG

Paris tudja, hogy pénzért mindent vehet, csak tehetséget nem, de azzal is tisztában van, hogy neki erre már nincs szüksége. Olcsóbb filmekben többször szerepelt, kisebb-nagyobb sikerrel, de nem elégedett meg ennyivel. A legújabb hóbortja az éneklés, ami kicsit jobban bejött neki, mint a színészkedés.

Mivel nem talált olyan lemeztársaságot, amely szerződött volna vele, kénytelen volt létrehozni egyet. A Heiress Records adta ki a Paris című albumot az USA-ban. Bár a lemezeladások nem szöktek az egekig, mégis Amerikában és Európa több országában is felkerült a slágerlisták élmezőnyébe.

A zenészsakma értetlenül áll a dolog előtt, de nem először győz a hírnév a minőséggel szemben.

ÉS MI MÉG?

Nemrég a hatósággal is meggyűlt a baja. Bilincsből vezették el egy éjjel-nappali üzlet elől, mivel gyorsajtáson kapták, és még ittas is volt. Paris azzal magyarázta az esetet, hogy ivott egy koktélt, és nem evett aznap semmit, ezért ment egy kissé cikk-cakkban. Nem biztos, hogy az ellene indított eljárásban enyhítő körülményként elfogadják ezt a mentegetőzést....

Név:
Paris Whitney Hilton
Születési dátum:
1981. 02. 17.
Foglalkozás:
főállású híresség
Magasság:
173 cm
Hajszín:
szőke
Szemszín:
kék
Különlegessége:
jó érzéke van a feltűnéskeltéshez és a botrányokhoz, mindent vállal, csak írjanak róla. Ez a lány sosem áll le, újabb és újabb gátlástalan örültségeket eszel ki, és amibe csak belekezd, rögtön divattá válik.

Christina Aguilera

Candy Man

*He's a one stop, gotcha hot, makin all the panties drop
(Sweet, sugar, candy man)*

*He's a one stop, got me hot, makin' my *uh* pop
(Sweet, sugar, candy man)*

*He's a one stop, get it while it's hot, baby don't stop
(Sweet, sugar)*

*He got those lips like sugar cane
Good things come for ones who wait
He's a one stop jive with a real big *uh*
He's a sweet talkin' sugar coated candy man
(Say what) a sweet talkin sugar coated candy man
(Say) a sweet talkin sugar coated candy man, woo
A sweet talkin sugar coated candy man*

*Oooh, whoa
Candy man, candy man
Candy man, candy man
Candy man, candy man...*

*(Tarzan and Jane were swingin' on a vine
Tarzan and Jane were swingin' on a vine
Sippin' from a bottle of vodka double wine
Sippin' from a bottle of vodka double wine
Jane lost her grip and down she fell
Jane lost her grip and down she fell
Squared herself away as she let out a yell
Squared herself away as she let out a yell)*

*Tarzan and Jane were swingin' on a vine
Candy man, candy man*

*Sippin' from a bottle of vodka double wine
Sweet, sugar, candy man*

*Hey, uh
I met him out for dinner on a Friday night
He really got me working up an appetite
He had tattoos up and down his arm
There's nothing more dangerous than a boy with charm
He's a one stop jive, makes my panties drop
He's a sweet talkin' sugar coated candy man
A sweet talkin' sugar coated candy man*

*Ooh, yeah, yeah
He took me to this cotton club on Hollywood & Vine
We drank champagne and we danced all night
We shook the paparazzi for a big surprise (a big surprise)*

*He's a one stop jive, makes my cherry pop
He's a sweet talkin' sugar coated candy man (ooh yeah)
A sweet talkin sugar coated candy man*

*Hey, yeah
Oh, yeah
He's a one stop jive, makes my cherry pop
He's a sweet talkin' sugar coated candy man (oh)
A sweet talkin sugar coated candy man*

*Whoa, yeah
Well, by now I'm getting all bothered and hot
[these lyrics found on <http://www.completealbumlyrics.com>]
When he hits my mouth he really hits the spot
He got lips like sugar cane, oh
Good things come for those who wait*

*(Tarzan and Jane were swingin' on a vine)
Candy man, candy man
(Sippin' from a bottle of vodka double wine)
Candy man, candy man*

(Sweet, sugar, candy man)

Jó Pajtás top 10

1. **Tokio Hotel:** Über's Ende Der Welt 3
2. **Justin Timberlake:** What Goes Around
3. **Gwen Stefani** and **Akon:** The Sweet Escape
4. **My Chemical Romance:** Famous Last Words
5. **Christina Aguilera:** Candyman
6. **Akon and Eminem:** Smack That
7. **Avril Lavigne:** Keep Holding On
8. **Nelly Furtado:** Say It Right
9. **Lola:** Élj a mának!
10. **The Pussycat Dolls:** Wait a Minute

Avril Lavigne

Az én sikerlistám

1. **Diddy and C. Aguilera:** Tell Me Love
 2. **Justin Timberlake:** My Love
 3. **Nelly Furtado:** Say It Right
 4. **Gwen Stefani:** Wind It Up
 5. **Shakira:** Illegal
 6. **Fergie:** Fergalicious
 7. **Robbie Williams:** Lovelight
 8. **Rúza Magdi:** Aprócska blues
 9. **Sugababes:** Easy
 10. **Madonna:** Jump
- Knézi Aranka, Szabadka**

Shakira

Pászká és az úrvacsora

A húsvét – Héber néven a peszach, görögül a pászka Károlyi Gáspár bibliafordítása nyomán a pászka – az ókori zsidóság 6–7 ünnepe között foglalt helyet. A Biblia szerint ezt az ünnepet maga Isten rendelte el a zsidó népnek Egyiptomból való kivonulása emlékére. A bibliai kronológia szerint ez a kivonulás az i. e. 1445. évben történt, mikor is Mózes vezetésével a Gósn földjén rabszolgamunkára kényszerített izraeliták elhagyták a fáraó országát, és megindultak az Ígéret földje, Kánaán felé. A kivonulás előestéjén fiatal bárányt kellett megölnie és meghatározott körülmények között elfogyasztania minden családnak, majd a bárány vérével bekennie háza ajtaját. Ez volt a jel, hogy Isten öldöklő angyala az ilyen házban levők elsőszülöttjeit ne pusztítsa el, mint tette az egyiptomiak esetében.

A pászkaünnep az Isten szabadító hatalmára való emlékezést szolgálta. Ahogy csodás körülmények között megmentette egykor népét, úgy tud Isten reménytelen helyzetéből új utat nyitni a bűnösnek: ez volt a pászkaünnep legáltalánosabb jelentése. Végső soron előképe volt Krisztus majdani szabadító, megváltó áldozatának, mellyel nem egy nép, hanem az egész emberiség számára kinyilatkoztatást nyert a szabadulás útja.

Keresztény értelemben véve tehát a pászkaünnep előkép. Pál apostol szavai szerint „árnyképe a jövődönnek”. Amikor ugyanis Krisztus meghalt és föltámadt, a Biblia szerint beteljesítette ennek az ünnepnek – akárcsak sok más próféciaának – a jelentését, más szóval fölöslegessé tette a rá utaló cselekményeket. Ezért az utolsó vacsorán ünnepelték meg ezt Krisztus és tanítványai. E vacsora keretében, de mintegy ennek lezárásaként alapította Jézus az úrvacsorát, mely az ószövetségi pászka történetileg és nemzetileg kötöt-

tebb jellegéhez képest sokkal egyetemesebb emlékezés: a keresztényeknek ettől fogva a legfőbb ünnepük tárgya nem az egyiptomi kivonulásra, hanem a Krisztus váltságszerző halálára való emlékezés. Az ószövetségi pászka valóban előkép volt csupán, mely megteremthette – igazi ünneplése esetén – a hit feltételét, az újszövetségi viszont a hit nélkülözhetetlen magvát, a helyettes áldozat üdvösségét szerző hatalmát nyilvánítja ki. Az ószövetségi pászka egyetlen nap az évben, az újszövetségi úrvacsora folytonos emlékezés, noha a 16. századi reformáció óta általában negyedévenkénti ünnep.

(D-v)

Macip: Az utolsó vacsora (16. század közepe, Madrid, Prado)

Kenyer

Az étel az ember alapvető szükségletei közé tartozik, hiszen enni kell. Tevékenységünk, igyekezetünk nem csekély hányadát éppen arra fordítjuk, hogy az étel meglegyen. Mégpedig mindennap, sőt naponta többször is. Persze nemcsak kenyeret eszünk, az kevés lenne. Ha azt mondjuk, hogy a rabot kenyéren és vízen tartották,

azt sem szó szerint értjük, hanem úgy, hogy igen szerény, kevés ételt kapott. Mert a kenyér fogalma magát az ételt jelenti. „Mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma...” – a kereszténység alapvető imájának e részletét bizonyára sokan ismerik, az evangélium tanúsága szerint (Máté evangéliuma 6,11) maga Jézus tanította erre tanítványait. Az egész ima szellemi szükségleteinkről szól, a fenti idézet benne az egyetlen anyagi kérés. A fohász tehát arról szól, hogy Isten segítsen meg abban, hogy ne éhezünk. Nekünk, szerencsére, ez nem túl nagy gond, van azonban sok ország, ahol bizony éheznek. Ne tévesszük össze: aki éhes, még nem éhezik. Csak aki valóban éhezik, az tudja igazán megbecsülni az idézett fohászt. Csak aki nem ismeri az éhezést, az tanácsolhat olyat, hogy ha nincs kenyered, hát egyél kalácsot. Viccnek jó, ám ez a „félreértés” is azt bizonyítja, hogy a kenyér, ez az alapvető étel, amely oly szép szimbólummá lett, életünk fontos része – még akkor is, ha nem is vesszük tudomásul. Miként azt is, hogy nem esik senki ölébe, hanem meg kell dolgozni érte. Becsüljük hát meg, s mielőtt a szemétkosárba dobjuk a meg nem evett tízórait, mert „nem volt időnk”, s hát holnapra a mama frissét készít, gondoljunk azokra, akiknek az ilyen egynapos „rég”i falat a boldogságot jelentené. Mert a kenyér megbecsülése a munka becsét jelenti valójában, azt, ami életünk lényege és értelme.

A. P.

Dürer: Pál és Márk apostolok (1526)

Hogyan is állunk a bosszúval? Megbóktél? Úgy én is téged. A kölcsönkenyér visszajár jelszó alapján elsősorban azt adjuk vissza, amivel mások bántottak, lehetőleg kamatostul. Ha ennyire igyekeznénk a jó visszaszolgáltatásával, másképp nézne ki a világ. Ő kezdte, magyarázzuk szent meggyőződéssel, hogy jogosan jártunk el. Pedig gondoljunk csak bele:

A Bibliából származik

minden háború így kezdődik. Ha a rosszat rosszal fizetem, az is háború, igaz, kicsiben, de háború. Aki olvasta az Újszövetséget, bizonyára észrevette, hogy a kereszténység a jóság, a szeretet vallása. Talán ezért is terjedt olyan gyorsan: az ember leghőbb vágyát, a szeretet szükségét hirdeti.

Ilyen szempontból az Újszövetség egyik kulcsmondata Szent Pál A rómaiaknak írt levelében áll: „Ha ellenséged éhezik, adj neki enni, ha szomjazik, adj neki inni. ... Ne engedd, hogy legyőzzön a rossz, inkább te győzd le a rosszat jóval.” (Rómaiaknak írt levél 12: 20-21) Ebből a tanácsból alakult ki a mondás: aki megdob kövel, dob vissza kenyérrel.

Az az igazság, hogy nehéz ezt megérteni, fölfogni. Miért tegyek jót azzal, aki bánt engem? Ilyenkor fölforr a vérünk: na majd én megmutatom neki! De vajon mit érünk ezzel? A mindennapi életben nagyon hasznos Pál apostol tanácsa. Ha például a gúnyolódásra bosszankodva, dühösen, mi több, hasonló „szép szavakkal” reagálunk, az csak olyan, mint olaj a tűzre, mert sérelem sérelmet szül. Ha viszont elengedjük fülünk mellett és (máskor) szívélinességünkről szeretetünkről teszünk bizonyosságot, egészen más lesz az eredmény.

Vajon mi történt? Azáltal, hogy kenyérrel dobtuk vissza, aki minket kövel dobott meg, legyőztük a rosszat a jóval. Hiszen mindenkinek szeretetre van szüksége, annak is, aki néha rosszat művel. Éspedig a te szeretetedre is, ha nem vallaná be az illető az égvilágon semmiért sem, akkor is. Szent Pál ezt is pontosan megfogalmazta, mondása szállóige lett: hit, remény, szeretet. Pál apostol szerint ez a három az ember számára a legfontosabb, de egyúttal hozzáteszi: „közülük a legnagyobb a szeretet.” (Korintusiaknak írt I. levél 13:13)

Mondani persze könnyű, így cselekedni sokkal nehezebb.

A. P.

Felszáll-e a békegalamb?

Picasso fehér galambjai berepültek a világot. Mégsem mondhatjuk, hogy meghozták az embernek a világbékét. A hindu tanítás szerint ez az állatokhoz való viszonyulásunkkal is magyarázható. Azt mondják, ne várjon békét az a nemzet, amely eltűri, sőt támogatja az állatok tömeges mészárlását. A Védák magyarázataiban olvashatjuk: „A szerencsétlen állatok bántalmazása visszaüt az emberi társadalomra, ezért örökké a hidegháború vagy a valódi harc feszültsége uralkodik emberek, csoportok, nemzetek között egyaránt.” Érdekes, G. B. Shaw angol drámaíró szinte szó szerint ugyanezt mondta: „Testvériségről, igazságról, egyenlőségről beszélünk, miközben folyik az állatmészárlás.” Kosztolányi Dezső a Zsivajgó természet című művében így vélekedik erről: „testvéreim, emberek, állatok és minden élőlények. Mindaddig gyilkosok maradtok s egymást ölni fogjátok, míg börtönbe nem csukjátok azt, aki elpusztít egy állatot vagy egy fát.”

Sokat beszéltünk már az állatokról, az állatok s az ember kapcsolatáról. Végezetül álljon itt a Nobel-békedíjas Albert Schweitzer német orvos néhány elgondolkodtató sora: „Minden etika nagy hibája az, hogy csak

az egyik embernek a másikhoz való viszonyával foglalkozik. Valójában arról van szó, hogyan viszonyul az ember a világhoz és minden éléhez, amivel kapcsolatba kerül. Csak akkor viselkedik etikusan, ha a növények, az állatok és az emberek élete egyaránt szent előtte, és szükség esetén bármelyikük segítségére siet.”

(Diákévkönyv)

Virágvasárnaptól nagypéntekig

A húsvéti ünnepekör valójában virágvasárnapkal kezdődik. A feltámadást megelőző vasárnapon Jézus jeruzsálemi bevonulását ünnepli a keresztény világ. A bibliai táj növényzetével, pálma- és olajágakkal köszöntötték a számárháton bevonuló Jézust. A virágvasárnapi körmenetben a mérsékeltövi tájnak megfelelően barkát, a fűzfa virágát viszik a hívő emberek, és ezt megszenteli a pap. A barka gyűjtését az ünnepet megelőző virágszombaton végzik. Régen a gyerekek kötelessége volt a barkaszedés, már Gergelynapkor, március 12-én megkezdtek az ágak gyűjtését. A szentelt barkát a körmenet után mindenki hazavitte, és mivel gyógyerőt tulajdonítottak neki, a család valamennyi tagja egy szemet lenyelt belőle. Vannak vidékek, ahol a lányok hátát veregették meg vele, azt tartván, hogy így gyorsabban elkelnek, ügyesebben férjhez mennek. Másutt felvitték a padlásra, mert azt gondolták, hogy az megvédi a házat a villámcsapástól.

A virágvasárnapot követi a nagyhét. Nagycsütörtökön szólalnak meg a misén utoljára a harangok, a néphit szerint „a harangok Rómba mennek”, és csak a feltámadásra jönnek vissza. A harangokat ezekben a napokban keireplők helyettesítik. Nagycsütörtököt zöldcsü-

Jézus bevonulása Jeruzsálembe (Freskó a 11. századból)

törtöknek is nevezik, a kizöldült természetet üdvözölve. Ezért ekkor spenótot, sóskát, friss salátát, zöldfőzeléket ettek és esznek a hagyománytisztelő családok.

A nagypéntek Jézus kereszthalálának emléknapja. A böjt ekkor éri el a csúcspontját, húst nem esznek a hívő emberek, de más ételből is csak annyit, amennyi szükséges. A víz, mint éltető és tisztító eleme a természetnek, nagypénteken különleges szerepet kap. Úgy tartják, hogy aki nagypénteken napkelte előtt

megfürdik, azon nem fog a betegség. A folyóról vagy patakról úgy kell hazavinni a vizet, hogy közben egy szót sem szólhat a vízhordó. Ezért ezt a szepítőszert „szótlán víznek” nevezik.

Sok népszokás, hagyomány kiveszett az életünkől, de többet még ma is tartunk. Talán nem is azért, mert hiszünk bennük, hanem így őrizzük elődeink emlékét, tisztelgünk mindazon dolgok előtt, amelyek az ő életük részei voltak.

(T-Z)

Újságtartó

Egy mosószeres vagy más kartondobozt vágj le a rajz szerint. Béleld ki színes papírral. Színes folyóirat lapjait tekercs fel, a széleket ragaszd meg, majd szorosan egymás mellé ragaszd a hengereket a doboz oldalára. A hosszabakat vágd le a doboz magassága szerint.

N.

Gyárfás Endre

Húsvéti tojások

Afrikában

Húsvét tájban

Nagy forgalma van a boltoknak:

Több festéket vásárolnak.

Nincsen ebben semmi furcsa;

A festeni való tojást

A derék struccanyó tojja.

Brazília

Bozótjában

Boltra szinte nincs is szükség:

Alig-alig kell a festék.

Nincsen ebben semmi furcsa;

A festeni való tojást

A kolibrianyó tojja.

Húsvéti totó

Az alábbiakban totószerűen hat kérdést teszünk fel és mindegyikre 3-3 feleletet is adunk.

Természetesen csak egy-egy a pontos. De vajon melyik? Totózz!

a) Mit ünnepelünk húsvétkor?

1. A természet megújódását.
2. Jézus feltámadását.
- x. Más egyházi eseményt.

b) Mikor van húsvét?

1. A tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni első vasárnapon.
2. Nyáron.
- x. Májusban.

c) Milyen szokás kapcsolódik húsvéhoz?

1. Májusfaállítás.
2. Hímes tojás ajándékozása
- x. Fenyőfaállítás.

d) Mire utal a húsvét szó jelentése?

1. Elfogyott a hús.
2. Vége a böjtnek, lehet húst enni.
- x. Idegen eredetű szó.

e) Mi a hagyományos húsvéti menü?

1. Rántott hús krumplival.
2. Sonkás tojás.
- x. Sonka, tojás, kalács.

f) Miért mennek a fiúk locsolkodni?

1. Pénzért.
2. Piros tojásért.
- x. Hogy a lányok el ne hervadjanak, mint a virágok.

A helyes válaszokat beküldők között jutalmat sorsolunk ki.

Szólásmagyarázat Úgy bánik vele, mint a hímes tojással

Ha valamivel nagyon óvatosan kell bánni, mert törékeny vagy értékes holmi, akkor szokták mondani: „Úgy vigyázz rá, mint a hímes tojásra!”

A szólás eredete arra utal, hogy hímes tojást nemcsak főtt tojásból, hanem kifújt, üres tojáshéjból is készítettek. Húsvét előtt a lányok élénk színűre befestették a tojásokat, majd írókával vagy karcolással kidíszítették. A húsvéti locsolkodást ezzel viszonyították. Kedves ajándék volt a hímes tojás, szobai, asztali dísznek is beillett, mindenki nagyon ügyelt rá, az is, aki adta, az is, aki kapta. Mivel törékeny volt, különösen kellett ügyelni rá, hiszen a legkisebb nyomásra is behorpadt. A locsolkodó legények igen megbecsülték a tojásokat, ugyanis rendszerint attól a lánytól kapták, akit kiszemeltek maguknak jövődöbelijüknek. Innen ered, hogy ami nagyon becses, törékeny, kényes, arra úgy vigyázunk, mint a hímes tojásra.

ZSIBONGÓ

Tibor napján ha a rét...

Latinul *aprire* annyit jelent, mint megnyitni. Átvitt értelemben a nyitás a tavaszra, azaz a természet újjászületésére vonatkozik. Április meghozza a virágokat, ezért a kikelet hava.

*Ha sok nap süt első héten,
A nyesséssel légy már készen;
Ez legyen a legfőbb ügyed:
Gyorsan fakadnak a rügyek.*

Általában áprilisban van húsvét. Húsvét a tavaszi népszokások egyik legszínesebb, leggazdagabb ünnepe. Az ünnephez természetjós hiedelmek is tartoznak. Húsvét hetében sok virágot ültetnek és vetnek, mert azok nagyon szépek lesznek. Azt is mondják, hogy a dinnyét is ilyenkor jó vetni, mert akkor nagyra nő. Versikét is gyűjtöttünk:

*Nagypénteki esőbe
Áldás hull a mezőre,
Mert ez már egy ígéret,
Jó termés lesz, vig élet.
Húsvét első napján ázni,
Rosszra kell azt magyarázni:
Jelent időt, kárhozót
És pünkösdi változót.*

Tibor (április 14.)

Tibor a kakukk és a pacsirta megszólaltatója. Úgy tartják, hogy ha a rét már zöld, jó szénatermés lesz.

*Tibor napján ha a rét
Téli mezét hordja még,
Nincs tanítás arra más,
Gyenge lesz az aratás.*

(Irka)

Nyusztorta

A megkent tortát a „szabásminta” szerint éles késsel alakítsd nyuszivá. A vágás felületeit is kend be krémmel. A nyusztópofa krémből, drázséból, cukorkából, gyümölcsből készül. Jó étvágyat!

Nem akarok többé húsvéti nyúl lenni...!

Magamról

... csak annyit, hogy lelkiismeretes nyúl vagyok. Ez a jellemvonásom már kora pecsenyének való koromban feltűnt. Rókat vagy farkast sohasem üttem, vadászra rá nem lőttem vásott kölyök módjára. Répát és káposztát is csak akkor loptam a veteményesből, ha éhes voltam, továbbá szombaton és vasárnap, valamint a hét többi napján.

Ah, rózsaszínű ifúság!... Tekintetem azóta acélosan piros lett, és minden dicsekvés nélkül elmondhatom, hogy a termetem sem megvetendő célpont immár. Lelkiismeretességem azonban a régi. Tekintve, hogy az idén először voltam húsvéti nyúl, elhatároztam, hogy szakítok a régi, tudománytalan módszerekkel, és csak előzetes felmérések után hordom szét az ajándékaimat. Elsőként

Pintyő Pöntyikének

tettem fel a kérdést: minek örülnél a legjobban?

– Én már semminek! – lehelte alig hallhatóan, és ábrándos tekintetét a semmibe fúrta. – Édesség, játékok... csupa durva, gorbomba dolog. Az érdeslelkűek, az életet teli szájjal habzsoló közönséges fráterek öröme. A locsolkodás otromba szokása meg egyenesen az idegeimre megy. Persze, akinek a lelke finom, mint egy üvegből készült brüsszeli csipke, az ne várjon semmi jót az élettől... Talán egy vattával bélelt, hatalmas dobozt szeretnék, amely a széltől is óv, és ahová el tudnék rejtőzni a bárdolatlan világ elől...

Gőz Jánosnak

is feltettem a kérdést: minek örülnél a legjobban?

– Én már semminek! – vont vállat unottan. – A múlt héten kaptam hatalmas toronyórát láncsal, úgyhogy most már mindenem megvan. De ha mégis... talán egy óceánjárót szeretnék csokoládéből... és a matrózok mogyorós fagyiból legyenek, és persze, az egész felhúzzható legyen, és változtassa a színét, és...

Laza Eduárdnak

már kissé idegesen tettem fel a kérdést: minek örülnél a legjobban?

– Én már semminek! – rikkantotta. – Kék az ég, zöld a fű, a madarak ordítognak.. és Átmeneti Vince bevett a csapatba! Mi kell még...?! Hááát... talán csak annyi, hogy verjük laposra a nagyszájú Perzekútiakat, ahányszor csak játszunk velük. Igen, ez határozottan emelné a hangulatomat...!

Opál Amálnak

már enyhén rángatózó arccal tettem fel a kérdést: minek örülnél a legjobban?

– Én már semminek! – szavalta tompán. Mától úgy élek tovább, mint egy gép, a világ és az emberek hiú törekvései nem érdekelnek. Dunkel Frigyes nem akar meglocsolni. Az én számomra csak az volna ajándék, ha ez a minősíthetetlen alak mégiscsak eljönne, én meg ráuszítanám a kutyát, a macskát, a papagájt, az ékszeretknőst...

Elbotorkált, de átkai – lágy zsongás formájában – még sokáig hallhatóak voltak.

A felmerült kívánságok közönséges vadnyúlá tettek. Kérem, hogy a fentiek figyelembe vételével lemondásomat elfogadni szíveskedjenek!

(T-z)

Húsvéti versek

E háznak van egy rózsája,
A rózsának egy bimbója.
Én a rózsát megöntözöm,
A pár tojást megköszönöm!

*

Locsolom, locsolom,
hadd legyen frissecske,
hadd legyen a lányból
szép piros menyecske.
Húsvét másodnapján
mi jutott eszembe?
Cifra vízipuskát
vettem a kezembe.
Elindultam véle
hímes tojást szedni.
Adjatok hát lányok,
ha nem sajnáljátok.
Ha pedig sajnáljátok,
mindjárt porrá áztok,
szívemből kívánom!
Tojok a fehér tyúk,
tojás van alatta,
adják ide hamar,
hadd fussak el haza.

*

Húsvét másodnapján
Régi szokás szerint,
Fogadják szívesen
Az öntöző legényt!
Én még a legénységhez
Igaz, kicsi vagyok,
De azért öntöző legénynek
Mégiscsak felcsapok.
Eszendő ilyenkor
Megint csak itt vagyok,
Ha locsolásért
Piros tojást kapok.

Mese

Messze, messze, még az Óperenciás-tengeren is túl, szép Csodaországban kis hercegnő született. Bölcsője köré gyűltek a tündérek. A királynő így szólt:

– Ajándékozzatok meg ezt a gyermeket azzal, amit legértékesebbnek gondoltok.

Az első tündér ezt suttogta a bölcső fölött:

– Én olyan szépséggel ajándékozlak meg, hogy aki rád néz, úgy véli, tavaszi virágot lát.

– Én olyan sudár alakot adok neked, amilyen a fiatal pálma törzse – ígérte a második.

– Tőlem – szólt a harmadik – földbe rejtett aranykincseimet kapod.

A tündérr királynő elgondolkozott.

– Az emberek s virágok szépsége elhervad – mondta halkán. – A szélvihar derékba töri a pálmát, a kor meghajlítja a karcsú alakot. Az embere k meggyűlölik, aki aranyát nem osztja szét köztük, aki meg szétoosztja, maga marad szegény. Semmi maradandót nem adtatok ennek a gyermeknek.

– De hát mi maradandó az emberben, s mivel ajándékozod meg őt te, tündérr királynő? – kérdezték a többiek.

– Én jóságot ajándékozok neki – válaszolta mosolyogva a tündérr királynő. – A szív jósága olyan, mint a nap melege: életet ad... Jóság nélkül olyan a szépség, mint illat nélkül a virág. Jóság nélkül a gazdagság csupán az önzés gyámola. Jóság nélkül még a szerelem is csak tűz, mely pusztít és éget. A ti ajándékaitok múlandók, a jóság mara-

dandó: olyan, akár a forrás, melyből minél többet merítesz, annál bőségesebben buzog. A jóság – az egyetlen kiapadhatatlan kincs.

S itt ráhajolt az alvó gyermekre, szívét gyengéden megérintette, s ezt suttogta:

– Légy jó!

Henryk Sienkiewicz

Sebők Éva fordítása

Unipan Helga rajza

A gomba

Mikor az Úrjézus Szent Péterrel szegény ember képében a földön járt, egyszer egy gazdasszonytól lángost kaptak. Tovább mentek, az Úrjézus elől, Szent Péter meg utána, egy erdei ösvényen. Szent Péter szerette volna a lángost megkóstolni, de nem mert szólni az Úrjézusnak. Letört hát egy darabkát, és titokban bedugta a szájába, mert azt hitte, az Úrjézus nem fogja észrevenni.

Krisztus, hogy bebizonyítsa mindentudó voltát, hátra se nézve megszólalt:

– Péter!

Szent Péter, hogy nyomban válaszolhasson, s el ne árulja falánkságát, kiköpte a megrágott falatot, és gyorsan ráfelelt:

– Tessék, Uram!

Az Úrjézus mondott neki valamit, s azután megint szótlanul mentek tovább. Akkor Szent Péter megint letört egy darabka lángost, és rágni kezdte abban a hitben, hogy Krisztus nem tud róla.

Az Úr hátra se nézve megint megszólította:

– Péter!

Szent Péter nyomban kiköpte a megrágott lángost, és sietősen válaszolt:

– Tessék, Uram!

Krisztus ezúttal is mondott neki valamit, s tovább vándoroltak az erdei ösvényen.

Harmadszor is elővett Szent Péter egy darab lángost a tarisznyájából, de mekkora volt a bosszúsága, amikor Krisztus ismét megszólalt, alighogy szájába dugta a falatot. S amikor harmadszor is kiköpte a megrágott lángost, mert nem volt ideje lenyelni, Krisztus hirtelen megfordult:

– Vétkeztél, Péter. Falánk voltál és hitetlen. Nem hitted el, hogy én valóban mindent tudok.

Szent Péter az Úr lábához borult, és bocsánatért esdekelt. Jézus megbocsátotta a bűnét, a kiköpött kenyeret pedig, hogy ne vesszen kárba, gombává változtatta.

Lengyel népmese

Kerényi Grácia fordítása

RÜGYFAKADÁS

Naplóm

2007. február 2., péntek

Ma vidáman keltem, mert péntek van: utolsó tanítási nap a héten. A délelőttöt tanulással töltöttem, de alig tudtam odafigyelni. A délután sem „sikerült” sokkal jobban, majdnem elaludtam a suliban. Valami nyavalya kerülget. Este tornázni voltam a fiúkkal az edzőteremben. Sokat neveltünk azon, hogy néz-nénk ki kövéren. Gyapi, az edzőterem „réme” beavatott bennünket a tornázás titkába. Nemrég értem haza, már megvacsoráztam és megfürödtem, megyek aludni, mert már leragad a szemem.

2007. február 3., szombat

Hurrá!! Hétvége!!! Ma 11 óráig aludtam, és még akkor is alig tudtam felkelni. Épp készen lett az ebéd: tükörtojás spenóttal... fűj, utálok! Bele sem kóstoltam, ez nem embernek való. Délután Ferkó volt nálam, számítógépeztünk. Már 6 óra is elmúlt, amikor elment. Később benéztem a konditerembe, de ma nem tornáztam. Izomlázam volt a tegnapi miatt. Most fél 10 van, megnézek egy filmet, és megyek aludni.

2007. február 4., vasárnap

A vasárnapot nem nagyon szeretem, ez után jön a hétfő. Csak egy dolog érdekelt: az ebéd. Kedvelem a vasárnapi húsleves és a finom húsokat. Ebéd után „sziesztáztam”, a pihenés után eszembe jutott, hogy lendíteni kellene valamit a tanulás ügyében. Elindultam, de hirtelen elkezdett rázni a hideg. Kezd kiteljesedni rajtam a nyavalya, jobbnak láttam, ha lefekszem. Már öt is elmúlt, mire felkeltem. A tanulásnak lőttek. Este vendégek voltak nálunk. Már éjfél van, aludnom kellene, mert holnap sulis.

2007. február 5., hétfő

Utálok a hétfőt! Ilyenkor még a fű sem nő. Délelőtt leültem tanulni, de két óra múlva nem bírtam tovább. Az agyamban harcolt a matek a kémiaiával. Utolsó óránk kémia lesz, ha rágondolok, rosszul leszek. Egész nap azon izgultam, hogy felel-ei fogok. Már infarktusgyanús voltam, amikor kinyílt a kémia terem ajtaja:

– Ma elmarad a kémiaóra – mondta az igazgató.

Megfogadtam, hogy ezután minden órára készülök. Este anyu pizzát süített, úgy jóllaktam, mint a duda.

2007. február 6., kedd

Ma focival indítottam a napot. Fáradt voltam egész nap. Iskolaundorom van, megkaptam a Tihitől. Ma is megúsztam minden felélést, ilyen téren sikeres napot zártam. De most már irány az ágy! Megyek „álomországba”.

Fejes Ákos, 8. osztály
Néphősök iskola, Csantavér

Századik óra

*Első félévben sokat dolgoztunk,
az ötösért megizzadtunk.
De itt a századik óra:
most fátylat borítunk a fáradságos múltra.*

Zvakon Arnold, 5. osztály
Moša Pijade iskola, Pácsér

Magyarázom a bizonyítványom

Tavalyelőtt szeptemberben kezdtük az ötödik osztályt, idén már hatodikosok vagyunk.

Június volt, és közeledett a tanév vége, a bizonyítványosztás. Nem volt tiszta a lelkiismeretem, mert földrajzból nem álltam valami jól. Órán a tanárnő felszólított felelni, mert le akarta zárni a jegyeket. Én nagyon ideges voltam, mert nem készültem az órára. Hármásra álltam, de a tanárnő megadta a négyest. Nem elégedtem meg ezzel a jeggyel, de nem volt kedvem javítani. Szomorú voltam, hogy minden tantárgyból ötösöm volt, csak földrajzból nem... Az osztálygyűlésen fölemelték az osztályzatomat ötösre. Nagyon szégyeltem, hogy nem voltam képes küzdeni a jobb jegyért! Ezért megfogadtam, hogy soha többé nem kell majd emelni az osztályzatomat, mert tanulni fogok az ötösért.

Elérkezett a hatodik osztály is. Év elején nagyon szomorúak voltunk, hogy az osztályfőnökünket, Molnár Gizellát megműtötték, és október közepéig nem taníthat. Elment a kedvünk a tanulástól, és gyülekeztek a rossz jegyek a naplóban... A legjobb tanulók egyeseket, ketteseket kaptak, így én sem voltam kivétel. Két egyest kaptam, és nagyon mérges voltam magamra, hogy nem tanultam... Mióta visszajött a kedves osztályfőnökünk, próbálok igyekezni, és nem kaptam hármasnál rosszabb osztályzatot.

Sajnálom, hogy lusta lettem ötödiktől, de igyekszem ezentúl jobb jegyeket szerezni, többet tanulni. Remélem, szinkitűnő leszek év végén.

Brusznai Glória, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Nyugtával dicsérd a napot!

Egy tavaszi délelőtt történt, hogy nem tudtam semmit földrajzból, mert nem gondoltam, hogy aznap felelni fogunk.

Délután mentünk iskolába. Gondoltam, elég ha délelőtt tanulok... És mikor eljött a hétfő délelőtt, nem tanultam.

Pontosan egy órára értünk a suliba.

– Tanultatok? – kérdeztem a többieket.

– Á, honnan! – felelték nevetve.

Megnyugodtam, hogy nem vagyok egyedül a nemtudással. Első óránk földrajz. Becsöngettek, vártuk a tanár urat. Gyorsan előszedték a füzeteket, de az nem sokat ért. A tanár úr beírta az órát, és mindjárt a névsorhoz lapozott. Mindenki két osztályzata volt. Szép sorban elkezdett feleltetni minket. Sorra kaptuk az egyeseket. Nagyon mérges voltam, mert egyest kaptam. Részbem tudtam, hogy az én hibám volt, mert nem készültem, mégis a tanárt okoltam.

Otthon nem mondtam meg anyunak, mert akkor nagyon kikaptam volna. A következő héten kijavítottam a rossz osztályzatot. Félév előtt szülői értekezlet volt, amire apukám ment el. Láta az egyest, és anyunak is megmondta.

Bevallottam, hogy nem tanultam, és azért kaptam, de nemsokára kijavítottam. Akkor megnyugodott, és azt mondta, legközelebb minden órára készüljek.

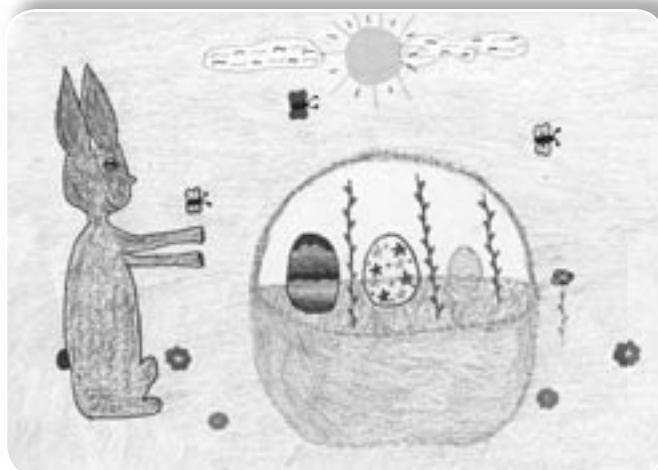
Rosszul indult, de a végén minden jó lett.

Ristic Anita, 7. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Az 5. c osztály alliterációban

*Szabi szeget szegel a szegedi szigeten.
Feri férgeket futtat a folyónál.
Andor alszik az alagút alagsorában.
Ádám árkot és az Ábécé áruháznál.
Dani dalol a diszkóban.
Kriszti kornyikál a kórház kamrájában.
Norbi nótázik a norvég napsütésben.
Henci hempereg a hamburgi házban.
Saci sompolyog a sátorban.
Tamás takarít a Tiszánál.
Edina egeret etet Európában.
Tími tipeg-topog a Tisza távoli teraszán.
Regina röhög a réten.
Patricia pattog a piacon.
Nati narancsot nassol Németországban.
Dóri didereg a domb déli dűlőjén.
Évi énekel az énekarban.
Andrea aszfaltoz Amerikában.
Tamara talicskát tol Törökországban.
Dianna dobol Dubajban.
Alexandra araszol Afrikában.
Tanárnőnk temérdek tanulót tanít!*

Engi Regina, 5. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Húsvét. Nagy Kanász Csilla szabadkai tanuló rajza

Diákok

*Diákok vagyunk mi,
kik a tudásra éhezünk,
s e táplálékot a tanárok adják nekünk.
Tétovázva tanulunk
télen is, nyáron is,
mint ahogy egy kismadár
próbálgatja szárnyait.
S mikor már végre eljön a szünidő,
az iskola a fő.*

Belovics Tímea, 7. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

„Hogy vítt ezerekkel! hogy vítt egyedül!”

Tavaly, amikor a kisújszállási Arany János Általános Iskola vendége voltam, nagy öröm ért. Különdíjat kaptam a versfordító pályázaton. A jutalom: Arany János válogatott verseinek kötete volt.

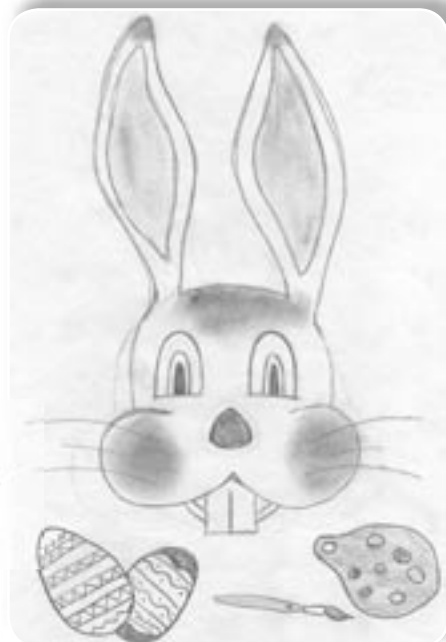
Most azt a feladatot kaptuk, hogy történelmi személyről írjunk fogalmazást, s a jutalomkönyvet kezdtem lapozgatni. Rábukkantam a Szondi két apródja című költeményre. Úgy döntöttem, Szondi Györgyről fogok írni.

Kutattam a lexikonban, de csak nagyon rövid bejegyzést találtam: Szondi a drégelyi vár védője volt. 1552-ben halt meg. Még a születési évét sem tudják, és így azt sem, hogy fiatal vagy középkorú, amikor a vár védelmében hősi halált halt. Én feltételezem, hogy fiatal, és olyannak mutatom be, amilyennek megismertem a sírjánál térdelő két apród dicsőítő énekéből. Egymás után estek el a magyar várak a törökkel vívott harcban. A törökök érkeztek Drégelyig. A maroknyi várvédővel szemben óriási túlerővel voltak. Ali pasa, aki mindig értékelte a bátor, becsületes ellenfelet, üzent egy pappal Szondinak, hogy adja meg magát, ne áldozza fel a saját és mások életét, fogadja el a török kegyelmét. Szondi visszautasított, hogy ő csak Jézus kegyelmére számít. Utána összegyűjtötte a vár kincseit a piacon, mindent elégetett, hogy ne kerüljön a törökök kezére.

Apródjai szerettek volna vele harcolni, de ezt nem engedte meg. Felöltöztette őket díszes ruhába, és elküldte Alihoz, akivel megígértette, hogy gondoskodni fog róluk. A csatában még sebesülten is küzdött. Nagyon sok törököt megölt. Az ellenség is csodálta kitarását. A vár közelében temették el. Sírját nem hagyták el az apródok. Hiába csalogatta őket Ali követte a győzelmi ünnepre.

A dicsőítő ének végén megátkozták uruk gyilkosát:
„Apadjon el szem, mely célba vevé,
Száradjon el a kar, mely őt lefejezte;
Irgalmad, oh Isten, ne légyen övé,
Ki miatt lőn ily kora vesztes!”

Csernók Nikolett, 7. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

Húsvéti nyuszi.
Nagygyellér Zita
topolyai tanuló
rajza

RÜGYFAKADÁS

Megtanultam úszni

Ez a reggel is úgy indult, mint a többi. Csak egy icike-picike eltérés volt, és peddig, hogy úszni mentem. Régi vágyam volt, hogy megtanuljak úszni.

Az autóban izgatott voltam, mert nem tudtam hogyan fogok teljesíteni. Az uszodába érve anyu segített levetkőzni, és nyugtatott, hogy ne idegeskedjek.

– Ügyes fiú vagy, biztos, hogy jól fogod csinálni.

A víz hideg volt, és egy kicsit szégyenlős is voltam. Nagy nehezen beleugrottam a dermesztő vízbe. Nemigen akartam társalogni, de egy óra múlva jó barátokra tettem szert. Az úszóoktató megdicsért:

– Nagyon gyorsan tanulsz!

– Tetszett az edzés? Máskor is eljössz? – kérdezte.

– Igen! – válaszoltam elégedetten.

A tréning után látszott anyukámon, hogy büszke rám. Felöltöztem, és hazamentünk. Be kell vallanom, hogy nagyon nehéz volt az első tréning, de végül is boldogan kijelenthetem, hogy megtanultam úszni.

Sinkovics Áron, 4. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Kedves Robi!

Meséltem neked a „Holdbéli” utazásomról? Ugye, nem! Akkor jól figyelj!

Anyu meg én a városban sétáltunk két hatalmas fagyival a kezünkben. A lottózó kirakatában megpillantottam egy lottószelvényt. Egy úrhajót és egy asztronautát ábrázolt a következő szöveggel: „Kircuccanás az úrbe! Csak egy jól kitöltött lottószelvény, és te is járhatasz a Holdon!” Én rögtön anyukámhoz fordultam, hogy próbáljunk szerencsét. Édesanyám beleegyezett. Még be sem léptem a lottózóba, és máris elindultam a Holdra.

– Tíz, kilenc, nyolc, hét, hat, ..., kettő, egy, zéró!

És repültem. Amikor már az űrben voltam, egy űstökös eltérített a pályáról. A Zizi bolygón kötöttem ki. Az égitestet sűrű köd borította, fokozatosan kirajzolódott előttem a hangszer alakú házak. Amikor lakóik észrevettek, a házakon lévő antennák pislogni kezdtek. Ekkor elfogtak a földönkívüliek. Nagy ricsaj támadt miattam. Megegyenek-e, vagy inkább tanulmányozzanak, ez volt a kérdés. Kihasználta az alkalmat. Elővettem a tévémet. Bekapcsoltam. A földönkívüliek meg akarták enni, mert nem tudták, hogy mi az. Egy űstökös motorra pattanva indultam haza, amikor anyu visszazökkentett a valóságba.

– Dávid, leetted magad! – mondta.

Azóta is sajnálom a nyere mélyét.

Búcsúzom tőled, pajtikám, majd a nyári szünidőt lehetőleg a Földön töltjük.

Baráti öleléssel:

Dávid

Szabadka, 2007. március 13.

Búbos Dávid, 4. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Falusi történet

Kis szomszédéknak nem lehetett gyermekük. Az asszony már 60 éves volt, csak férje volt neki és Cili, a macskájuk. Egy nap ájtóttek hozzánk vendégségbe. Csendes, társasági vacsora volt. Egyszer csak megszólalt egy hang a fülemben, a fejem iszonyúan fáj, nagyon elszédültem, és valami szürke foltot láttam, aztán elájultam. Később úgy ébredtem fel, mintha valaki fejen csapott volna. Kis Andrásné, a szomszéd állt előttem, és én csak annyit mondtam:

– Gyerekek születik!

Azután kimentem a friss levegőre, ez volt az, amit a hang sügött. Pár hónap múlva kiderült, hogy a 60 éves Kiséknak gyermeke fog születni. Az egész falu tudta, hogy én jövendöltem meg, de én nem értettem furcsa tulajdonságomat. Másnap nagy tömeg várakozott a házunk előtt, mindenki arra várt, hogy jósljam meg a jövőjét. Az első egy öregember volt, mondtam neki, hogy írassa meg a végrendeletét, mert nemsokára meghal. Ő azt mondta, hogy ez lehetetlen, de pár hétre rá bizony elhunyt, az utódok pedig a vagyonon veszekednek. Egy nap, ahogy hazafelé baktattam, nagy villámlás, eső kerekedett. Borsózdott a hátam, nagyon féltem. Elkezdtem szaladni, egyszer csak belém csapott a villám, azt hittem, ez az utolsó percem, de nem. Később felébredtem. Senki sem volt az utcán, aki segíthetett volna. Másnap újra nagy sorok vártak a házunk előtt. Most azonban nem hallottam hangokat. Nem akartam magamra haragítani az embereket, ezért kitaláltam valamit a sorsukról. Később azonban nagyon megbántam, hogy nem vallottam be, hogy a villámcsapástól elszállt az erőm.

Az egész falu népe rám haragszik, és most azon töröm a fejem, hogyan engesztelhetem ki őket, talán egy újabb villámcsapás visszahozná az erőmet.

Cindel Anikó, 6. osztály
Vuk Karadžić iskola, Bajmok

RÜGYFAKADÁS

Farkasok birodalma

Mikor elsötétül minden,
S a telihold rezzen,
Nem marad más, csak a magány.
Mikor eljön az éj,
Lelkem útra kél,
Talál egy csendes helyet,
Kint az erdőben, este.
Megpihen egy percre,
De nem lesz tétlen,
A végtelenbe veszte
Csatangol társát keresve,
S tovább él egy másik testben,
De nem tudja elviselni a rácsot,
Mely bezár minden álmot.
Szabadon kószál a széllel,
Mint farkas a sötétségben.
A fény erősebb az éjnél,
Mintha a farkas üvöltését vélném.
Harcol a szabadságért,
S elveszti a valóságért.

Buják Irisz, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Húsvéti tojás. Kovács
Nóra szabadkai
tanuló munkája

Kedves Pajtások!

Öszintén szólva azokat az írásaitokat szeretem leginkább, amelyekben magatokról vallotok színesen, humorosan, egy kis önkritikával, és azokat is, amelyekben szabadjára engeditek fantáziátokat. Talán az ilyen megnyilatkozások révén kerültök közelebb hozzám (az olvasóhoz), és bontakozó tehetségeket is tetten érem. A mai Rügyfakadás ilyen fogalmazásokból állt össze, s remélem, sok érdekes olvasnivalót találtok benne. Hogy nemcsak a régebbi írások közül volt alkalmam válogatni, hanem az e heti gazdag küldeményből is, azt a következő hosszú névsor bizonyítja:

Ada: Bakos Bettina, Budai Boglárka, Fehér Orsolya, Tóth Kalocsay Réka, Tóth Kata, Urbán Aliz (2 írás);

Bácskertes: Antalovics Péter, Buják Irisz, Cservenkovics Dávid, Csizmadia Anna, Guzsány Flóra, Molnár Kevi Edit, Molnár Mária, Szentgyörgyi Éva és Szőke-Kovács Réka;

Csantavér: Betyák Kornélia, Bojtos Brigitta, Csetvei Olivér, Fejes Ákos, Ivković Ilijana, Kovács Pécskai Krisztián és Víg Anita;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Beretka Judit, Csúzdi Noémi, Turzai István, Gálfi Andrea, Horvát Martina, Máriás Mónika, Molnár Kinga, Német Árpád, Odri Levente, Ördög Valentina (2 írás), Sági Livia, Sekula Izolda, Szabó Flórián, Szabó Szelesztina (2 írás), Szecsődi Bálint, Tóth Fanni és Varga Sarolta;

Palics: Engi Regina, Jevremov Szimóna és Szeles Andor;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bubos Dávid, Csóvity Brigitta, Dudás Róbert, Kovács Hédi, Makai Kitti és Toldi Tímea; **Ok-tóber 10. iskola:** Belovics Tímea (2 írás), Rédler Natália, Somogyi Klaudia, Szabó Andrea és Tóth Angelika;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Bedleg Kristóf (2 írás), Benáczek Olívia, Drenyovszki Andrea, Facskó Tímea, Harkai Anita, Huber Tamás, Juhász Alekszandra, Mátéffy Amanda, Solti Csenge, Szabó Hargita és Váradi Nikolett.

Kellemes húsvéti ünnepeket és jó pihenést kívánok minden munkatársamnak az adai **Csuvik Oszkár** rigmusával, amely így szól:

„Vödör víz a markomba,
Hadd öntsem a szoknyádra!”

Tomán Mária

A hős kacsák

Volt egyszer egy kacsaváros,
Abban élt egy gazdag gyáros,
Volt is pénze, mint a pelyva,
Jutott neki minden jóra.

Boldog volt a kacsanép,
Nekik is jutott elég.
Bőkezű volt ez a gyáros,
Nem szűkölködött a város.

Minden este mulattak,
Jókat ettek, ittak,
Táncoltak és énekeltek,
Míg be nem rekedtek.

De, minden jónak vége egyszer,
Bebizonyosodott még egyszer.
Megtörtént a szörnyűség,
Igazi borzadály, rémség.

Arra járt egy kóbor sárkány,
Szeme megakadt a gyáros gazdagságán,
Kieszelte gonosz tervét,
És egy barlangba bújva várta az estét.

Mikor mindenki nyugovóra tért,
Előlopakodott e szörnyű lény.
Elrabolta a gazdag gyárost,
És megszarolta a kacsavárost.

„Ha nem fizettek érte aranyat,
Csak holtan látjátok Kacsa urat!”
Hangzott a fenyegető levél,
És a város lakóiban meghűlt a vér.

Sokáig gondolkodtak, tanakodtak,
De okos tervig nem jutottak,
Végül egy bátor kacsalegény,
Fejében megszületett a lelemény.

„Ne fizessünk aranyat,
Fogjunk mindannyian vasat!
Mentsük meg Kacsa urat,
A gonosz sárkány meg elfuthat!”

Felbátorodott a kacsanép,
Mindenki megkereste fegyverét.

Körülvették a barlangot,
Az egész város zajongott.
Megrémült a gaz sárkány,
Nem is kellett már a zsákmány!

Kiszabadult a gazdag gyáros,
Ünnepelt az egész város,
Visszatért a boldog élet,
Így ért a mesém véget.

Bedleg Kristóf, 4. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

„Kedves Bizalmas sorok!

Nagyon szeretek egy fiút, és ezt meg is szeretném neki mondani. Ebből adódott a problémám is, ami miatt jelentkezem. A fiú idősebb nálam két évvel, egy iskolába járunk. Nagyon tetszik, mert olyan édes srác! Amikor eldöntöttem, hogy megmondom neki, mit érzek és oda szeretnék menni hozzá, azt veszem észre, mindig elfordítja a fejét. Már arra is gondoltam, hogy mivel az én apukám ismeri az övét, ily módon próbálkozok, de kiderült, hogy habár könnyű dolognak tűnik, mégis nehezen megy. Amikor az iskolában vagyok és meglátom, úgy érzem, a szívem kiugrik a helyéből, úgy szeretem! Amikor pedig hazamegyek, mintha minden összezavarodna, és nem tudom, hogy mit is érzek, szeretem-e egyáltalán. Ilyenkor, otthon a régi fiúmról is sokat gondolok. Meg szeretném hívni a fiút a születési bulimra, de félek, hogy elutasít. Kérlek, segíts, mit tegyek!?

X+Y”

Válasz:

Kedves X+Y!

Mielőtt a fiút meghívnád a születési bulidra, jó lenne, ha letisztáznád magadban az érzéseidet: először is érz-e még mindig valamit a volt fiú iránt, pontot tettél-e ennek a történetnek a végére. Továbbá miért vannak kételyeid az érzéseidet illetően, amikor hazaérsz az iskolából, hisz ha valaki igazából tetszik, szeretjük, az iránt az érzéseink azonosak bárhol vagyunk is. Sőt, ha távolabb kerülünk egymástól, nagyon is hiányozni szokott az a valaki. Ha nincs elég merészed személyesen közölni a fiúval az érzéseidet, a modern technika vívmányai a rendelkezésedre állnak. Bármennyire személytelenek is, és nem látod a fiú viselkedését, reakcióját, szerezd meg a mobilszámát, e-mail címét és küldj neki üzenetet, vagy hívd fel és így, közvetett úton beszéljél vele. Ugyanez vonatkozik a születési meghívásra is. A többi pedig csak a fiútól és a válaszára vár. Ha el is utasít, ne búslakodj sokáig, mert előttem a tavasz, az új kezdetek, szerelmek időszaka. És ki tudja, mi vár rád ezen a tavaszon?

„Kedves Bori Mária!

Én egy hetedik lány vagyok. Egy kisebb faluban lakom. Nagyon szeretek rajzolni és festeni. Arról álmodom, hogy ékszer- vagy divattervező leszek. Az a gondom, hogy nem tudom, hol lehet az ilyen dolgokat tanulni. Az is az igazsághoz tartozik, hogy a szüleimnek nincs pénzük, hogy külföldön tanuljak tovább. Ön szerint hova iratkozzak 8. osztály után? Van nálunk ilyen iskola?

Nina”

Válasz:

Kedves Nina!

Örülök neki, hogy már 7. osztályos korodban elkezdted gondolkodni arról, hogy mivel is szeretnél foglalkozni az életedben. Kevés az ilyen idős tini, akit ez a kérdés foglalkoztat. Ahhoz, hogy valaki iparművésszé váljon, elsősorban tehetségre van szüksége, mind a tervezéshez, mind a kivitelezéshez. Ezt a tehetséget be is kell

mutatni a középiskolai felvételi vizsgákon, mert a művészeti középiskolákba és a többi tehetséggondozó középiskolába felvételi vizsgát kell tenni. Ezekbe az iskolákba általában május végén, június legelején lehet jelentkezni, és ilyenkor zajlanak le a fölvételik, hogy azok, akik kiestek a felvételi vizsga rostáján minősítővizsgát tehessenek és pályázhassanak másik középiskolákba. Figyelemmel kísérheted az idei nyolcadikosok középiskolai iratkozását, hogy tisztábban lásd jövőre mi is vár majd rád. A képzőművészeti középiskolában tesztelik a rajz-, a festési és szobrászati tehetséget, így a három területen összesen 300 pont gyűjthető be, amihez még hozzáadják a tanulmányi eredmény pontszámát (6., 7., és 8. osztályos átlageredmény összege szorozva 4-gyel). Ha több pályázónak van azonos pontszáma, akkor adják hozzá a versenyeken elért eredmények, oklevelek pontszámát. Bővebben tájékozódhatsz a tavalyi középiskolai pályázatból (Konkurs za upis u prvi razred srednje škole za školsku 2006/07.godinu), vagy ha türelmes vagy, megvárhatod az idei középiskolai pályázat megjelenését. Az a tanuló tette le a felvételi vizsgát, aki legalább összesen 180 pontot ért el a felvételi vizsgán. Ha minden igaz, az idén Újvidéken a Bogdan Šuput Képzőművészeti Középiskolában magyar nyelven is nyílik első osztály, ahova Vajdaság egész területéről várják a képzőművészeti tehetséggel rendelkező fiatalokat. Hogy pontosan melyik szak nyílik, megtudhatjátok az iskola 021/524-740 telefonszámán, vagy a nemsokára megjelenő új középiskolai pályázatból. Hogy te személyesen igazából tehetséges vagy-e, segíthet kideríteni a képzőművészet szakos tanárod, aki figyelemmel kísérte az eddigi munkádat.

„Kedves Bizalmas!

Segíts! A barátnőmmel ugyanabba a fiúba lettünk szerelmesek. Ez minket egyáltalán nem zavar. A gondunk az, hogy a fiú tudja, hogy szerelmesek vagyunk belé, de mi úgy látjuk, hogy egyikünk sem tetszik neki. Van, amikor mosolyogva néz ránk és beszélgetünk is, de megtörténik, hogy undokul viselkedik velünk, mintha utálna bennünket. Barátkozni szeretnénk vele, hogy jobban megismerjük egymást, de nem tudjuk, hogy kerüljünk közelebb hozzá. Please, help! Boldogtalanok vagyunk!

Mimi&Mini”

Válasz:

Kedves M&M!

Ugye nincs harag, hogy átkereszteltelek benneteket? Akárhogy nézem, ha én a fiú helyében lennék, bizony úgy viselkednék mint ő, vagy hanyatt-homlok megszöknék tőletek! Hogy jobban belássatok abba, hogy a fiú miként érezheti magát, jó lenne, ha megpróbálnátok az ő helyébe képzelni magatokat. Azt hiszem, ti sem tudnátok mit kezdeni egy ilyen helyzettel. Először is döntsétek el, mit is szeretnétek a fiútól: barátságot vagy szerelmet. De azt is megtehetitek, hogy pihenni hagyjátok az egész fiús dolgot és egy ideig mással foglalkoztok: pl. a tanulással, sportolással, táncsal stb. Nemsokára azt veszitek észre, hogy másik fiúk dobogtatják már a szíveteket!

Húsvéti skandináv rejtvény

A megfejtést beküldők között három könyvjutalmat sorsolunk ki.

				ÖSSZSHANG	...SZOMJAN	LÓBÁL PÁROSAI	MAGYAR HIRÜGY-NÖKSÉG	EGYFAJTA KÉK SZÍN	JULES VERNE REGÉNYE	TETEJÉRE	
				1	SÉTÁL				Ö. Á.	FÉL ÖT!	
				FELÜL-NÉZET SZENT ISTVÁN FIA					IRÁN EGYIK RÉSZEI	50	
										-RA, - ...	
						EGY		ZAMBIA	LOP FORDÍTVA		
					CSÜSZÖS		BELGIUM	C. É. Z.			
	2	NŐI NÉV	LEBIRKÓZ	ZÉRÓ	ÚJVIDÉK	SÁNTITOK (ÉK. F.)					
				ÉSZAK	ANGYALI RANG	RÁDIUSZ					
ILONA NÉV-VÁLTOZATA						EURÓPAI NEMZET		IDŐSEBB NŐ		NÉVELŐ	
						A. K. E.		500		MÁTÓL KEZDVE	
ETA BETŰI				FŐVÁROSA BAGDAD			DÉL	NESZ			
								KELET			
HÁLÓ, ANGOLUL SZÍNÜLTIG				3				KÁLIUM	TEMPUS	ZÁPOR KEZDETE A FÖLD FELÉ	
								GÜNYOS	AZ ÚT FELE!		
				ILLYÉS GYULA DRÁMÁJA	SZÜRKÖLET UTÁN HAZATÉR			EKKOR FAGY OLÁH GÁBOR			
MÁLTA		FOSZFOR TENISZHEZ HASONLÓ JÁTEK		INDULATSZÓ	SZERB KÉRDŐSZÓ	A KÖZEPÉN ROPOG			SZLOVÉN NÉPCSOPTOR JÁRADEK, SZERBUL		
FORDÍTVA ETA				HÍM KECSKE ANGOL FÉRFI BECENÉV		VALAHÁRA				KIEJTETT BETŰ	
						LOBOGNI KEZD					
FÉKTELEN MÚLTATOZÁS								„S”		ÚÚÚÚ	
								DÍSZ			
NÉMETH LÁSZLÓ		ARRA A HELYRE		ARGON	OROSZ FOLYÓ NŐI HANGNEM			KÉN BETŰI VEGTELENUL AKAD		LOZNICA	
										LAKOMA (ÉK. F.)	
USA-TAGÁLLAM						SÉTÁL				THAIFÖLD	
						FARM					
VÉGTAG				ÓKORI NÉP ÓRA KÖZEPE				ÖREG BÁCSI NEMES-GÁZ		5	
										FORDÍTVA EN	
PÉCSI SÁNDOR KIS VILMOS			TOLDALÉK NÉLKÜLI ILLES BÉLA					PAPÍRRA VETNÉ (ÉK. H.)			
								TEÁTRUM (ÉK. H.)			
MAROKKÓ FŐVÁROSA				VALAKI, ANGOLUL FÖLD ALATTI ÚT (ÉK. H.)		NAGY LAJOS ERDÉLYI SZÉL		KÖLTŐI NAPSZAK		KIS PATAK	
								1000		KÉN	
GYULLADÁS					KERESÉS, KUTATÁS					NULLA	
										LETEZIK	
			FOLYADÉK		EGYESÜLT ARAB KÖZ-TÁRSASÁG			BELGRÁDI HETILAP FÉL TÍZI!		FESZÍTŐ-ESZKÖZ EBREDNI KEZD!	
SZVÁZIFÖLD			RANGJELZŐ		MÁLTA	EURÓPAI NEMZET (ÉK. H.)		KAPÁHOZ TARTOZIK			
GÖRÖG BETŰ					ÓKOR, SZERBUL			KICSI			
			BILINCS, ANGOLUL (GYVES)				FORDÍTVA HAT TÖRÖK FÉRFINÉV				
OXIGÉN		MUST KÖZEPE	KERTI VETEMÉNY RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG					BÚCSÚZIK A BABA			
MONGOL SÁTOR					SZÉL-HÁRFA A 3. SZEMÉLY			HANGTALAN ROZI			
								NORD			
				A FÉRFI PÁRJA		ÓKOR LESZ BELŐLE					

Állatkereső

S	Ü	N	D	I	S	Z	N	Ó
A	B	S	Ő	M	V	S	N	Ü
S	É	A	Z	A	Z	Z	C	R
C	K	A	K	A	S	R	É	G
A	A	O	M	I	R	V	O	E
K	N	Á	D	Ó	E	V	S	B
D	R	D	K	N	K	L	A	A
A	A	A	E	M	Ó	K	U	S
V	I	D	R	A	Y	T	Ú	K

BÉKA
BORZ
DENEVÉR
KAKAS

LÓ
MÓKUS
ŐZ
RÓKA

SÜNDISZNÓ
SZAMÁR
SZARVAS
TYÚK

ÜRGE
VADDISZNÓ
VAKOND
VADKACSA
VIDRA

Az állatnevek nyolc irányban rejtőznek az ábrában. Ezeket kell kihúznod: balról jobbra, jobbról balra, fentről lefelé, lentől fölfelé, valamint az átlók irányában. Végül a felhasználatlan betűket olvasd össze! Egy állatnevet kapsz!

Keresztszavak

			G	S	P			
			Y	Z	A			
			Ö	I	R			
N	Y	T				V	A	N
C	S	Í				T	A	T
L	E	T				T	E	D
			L	V	T			
			E	Á	Á			
			M	NY	K			

Úgy pótolod a hiányzó betűket, hogy mind vízszintesen, mind függőlegesen értelmes kifejezéseket kapj. Ezúttal nem tettünk különbséget a rövid és a hosszú magánhangzók között.

TARKA OLDAL

Lóugrásban

KÁLMÁN

1

M	T	K
SZ		G
H	I	Á

GÉZA

ELEK

2

E	K	E
D		B
I	N	E

SÁNDOR

3

Á	O	O
I		R
D	G	NY

4

Y	I	Á
K		Á
D	N	N

Az ábra mindegyikében egy-egy író vagy költő vezetéknevét kell megtalálnod. A lóugrás szabályai szerint haladj. Mindegyik ábrában van egy felesleges betű. Ha ezeket összeolvasod, egy vajdasági születésű író nevét kapod.

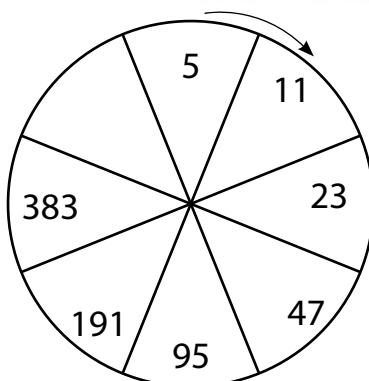
Anagramma

1	GY	2		3		4	GY	5		6		7		8		9	
	✱					✱											

1. GÁLYA	4. GYULA	7. RŐZSE
2. KÖRZŐ	5. TÉVES	8. TALÁL
3. RÉGEN	6. KATIT	9. ZSIGA

A megadott szavak betűiből alkoss új szavakat, s írd be a saját számozott helyükre. A kiemelt sorban egy illatos tavaszi virág nevének kell kialakulnia.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Erre kell rájönnöd, a többi már szinte gyerekjáték.

Telefonillemtan

Avagy a telefonálás 13 parancsolata

1. szabály

Az illemszabályokat nem ismerő emberek azal kezdik a beszélgetést, hogy „Kivel beszélek?...” Az illendőség viszont úgy kívánja, hogy a hívó fél mutakozzon be!

2. szabály

Nagyon fontos, hogy röviden beszéljünk. Lehetőleg szorítkozunk a mondandónk tömör összefoglalására, mert lehet, hogy a beszélgetésünk alatt mások is keresik azt, akivel mi beszélünk, és lehet, hogy a miénknél fontosabb dolgokat akarnak mondani. Vagy az is előfordulhat, hogy a hívott fél siet valahova, vagy netán épp a kádból ugrott ki a telefon csörgésére.

A telefonálás ideje általában 3 perc. (Ezen idő alatt 1-2 oldalnyi írott szövegnek megfelelő információt mondhatunk el!)

Mindig tartsuk szem előtt, hogy az idő pénz. Nemcsak a magas tarifák miatt kell korlátozni a hívást. Fogalmazzunk lényegre törően, és mindig adjunk lehetőséget a hívott félnek arra, hogy ő is szóhoz jusson. Ha terjengős mondanivalónkkal elárasztjuk a másikat, nem biztos, hogy vissza fog kérdezni, mert attól fél, hogy újabb végláthatatlan monológot kénytelen meghallgatni.

3. szabály

A telefonálás nem minden időpontban alkalmas. Magánlakást reggel nyolc előtt és este tíz után már igazán nem illik hívni.

4. szabály

Ha tetszik, ha nem, meg kell említeni azokat az embereket, akik idegeneket felhívva trágár dolgokat mondanak a készülékbe, majd lecsapják a kagylót. Őket telefonbetyároknak hívjuk.

Roppant illetlen dolog másokat ilyen módon zaklatni.

5. szabály

Ha minket hívtak, megvárjuk a hívó bemutatkozását. Ezután mi is bemutatkozunk, és kezdődhet a beszélgetés. Mindig tisztán, érthetően beszéljünk, nem túl halkán és nem túl hangosan. Mindkettő zavaró lehet. A telefonálást üdvözléssel fejezzük be.

6. szabály

Mindenkivel előfordul, hogy tévesen tárcsáz. Ilyenkor illik bocsánatot kérni. Téves híváskor tehát soha ne tegyük csak úgy le a telefont!

Ha nálunk jelentkezik valaki tévesen, nem szabad a kagylót lecsapva modortalánul viselkedni, és persze durva szavakat sem szabad használni.

7. szabály

Ha a vezetékes telefonvonal másik végén ún. telefontitkár (üzenetrögzítő) jelentkezik, ugyanúgy illik bemutatkozni, mint ahogy azt az eredetileg hívott személynek tennénk.

8. szabály

A beszélgetés kezdetén győződjünk meg arról, hogy a hívott fél ráér-e egy tereferére? Ha nem, kérdezzük meg, mikor hívhatjuk újra.

9. szabály

A hívás befejezését a hívó félnek kell kezdeményeznie, de megfelelő indokkal a hívott személy is megteheti.

10. szabály

Ha megszakad a vonal, a hívónak illik újrahívnia a másikat.

11. szabály

Figyeljünk arra, akivel beszélünk! Ha lehet, ne folytassunk párhuzamos tevékenységeket.

12. szabály

Ha utcán, mobilról szeretnénk beszélni, csak akkor tárcsázzunk, ha a külső zajok és egyéb zavaró külső hatások nem akadályoznak abban, hogy értelmes társalgást folytassunk a hívottal. Modortalanságnak számít, ha felhívunk valakit, majd rögtön közölnünk kell, hogy alig halljuk, vagy hogy nem tudunk rendesen beszélni, mert valami zajong a háttérben. Amikor alkalmatlan helyen vagy időben minket keresnek mobiltelefonon, már más a helyzet, mert magától értetődően nem tehetünk arról, ha a rossz körülmények közt kell fogadnunk a hívást.

13. szabály

Annak ellenére, hogy ugyanúgy előben hallhatjuk a másik hangját, mint amikor szemé-

Te is úgy véled, hogy napjaink nélkülözhetetlen eszköze a telefon? Legyen mobil vagy vezetékes, egyre megy, használata valóban mindennapos dolog. A telefon ugyanis olyan eszköz, amivel elérhetünk másokat és mi is elérhetővé válunk. Segítségével köszönhetjük rokonainkat, barátainkat, elintézhünk kevésbé fontos dolgokat, vásárolhatunk, érdeklődhetünk. Egyszerű dolog a telefonálás – gondolod: felveszem a kagylót, tárcsázok és már beszélek is. A kényelem mellett azonban problémák forrása is lehet, ha nem ismerjük a telefonálás szabályait

lyesen beszélünk, sok minden van, amit mégsem illendő az éteren keresztül megbeszélni. Ezek az úgynevezett „tiltott témák”, amelyek általában komoly magánéleti információkat tartalmaznak, és feltétlenül megkövetelik a személyességet. Ezenkívül olyan formális dolgokról sem szó-kás telefonhívás alkalmával beszélni, amelyek értelmét kifejezetten a személyesség adja meg (gratuláció, részvétnyilvánítás stb.).

MESETRAGACS

Nahát!

Repülőből építettek hajót az amerikaiak

Kétségtől eredeti ötletet valósított meg egy amerikai: eltávolította egy rendkívül ritka Boeing-307-es szárnyát, majd a repülőgép törzsét hajótestté alakította át. A jármű nem új: az idén szeli kerek negyven éve a habokat.

A világ egyik legkülönlegesebb közlekedési eszközét alkotta meg David R. Drimmer 1967-ben. A Boeing-307 Stratoliner nevű repülő ugyanis a szokatlan átalakítás nélkül is ritkaságszámba megy, a földkerekségen annak idején mindössze tíz darabot készítettek belőle.

Az eredeti járművet még 1937-ben építették, de első tulajdonosának nem tetszett túlságosan a berendezés, ezért 1948-ban alaposan átalakították. A munka eredményeként elkészült a világ egyik első olyan magánrepülőgépe, amelyet utasszállító gépből alakítottak ki.

Az első tulajdonos természetesen könnyedén megengedhette magának ezt a luxust, minthogy számtalan repülőgép-társaságot, bányát, kaszinót, szállodát és egyéb ingatlant

birtokolt. A repülőgép hat kilométer magasságba emelkedhetett fel annak idején, ami példa nélkülinek számított ebben a kategóriában. Utasszállító korában 33 főt is szállíthatott egyszerre, az új, dollármilliomos tulaj azonban inkább saját kényelmét helyezte előtérbe.

A legjelentősebb változás csak a milliomos halála után következett a jármű életében, ekkor ugyanis új tulajdonoshoz került, aki vízi közlekedésre alakította át a Boeing-307-est, azaz levágta a szárnyait, és vízálló külsővel látta el.

A gép azóta új nevet kapott (Cosmic Muffin, vagyis Koszmikus Muffin), és menetteljesítményei is erősen megváltoztak, ám a hajó közel 40 km/h-ás sebessége semmi képpen sem elhanyagolható.

Hajtrend 2007 tavaszán

Ilyenkor, amikor megcsap bennünket a tavasz fuvallata, gyakran gyökeres változtatásokra vagyunk hajlamosak. Aki a hajából szeretne valami mást, valami újat kihozni, az most meríthet pár ötletet. Idén tavasszal a legmenőbb a rövid frizura, ebből is a bubifrizura ötvözése a tépett fazonnal a megfelelő választás. No azért az se aggódjon, akinek hosszú haja van, mert nem kell levágnia ahhoz, hogy trendi lehessen. A hosszú haj legyen tökéletes esésű, de ne legyen szuper hosszú, egyszerűen csak legyen nőies. A természetesség a lényeg, vagyis ha természetes hullámok vannak benne, akkor hagyd meg őket, még véletlenül se egyenesítsd ki.

De vajon divat lesz-e a frufru? A szakértők szerint az egész homlokot eltakaró, a szem vonaláig leérő az igazi idén tavasszal, de itt is a természetesség a lényeg. Lássuk mi újság a színekkel. A ronda fakó téli színek után jöhetnek a vagány színek. A hajad ne legyen egyszínű, legyenek benne kicsit sötétebb és világosabb tincsek is, azonban arra vigyázz, hogy ezek ne legyenek nagyon eltérőek, csak annyira, hogy feldobják a hajviseletedet.

Az utcai balettcipő

Nemrég még nem is ismertük csak a balerinák lábain láthattuk, most pedig már mindenki kedvencévé vált az utcai stílusúvá szelődült cipellő. Idén is az egyik legdivatosabb cipőviselet a jelenlegi trendek közül. Igen népszerűek ezek a lapos, kerek orrú cipellők, melyek rendkívül sok változatban megtalálhatók.

A pasztellszínű, a feltűnő élénk árnyalatú és a metálos felületű, arany-, ezüst- és bronzszínű modellek is divatosak. A teljesen lapos talpú formák mellett a törpetűsarkú balettcipők is megjelentek. A bájos lábbeliket sokszor díszíti kis masni vagy virág. Ez a kislányos fazon most éli igazi reneszánszát.

Nézzük honnan is ered: 1918-ban még szigorúan csak a táncosnők viselete volt a balettcipő. A Mascaro család nyitott egy műhelyt a spanyolországi Menorcában, ahol kézzel készítették a balettcipőket. Azóta ebből a műhelyből divatház lett, és termékeiket a Jaime Mascaro cipők és táskák kollekciójaként ismerik világszerte.

A cipőkollekciók anyagukban változók, van köztük se-lyemmel borított és gyöngyökkel díszített, finom bőrből formált, zárt és nyitott, amelyben láthatjuk a lábujjakat, virágokkal, csokrokkal, pomponokkal díszített. A cipőcs-kék finom formájuk ellenére kemény és tartós talpakon állnak, bátran lehet bennük rohangálni, sietni.

Van már mobilékszered?

Új örület bontakozik ki, van aki kis állatfigurákat aggat a telefonjára, van aki csillogó villogó kövekkel teszi egyedivé mobilját, és a láz egyre csak terjed.

Arra azonban mindenki figyeljen, hogy az egyéniségének megfelelő díszet válasszon mobil ékszernek.

A fiatalos, színes telefonokhoz bármi illik, vicces figurák, kis állatkák, színes gyöngyök. Ám a modern telefonodhoz válassz extravagáns, egyedi ékszereket, csillogó köveket, vagy láncos megoldást. A klasszikus formájú telefonhoz is sokféle dísz közül választhatsz, csak passzol-jon hozzá, és unalmas még véletlenül se legyen.

Önismereti teszt

**Ebből a rendhagyó
tesztből sok mindent
megtudhatsz
magadról és a hozzád
legközelebb álló
személyekről. Csak
egy dolog szükséges
hozzá, hogy ne nézd
meg előre a kérdéseket
és a játék kulcsát, mert
elrontod a játékot...**

Első lépés: Vegyél elő egy papírt és tollat...

**Mikor nevet kell írni, olyan személyt válassz,
akit ismersz és közel áll hozzád.**

1. Írd fel a számokat 1-től 11-ig egy oszlopba.
2. Az 1-es és a 2-es mellé írd akármilyen két számot 1-től 7-ig.
3. A 3-as és a 7-es mellé írd annak a két fiúnak/lánynak a nevét, akit kedvelsz.
4. Írd bárkinek a nevét a 4., az 5. és a 6. sorba (barátok, családtagok)
5. Írd négy dalcímet a 8., a 9., a 10. és a 11. sorba.
6. Kíváncsi vagy!

Kulcs a játékhoz:

- A 4. mezőbe írt személynek mesélned kell a játékról!
- A 3. mezőben lévő személy az, akit szeretsz.
- Akit a 7-es szám mellé írtál, azt kedveled, de valami miatt nem működik a dolog.
- A 4-es szám mellé írt személlyel törődsz a legtöbbet.
- Az 5. helyre írt személy nagyon jól ismer téged.
- A 6. helyre írt személy a te szerencsecsillagod.
- A 8-as dal a 3-as szám mellé írt személyhez illik.
- A 9-es dal a 7-es szám mellé írt személyhez.
- A 10-es dal árul el rólad a legtöbbet.
- A 11-es a te életérzésed kifejezője.

**Míg a nyugati
horoszkópokban
tizenkét csillagjegy,
addig a japánban
kilenc mutatja az utat.
Összeállításunkból
megtudhatod,
születési éved alapján
milyen számba
és elembe tartozol
a japán horoszkóp
szerint.**

1. Ippaku:

1936, 1945, 1954, 1963, 1972, 1981, 1990,
1999, 2008

2. Jikoku:

1935, 1944, 1953, 1962, 1971, 1980, 1989,
1998, 2007

3. Sanpeki:

1934, 1943, 1952, 1961, 1970, 1979, 1988,
1997, 2006

4. Shiroku:

1933, 1942, 1951, 1960, 1969, 1978, 1987,
1996, 2005

5. Goo:

1932, 1941, 1950, 1959, 1968, 1977, 1986,
1995, 2004

6. Roppaku:

1931, 1940, 1949, 1958, 1967, 1976, 1985,
1994, 2003

7. Shichiseki:

1930, 1939, 1948, 1957, 1966, 1975, 1984,
1993, 2002

8. Hoppaku:

1938, 1947, 1956, 1965, 1974, 1983, 1992,
2001

9. Kyushi:

1937, 1946, 1955, 1964, 1973, 1982, 1991,
2000

1. Ippaku – Fehér víz

Jellemzője: Igazi társasági lény, beszédes, aki eltitkolja szomorú gondolatait vagy elrejtí bántat. Olyan, mint a víz: simogató, gyengéd, de rendelkezik kellő erővel és akarattal.

Iskola: Vezetői pozíció betöltésére alkalmas, kemény, gyakran hiányzik belőle a felnőttek iránti megértés.

Szerelem: Szívesen van egyedül, és olyan partnerre vágyik, aki ezt megérti, nem telepszik rá. Ha egyszer döntött valaki mellett, akkor hű marad, de idővel birtoklósá válik.

HOROSZKÓP

Japán horoszkóp Kilenc csillagjegy mutat utat

2. Jikoku – Fekete föld

Jellemzője: Széles látókörű, tájékozott, sokat tanul, de gyorsan felejt. Erős akaratú, makacs viselkedésű, tudatosan éli az életét, és a látszat ellenére mégsem felszínes.

Iskola: Szorgalmas, segítőkész, kiváló csapatjátékos, aki a közösség motorjává válik. Az egyedülállt elbizonytalanítja.

Szerelem: Vonzó, tapintatos, de ha valami nagyon nem tetszik neki, azt őszintén megmondja. Hajlamos túlzásba vinni a gondoskodást, amitől szimpátiája szinte fuldoklik.

3. Sanpeki – Türkiz fa

Jellemzője: Stílusával, beszédmodorával, öltözködésével a figyelem középpontjában áll, és annak ellenére, hogy „nyomul”, sokaknak szimpatikus.

Iskola: Képes mindig megújulni, tele van ötletekkel, de sajnos, hiányzik belőle a kitartás és a fegyelem, ezért nem mindent fejez be.

Szerelem: Egyszerre vágyik mély kapcsolatra és szabadságra. Érzékeny, szeretetteljes és féltékeny. Előfordul az életében néhány félrelépés.

4. Shiroku – Zöld fa

Jellemzője: Független, határozott, hipnotikus tekintetű, meggyőző képessége rendkívüli. A kemény stílus gyengéd lelket takar.

Iskola: Ha osztályelső, akkor támogatja és kiváló teljesítményre ösztönzi osztálytársait is. Kreatív, de amikor nagyobb stressz éri, kapkod és képtelen a részletekre figyelni.

Szerelem: Vonzó, sármos személy, akinek mély a tekintete és ártatlan a mosolya. Egyszerre ördögi és angyali, ettől olyan ellenállhatatlan. Hisz az igaz szerelemben és a romantikában.

5. Goo – Sárga föld

Jellemzője: Vagy szeretni, vagy gyűlölni lehet őt, középút általában nincs. Karizmatikus személy, aki izgalmas életet él, tele van energiával, küzdő típus. Kissé felszínes, és időnként valóban képes a mély együttérzésre.

Iskola: Sokszínű, ezért sokféleképpen lehet őt motiválni. Ha valami nem sikerül azonnal, elveszíti a kedvét, a kritikát pedig nehezen viseli, talán még meg is könnyezi saját magát.

Szerelem: Viharos, szenvedélyes, életének savát-borsát a kalandok, a flörtök jelentik. A hűség nem az erőssége, de az aktuális szimpátiát mindig szerelemmel szereti.

6. Roppaku – Fehér fém

Jellemzője: Kötelességtudó, az iskolában és a családi életben egyaránt. Saját elképzeléseihez makacsul ragaszkodik. Imádja, ha rend és tisztaság van körülötte, igazságos, független, gyakran túlságosan kritikus önmagával szemben.

Iskola: Remekül tud egyedül tanulni, ilyenkor igazán nagy teljesítményekre képes. Határozott céljai vannak, és ritkán enged beleszólást az elképzeléseibe.

Szerelem: Mindennél fontosabbak számára a tiszta helyeztek. A partneri kapcsolatokban ő viseli a nadrágot.

7. Shichiseki – Vörös fém

Jellemzője: A tudás aurája lengi körül, úgy tűnik, mintha minden kérdésre ismerné a választ. Nagy népszerűségnek örvend, az évek során rengeteg tapasztalatot halmoz fel, amit szívesen átad másoknak.

Iskola: Kiváló diplomata, éles az esze, pompásan fejezi ki magát és képes dönteni. Hibája, hogy ami nem érdekli, azzal nem foglalkozik, ha muszáj, akkor sem.

Szerelem: Állandóan az igazit keresi, ezért sok kapcsolata van, viszonyai gyakran párhuzamosak.

8. Hoppaku – Fehér föld

Jellemzője: Magabiztos, életében a legfontosabb a biztonság és a hagyományok ápolása. Hű barát, megbízható társ, de sajnos, gyakran beleüti az orrát mások dolgába.

Iskola: Szomjas a sikerre és az elismerésre. Ha stressz éri, határozatlanná, túlérzékennyé válik, könnyen megsértődik, és idegességében felemeli a hangját.

Szerelem: Komolyan veszi a szerelmet, megértő és odafigyelő. Ha megtalálta az igazit, nem nehéz hűségese maradnia.

9. Kyushi – Vörös tűz

Jellemzője: Fantasztikus személyiség, aki talán még a hűtőszekrényt is el tudja adni az Északi-sarkon. Szenvédélyes, nyitott, vidám, modora gondtalanságot sugall, imádja a luxust és a hízélgést.

Iskola: Fogjuk meg, és vigyék! Senki sem tud úgy lelkesíteni, mint ő. Elismeri mások munkáját, tehetségét, és nem esik nehezére a dicséret. Hibája, hogy először beszél, aztán gondolkodik.

Szerelem: Olyan partner mellett lehet boldog és teljesedhet ki, aki biztos támaszt nyújt. Aki higgadt, és képes egyensúlyt teremteni a kapcsolatban.

Burány Nándor

Kamanc, 1439., szerémi sziget

– Bevarrtátok-e jól? – kérdezte Bálint,
amikor csöppnyit csobbant a ladik orra,
s tudta Tamás is, hogy amire gondol,
az Ige az, mely magyarul kondul,
hol kondulni, úgy, saját honában, nem szabad.

A túlsó part alól, könny- s düh-marta kint,
(túl még sejlett a szerémi sziget orma,
födték a fák is, várók lova horkant
az erdőn túl), mely torokba tolult,
bíbicjaj kiáltott szerte korom ég alatt.

Tiszai rév után varacskos táltos
bólintott bölcsen, némán, csak annyit szólva:
merre a jó út, jelző tüzek égnek,
csonthalmok ős, fülepte dombjain...
ahol a néma, kocsira hányt falu haladt.

Otthon felejtett kés, föl nem fért vánkoss
örldődött agyban, aztán a szélben szórva,
ebek harmincadjára hagyott léptek
nyomtalan nyom, fuvallat járta szín,
lopódzva becsülő új lakó, gang, lugas alatt.

Délen nyugat-gyújtotta máglyák égtek,
zengő, szép szó ment, gúzsban, hegyeken túlra,
a táltos már a hűlő hamut nézte,
s szólt, mint aki tűnődik valamin
Budának fordult arccal, kialvó parazsat...

„Mért támad nemzet nemzet ellen, és ország
ország ellen, és lesznek földindulatok
helyek szerént és éhségek. Ezek az
sérelmeknek kezdeti.

Elárulja kedig atyafiú attya fiát halálra, és
atya fiát és támadnak fiak szüléjek ellen,
és halálra gyetrik azokat.

És lesztek gyűlötségben minden embereknek
én nevemért, ki kedig végig állandja,
az üdvözöl.

Mikor kedig látandjátok a pusztulatnak
undokságát állani hol nem illik,
ki olvassa, értse:...”

Kamanc, 1995.

Egyik olaszóra során,
Ím, a kérdés felmerült:
Hogy milyen nyelv ez a magyar,
Európába hogy került?

Elmeséltem, ahogy tudtam,
Mire képes a magyar.
Elmondtam, hogy sok, sok rag van,
S hogy némelyik mit takar,
És a szókincsben mi rejlik,
A rengeteg árnyalat,
Példaként vegyük csak itt:
Ember, állat hogy halad?

Elmondtam, hogy mikor járunk,
Mikor mondom, hogy megyek.
Részeg, hogy dülöngél nálunk,
S milyen, ha csak lépdelek.

Miért mondom, hogy botorkál
Gyalogol, vagy kódorog,
S a sétáló szerelmes pár,
Miért éppen andalog?

A vaddisznó, hogy ha rohan,
Nem üget, de csörtet – és
Bár alakra majdnem olyan,
Miért más a törtetés?

Mondtam volna még azt is hát,
Aki fut, miért nem lohol?
Miért nem vág, ki mezőn átvág,
De tán vágat valahol.

Aki tipeg, miért nem libeg,
S ez épp úgy nem lebegés, –
Minthogy nem csak sánta biceg,
S hebegés nem rebegés!

Gyimóthy Gábor

Nyelvlecke

Mit tesz a ló, ha poroszkál,
Vagy pedig, ha vágtazik?
És a kuvasz, ha somfordál,
Avagy akár bóklászik.

Lábát szedi, aki kitér,
A riadt őz elszökell.
Nem ront be az, aki betér...
Más nyelven, hogy mondjam el?

Jó lett volna szemléltetni,
Botladozó mint halad,
Avagy milyen ögyelegni?
Egy szó – egy kép – egy zamat!

Aki „slattyog”, miért nem „lófrál”?
Száguldó hová szalad?
Ki vánszorog, miért nem kószál?
S aki kullog, hol marad?

Bandukló miért nem baktat?
És ha motyog, mit kotyog,
Aki koslat, avagy kaptat,
Avagy császarkál és totyog?

Nem csak árnyék, aki suhan,
S nem csak a jármű robog,
Nem csak az áradat rohan,
S nem csak a kocsi kocog.

Aki cselleng, nem csatangel,
Ki „beslisszol” elinal,
Nem „battyog” az, ki bitangel,
Ha mégis: a mese csal!

Hogy a kutya lopakodik,
Sompolyog, majd meglapul,
S ha ráförmedsz, elkotródik.
Hogy mondjam ezt olaszul?

Másik, erre settenkedik,
Sündörög, majd elterül.
Ráripakodsz, eloldalog,
Hogy mondjam ezt németül?

Egy csavargó itt kóborol,
Lézeng, ödöng, csavarog,
Lődörög, majd elvándorol,
S többé már nem zavarog.

Ám egy másik itt tekereg,
– Elárulja kósza nesz –
Itt kóvályog, itt ténfereg...
Franciául, hogy van ez?

S hogy a tömeg miért özönlik,
Mikor tódul, vagy vonul,
Vagy hömpölyög, s még sem ömlik,
Hogy mondjam ezt angolul?

Aki surran, miért nem oson,
Vagy miért nem lépeget?
Mindezt csak magyarul tudom,
S tán csak magyarul lehet...!

Irány Rimini!

Gyönyörű napsütéses vasárnap délután van. Alsóvárosba igyekszem, ugyanis ott lakik **Bartuc Csilla**, a Petőfi Sándor iskola hetedikes tanulója. Csak ilyenkor ér rá. Útközben arról gondolkodom, hogy láttam egyszer, nagyon régen az iskolai télköszöntő ünnepségen, amikor a saját versét olvasta föl, azután az iskolánapi műsorokon, meg tavaly a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör évadzáró ünnepségén diszkótáncot táncolt... Egyedül!

Az újságok már megírták, hogy a Vajdasági Modern Táncszövetség szombaton (március 17-én) Verbászon szervezte meg az országos bajnokságot, az olaszországi székhelyű IDF Táncszövetség válogatóját. A versenyen huszonöt táncklub mintegy száz tagja vett részt. Többek között hiphop-, karibi, diszkó- és show-dance kategóriában mérték össze fölkészültségüket. A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör táncosai egy arany- és két ezüstérmet szereztek. Országos bajnoki címet érdemelt ki a Dudás Norbert–Lepár Andrea páros, a dobogó második fokára pedig a Csúzdi Beatrix–Kéring Dorina duó és Bartuc Csilla állt...

A díjazottak május közepén Riminiben (Olaszország) részt vesznek az IDF Táncszövetség világbajnokságán!

Mire odaérek, már ott áll az asztalon a sok kitüntetés, érem (négy arany, egy ezüst, és egy bronz), díszoklevél, fénykép...

Szívesen mesél a Jó Pajtás olvasóinak, s eldicsekszik mindjárt, hogy bizony ő is és harmadikos Viktor öccse is olvassa a kedvenc lapjukat.

Elmeséli, mióta táncol, milyen versenyeken vett már részt.

– Már kicsi korom óta mindig is szerettem táncolni. Negyedikes koromban anyu hívta föl a figyelmemet Radić Marina diszkótáncsoportjára. A táncoktató a törökkanizsai Tigrice táncsoportot kirendeltségként alakított itt Óbecsén csoportot, mivel ide költözött. Az első két évben itt versenyeztem. Mindjárt az első évben, 2004-ben a vajdasági versenyen, Bajmokon első lettem. Azután Nišben az országos vetélkedőn is a dobogó legmagasabb fokára állhattam. Akkor Finnországban volt a világbajnokság, de nem mentünk el...

A következő évben csoportot alakítottunk, és eljutottunk Győrbe, a világbajnokságra, ahol negyedikek lettünk.

– Úgy hallottam, pénzt keresel.

– Mikor eltört a kezem, négy hónapig nem táncoltam. Elhagytam a Tigrice táncsoportot, s 2006 januárjában átmentem a

Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörbe. Itt szólót táncoltam. Magam készítettem a koreográfiát, terveztem a ruháimat. Ricz Róbert, ma a kultúrkör elnöke sokat segített, megnézett, ha kellett kijavított. Ekkor Bábolnára mentünk a világkupára.

Még ebben az évben azt kérdezte, volna-e kedvem diszkótáncsoportot vezetni. Persze hogy volt! Van 26 táncosom. Én készítem a koreográfiát, a ruhájukat én terveztem... Mivel én tanítom őket, a kultúrkör elnöke fizetést is ad. Egy órára 150 dinárt kapok. Hetente négy órát foglalkozom velük, de verseny előtt sokkal többet. Több mint 3000 dinárt is kaptam már. Eldicsekedhetem, ezen a legutóbbi versenyen nemcsak én, hanem a duó is, akikkel én

foglalkozom, 2. lett Verbászon. Együtt megyünk Riminibe...

– Van szabad időd?

– Hát persze hogy van. Olyankor atlétikára járok, s szeretek röplabdázni. Meg autodidakta módon spanyolul tanulok. Mivel anyu tudja, hogy szeretem a nyelveket, angolul, németül tanulok az iskolában, karácsonyra meglepett egy spanyol nyelvtanfolyamkönyvvel, melyhez négy CD is van csatolva. Jól haladok.

– És a versírás, olvasás?

– Azóta se írtam verset. Csak a házi olvasmányokat olvasom el, de azokat elolvasom, nem filmen nézem meg...

– Ha nem táncolsz, nem tanítasz, nem tanulsz, van még energiád?

– Hogyne! Szombaton délután nonként elkarikázom a Tisza-partra, s ott a töltésen 5-6 km-t is megteszek, ha kedvem tartja, futok egész a nagyszüleimékhez, ott játszom a gyerekekkel... Meg az üvegfestés is érdekel...

– Tévézel, komputerezel?

– Nemigen, mert esténként vannak a próbák tíz óráig, aztán meg én gyakorolok... Azért a Született feleségeket megnézem...

– Ha majd egyszer pályát kell választani?

– Gondolkodtam már rajta. Mivel hobbim a táncolás, olyan pályát szeretnék választani, ahol lehet foglalkozni a gyerekekkel, taníthatom őket táncolni. Talán tornatanár leszek, de a nyelvek is érdekelnek... A gimnázium után majd eldöntöm.

Gondolhatjátok, milyen boldog Csilla anyukája. Ő is itt van, hallgatja, mit mesél a lánya, s mikor arra kérem, mondjon valamit ő is, nem szabadik.

– Teljes mértékben támogatom Csillát, s nagyon is büszke vagyok rá. A sok elfoglaltsága mellett színikitűnő tanuló, számos vetélkedőn ott van. Idén öt tantárgyból versenyezett, s háromból továbbjutott: magyarból, földrajzból és biológiából. Jól kijövünk egymással. Az egyik tanára azt mondta, szeretné, ha neki ilyen gyereke lenne...

Sok sikert a világbajnokságon, Riminiben!

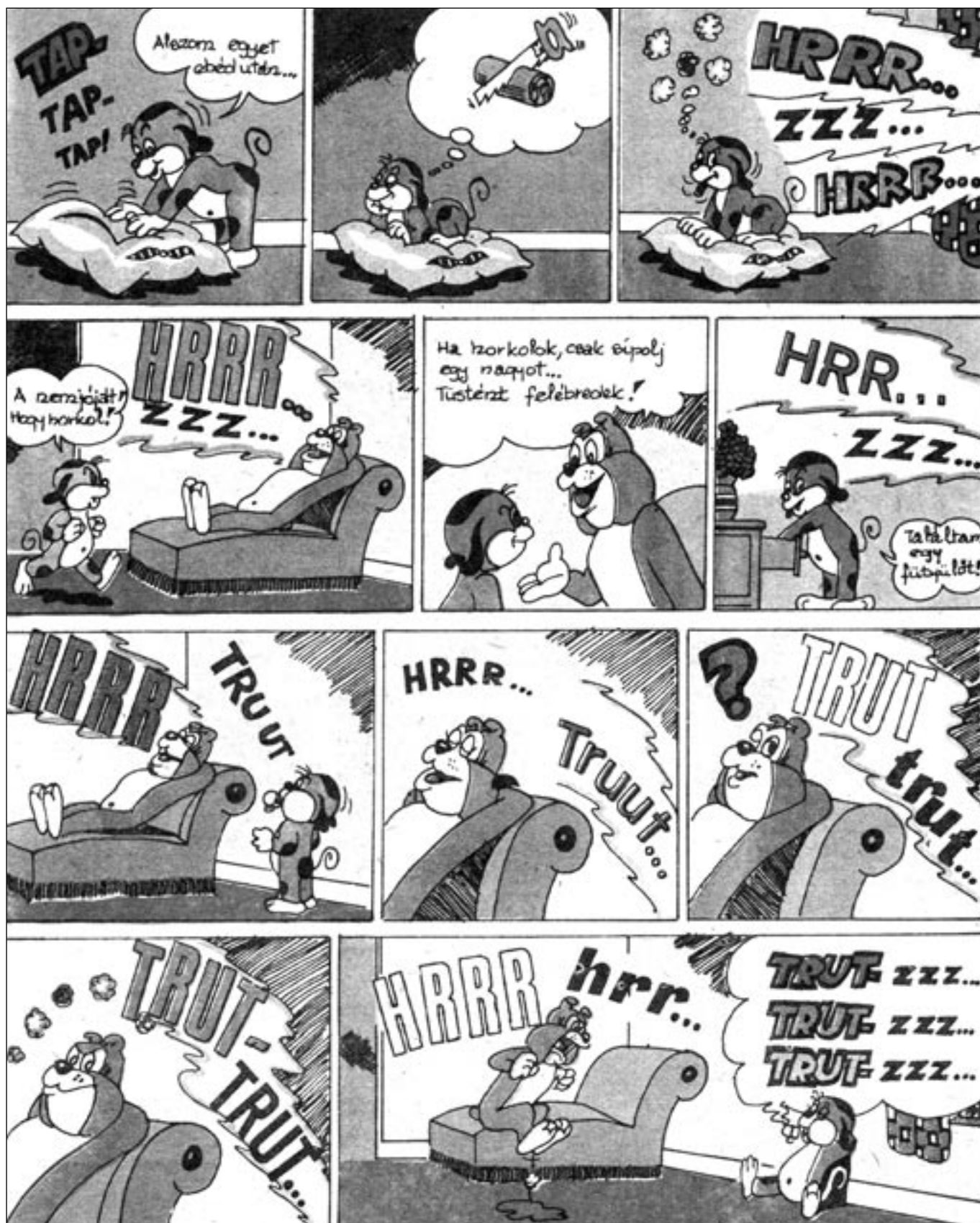
Koncz Erzsébet

Pifú nem csúszik el

Pifut zavarja a horkolás

Szobafestők

- Két szobafestő találkozik.
- Na milyen az új létrád?
 - Hát, egy fokkal jobb, mint a régi...

Jó tündér

- Egy srác találkozik az erdőben a jó tündérrel.
- Mivel épp jó kedvem van, teljesítem két kívánságodat.
 - Csak kettőt? Legyen már három, mindig annyi szokott lenni!
 - Oké, legyen három! Mi a másik kettő?

Főzőiskola

- Édesanyám, mi az iskolában főzni is tanulunk!
- És megehetitek, amit főztetek?
- kérdi az anyuka.
- Muszáj...

Nem lesz árulkodó

- Mondd meg szépen, ki vert meg, Marci? – fordul a tanító a síró kisfiúhoz.
- Azt már nem! Sohasem árulom el a legjobb barátomat, Gergőt...

Kivonás

- Janitól megkérdezi egyik játszótársa:
- Te mit szeretsz a számtanban a legjobban?
 - A kivonást. De nem akármilyet!
 - Hogyhogy? Melyiket szereted?
 - Azt, amikor kivonhatom magam a számtanóra alól...

Fújja a kürtöt

- A nagynénémtól egy kürtöt kaptam a névnapomra!
- És nem zavarod vele a szüleidet?
- Nem, mert csak akkor fújom, mikor alszanak.

Jean-vicc

- Jean, hozza be a lepkehálómat és gyűjtsa fel a villanyt!
- De miért, uram?
- Fényt akarok úzni.

Magánóra

- A bokszoló felesége felébred éjjel, és észreveszi, hogy betörő jár a lakásukban.
- Megrázza a fejét és a fülébe súgja:
- Ébredj fel, valaki magánórát akar venni tőled!

Bacilusok

- Napok óta gyengélkedem – mondja egyik bacilus a másiknak. – Úgy látszik, elkapott valami antibiotikum...

Csiga a biciklin

- A csiga biciklizik az erdőben. Szembejön vele a róka, és azt mondja neki:
- Hé te csiga! Te nem is tudsz biciklizni!
 - Ja, tényleg!
 - ...Bummm

Szorít a cipő

- Vettem egy új cipőt, Jean, de csak néhány nap múlva vehetem fel.
- Miért, uram?
- Mert az eladó azt mondta, hogy az első napokban szorítani fog.

Melyik a hosszabb?

- A mama oktatja kisfiát:
- Soha ne nyúlj át az asztalon, ha szükséged van valamire, hiszen van nyelved.
 - Van – válaszol a gyerek –, de a károm hosszabb.

– Nézd, anyu, mekkora piros tojást kaptam a szomszéd régész nénitől!

– Bezzeg a mi kakasunknak eszébe sem jut, hogy húsvétkor megloccsoljon bennünket!

Zsebkendő

- Kinek van a világon a legnagyobb zsebkendője?
- A tyúknak, mert a földhöz törli a csőrét.

Kivirágzott

- Peti, amikor életében először látott pávát, örömmel futott a mamájához:
- Nézd, anyu, ez a tyúk kivirágzott!

Dolgoztak a gyerekek

- Anyu, ma mind a hárman dolgoztunk: Éva mosogatott, Feri törölgetett, én meg összesepertem a tányérszilánkokat!

Égtájak

- Peti, sorold fel az égtájakat!
- Észak, kelet, dél...
- És mi jön dél után?
- Délután jön Feri hozzánk játszani!

Ősi állat

- Melyik a legősibb állat?
- A pingvin.
- Miért?
- Mert fekete-fehér.

A villamos és a kéményseprő

- Jean, közlekednek a háztetőkön a villamosok?
- Nem, uram, miért?
- A tegnap olvastam, hogy a villamos elütött egy kéményseprőt.

Állatkertben

- Az állatkertben az oroszlánok ketrece előtt áll Peti az apukájával.
- Mondd, apu, ha kettőnk közül valamelyikünket megeszi az oroszlán, akkor hányas busszal kell hazamen-nem?

Mircik

- Miért hívod mind a három macskádat Mircinek?
- Hogy legalább egy idejőjjön, ha szólítottam őket.

Nagylelkű

- A skót gyerek könyörög:
- Apu! Adj nekem 4 fontot.
 - Mit mondtál, fiam, mennyi kell? Három? Nesze, itt van kettő, válassz!

Ragozás

- Peti, ragozd a menni igét! – mondja a tanító néni.
- Én megyek... te mész...
- Egy kicsit gyorsabban!
- Én futok, te futsz, ő fut!

Óriáskígyó

- Papa, adj pénzt, szeretném megnézni az állatkertben az óriáskígyót – mondja a skót gyerek.
- Nesze, itt egy nagyító – mondja az apa. – Fogj a kertben egy gilisztát, és nézegetsd azt.

Horgászok

- Két horgász beszélget:
- Ezt a halat megtanítom arra, hogy szárazon is tudjon élni.
 - Hazaviszi, első nap csak egy percre veszi ki a vízből, második nap két percre, és így tovább. Egy idő után találkozik a barátjával.
 - Na, mi van azzal a híres hallal?
 - Ne is kérdezd, belesett egy dézsba vízbe, és megfulladt!

– Muszáj neked pont húsvétkor bravúroskodnod?

– Siess már, mindjárt jönnek a vendégek!

DIÁKSZÍNJÁTSZÓ FESTIVÁL

A szabadkai Középiskolások Diákotthona az idén is, május 17-én megszervezi az INTER-THEATRE04 elnevezésű Diákszínjátszó Fesztivált. A találkozó nem verseny jellegű, célja pedig az, hogy a diákok, az amatőr társulatok lehetőséget kapjanak több héten, több hónapon át készített produkcióik bemutatására. A fesztiválra általános- és középiskolai amatőr színjátszó csoportok nevezhetnek be április 30-ig az alábbi címen:

Dom učenika srednjih škola
24000 Subotica, Harambašićeva 22.

E-mail: barka@internatsu.edu.yu

Honlap: <http://www.internatsu.edu.yu/>

Bővebb tájékoztatást

Bartusz Karolinánál kaphatnak a 024/555-510-es telefonszámon Benevezéskor kérjük feltüntetni:

- a társulat nevét (iskolát)
- a produkció címét
- a darab szerzőjét, rendezőjét, időtartamát
- a szereplők számát, korosztályukat
- a kapcsolattartó személy nevét és elérhetőségeit
- valamint az előadáshoz szükséges kellékeket.

Kedves Gyerekek!

A felújított Kátai-tanya sok szeretettel vár benneteket a tanév folyamán egynapos kirándulásokra.

A szokásos nyári táborok is gazdag programot kínálnak.

A táborok időpontját a következő Jó Pajtásban közöljük. Addig is kellemes húsvéti ünnepeket és jó pihenést kívánunk!

A Kátai-tanya dolgozói

**Keress azonnal papírt, írószerszámot,
szerezz egy borítékot
meg bélyeget rá, aztán küldj:**

Lexikont magadról

Rajzot a kistesódról

Minél több friss viccet

Híreket a sulidból a Mizujs rovatba

Fogalmazásokat, rajzokat a Rügyfakadásba

Sikerlistát a Zenebonába

Üzenetet az Üzenőfüzetbe

Legalább 10 sort és egy rajzot (vagy fotót) kedvenc állatodról az Állatkirakat rovatba

Meg bármit, ami eszedbe jut!

Ne légy lusta, nyargalj a postára!!! A Jó Pajtás várja leveled!!! Ami valamirevaló, rövidesen viszontlátod kedvenc újságodban!!! Mindenki tudni fog rólad, te leszel a nap hőse!!!

A címünk:

Jó Pajtás

21000 Novi Sad

Vojvode Mišića 1.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

Jó Pajtás : vajdasági magyar gyermeklap / fő- és felelős szerkesztő Lennert Géza. – 1. évf., 1. sz. (1947) – . – Novi Sad : Amicus – Jó Pajtás Kft, 1947–. – Illustr.; 30 cm

Nedeljno.
ISSN 0350–9141

COBIS.SR-ID 16225794

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szülőföld Alap

A határon túl élő magyarok megsegítéséért

Vajdaság AT oktatásügyi,
tájékoztatói, valamint
kisebbségi titkársága

Magyar
Nemzeti
Tanács

INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Készül a Magyar Nemzeti Tanács támogatásával ■
- Kiadja az **Amicus – Jó Pajtás Kft.**, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1/III., Szerbia ■ Igazgató, valamint fő- és felelős szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Szerkesztő: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Szabadkai szerkesztő: **Mirnic Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■
- Folyószámla: **355-1001585-45** ■ Telefon: **021/ 475-400-8** (csak telefon) ■ Telefax: **021/ 475-400-9** (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a kiadó ■
- Készül a **Magyar Szó Kft.** (vezérgazgató: **Mihók Rudolf**) **FORUM Nyomdájában**, Újvidéken, a nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: amicus@eunet.yu és amicus@nscable.net ■ **YU ISSN 0350-9141** ■
- Előfizetés egy évre (belföldre) 2800 dinár ■ Előfizetés egy évre külföldre (Európa országai) 120 €, (Európán kívüli országokba) 190 \$ ■